

Βιβλίου

Πατρισταύτου του

καθ. Γ. Ζαγγαρίου Γ.Π.Θ

Εξώφυλλο Γ. Πύρα

1954-55

studeturs

750

5115

5115

Κωδ. 10

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

45256

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Τῆς Μαθητρίας
Μαυρίου -κ- Ἀνδρεάδου
ΔΙΑ ΤΗΝ Ε ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

Μαθητικὴ - Κοινότης Ἀηδοποπόλης
1953-1954 - Τάξις Ε'

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1949

ego	nos	tu	vos		
mei		nosticum		tui	resticum
mihī		nobis		tibi	vobis
me		vos		te	vos
a me	vobis	a te	a vobis		

Sui	M Nom	Singularis	
Sibi		Gen	Pluralis
se		dat	Nom acc
a se		abl	Gen Abl

2

αβγδεζηθ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1.

Regīna rosas amat. — Agricōla silvā et umbram silvārū amat. — Femīna agricolāe (δτκ.) cenā parat. — Agricōla femīnam laudat. — Agricōlas Graeciae industria ornat. — Filiae agricolārū menşam corōnis¹ ornant. — Femīnae deam Vestam adōrant et aram deae rosis¹ ornant. — Bestiae in² silvis habitant. — Aquīlae bestias silvārū captant; aquīlae etiam³ gallīnis (δτκ.) insidias parant.

2.

Dum¹ spiro, spero. — Quid² paras, filia³? «Paro cenā agricolīs (δτκ.).» — Patriam amāmus, dum¹ spirāmus; incolāe Graeciae patriam amant. — Nautae³, quid² apportātis? «Divitias patriae (δτκ.) apportāmus». — Quid² ex⁴ fenestrā casae spectātis, puellae³? «Exspectāmus aviām».

3.

Minerva, dea sapientiae, Atticā amābat. — Incolāe Atticae sapientiam amābant et deam Minervam adorābant. — Poetae deam Minervam laudābant; femīnae et puellae arās deae corōnis¹ ornābant. — Incolāe Spartaee ante² pu-

gnam comam corōnis¹ ornābant et Musis (δτκ.) sacrificābant. — Diu¹ in¹ silvā ambulābāmus et bestias silvae spectābāmus. — Quid⁵ heri⁶ in⁴ casā parābās, femīna⁷? «Cenam parābam nautis (δτκ.)». — Nautae⁷, quid⁵ apportābātis? «Divitias incōlis (δτκ.) insulārum apportābāmus».

4. Ἰταλία καὶ Ρώμη.

Italia est¹ terra Eurōpae. — Italia habet² insūlas. — Sicilia est insūla Italiae. — In³ orā Siciliae est Aetna. — Aetnam ornant silyae. — Incōlae Italiae sunt⁴ agricōlae, incōlae insulārum et orārum Italiae sunt nautae. — Italia est patria poētārum. — Incōlae Italiae amābant et laudābant poētas. — Italiae (δτκ.) poētae glōriam parant. — In³ Italiā est Roma. — Viās Romae statuāe ornant. — In³ viis Romae erant⁵ arae et statuāe deārum. — Aras deārum filiae incolārum Romae corōnis⁶ ornābant. — Roma erat⁷ schōla litterārum et doctrīnae. — Victoriae Romae (δτκ.) sunt⁴ causa glōriae.

5. Οἱ θεοὶ τῶν Ρωμαίων.

Romāni multos deos adorābant; in¹ numēro deōrum Neptūnus et Bacchus et Mercurius et Aesculapius erant². Neptūnus, filius Saturni, domīnus aquārum erat³. Neptūno nautae tauros et equos immolābant. — Bacchus erat deus vini et uvārum, Mercurius (erat) deus mercatūrae et eloquentiae. — Arae Mercurii erant² in viis, quod⁴ Mercurius nuntius erat³ deōrum et vias monstrābat. — Deus medicīnae erat Aesculapius; Aesculapium adorābant Romāni in templis et in lucis et ornābant aras Aesculapii multis herbis⁵ et corōnis⁵ et rosis⁵.

6. Τὰ ὄπλα τῶν Ρωμαίων. — Τὸ στρατόπεδον αὐτῶν.

Romāni, popūlus bellicōsus, armis¹ et telis¹ pugnābant. Arma Romanōrum erant galea, scutum, lorīca; telā erant pilum, gladius, sagittae. Gladii Romanōrum non² erant longi; pila erant longa. — Romāni in bellis cotidie³ castra collocābant et vallo¹ fossāque⁴ firmābant. Valla alta (erant) et fossae latae erant. In castris Romāni erant tuti.

7. Ἡ Δῆλος.

Delus clara et Graecis (δτκ.) cara erat, quamquam¹ erat parva. Nam² Graeci Delum patriam filii et filiae Latōnae appellābant. Filius Latōnae erat Apōllo³, filia Latōnae erat Diāna. Filio Latōnae laurus cara erat; Delus plena erat laurōrum. Quoniam⁴ Apōllo deus poētārum erat, etiam⁵ poētae laurum amābant et lauro⁶ comam ornābant. Diāna erat dea silvārum et sagittis⁶ bestias silvae necābat. In insulā Delo clarum templum erat. Incōlae Athenārum quotannis⁷ in⁸ insulam Delum navigābant et in templo filium Latōnae adorābant.

8. Ῥωμύλος.

a) Romūlus et Remus Romam aedificavērunt. — Romūlus Remum necāvit, quod¹ Remus muros novi oppīdi vituperāverat. — Quamquam² Romūlus Remum necāverat, tamen³ fortūna Romūlo (δτκ.) secunda erat; nam⁴ multos popūlos bello⁵ armisque⁶ superāvit et terram finitimam occupāvit et oppīda expugnāvit. — Numērus feminārum in novo oppīdo parvus erat. — Itaque⁷ Romūlus Romānis

(δτκ.) femīnas dolo⁵ parāvit. ~~*~~ Sabīnos enim⁸ et Sabīnas et filias Sabinōrum, popūli finitīmi, ad⁹ ludos publicos invitāvit, et inter¹⁰ ludos Romāni filias Sabinōrum raptavērunt.— Quoniam¹¹ Romāni Sabīnas raptavērant, Sabīni contra¹² Romānos bellum¹³ paravērunt¹³.— Sed¹⁴ filiae Sabinōrum discordiam populōrum placavērunt et amicitiam inter¹⁰ populos conciliavērunt.

b) Cur¹ Remum necavisti, Romūle? «Remum necāvi, quod² muros novi oppīdi vituperavērat». — Quomōdo³ femīnas popūlo (δτκ.) parāvistis, Romāni? «Sabīnos et Sabīnas et filias Sabinōrum ad ludos invitavīmus et inter ludos filias raptavīmus». — Cur¹ Sabīnas raptavistis, Romāni, quamquam⁴ popūlum finitīmum ad ludos publicos invitaverātis? «Sabīnas raptavīmus, quod² femīnae non⁵ erant in novo oppīdo».

9. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας τοῦ
3 πρὸ τῆς ἐν Ζάμα μάχης. 6-

Hannibal¹ ante² pugnam animos Poenōrum his³ verbis³ inflammāvit :

«Quoniam⁴ patria in magno pericūlo est, vos⁵ convocāvi. Nisi⁶ fortīter⁷ pugnabītis, Romāni populos Afrīcae superābunt et campos vicosque⁸ patriae vastābunt. Popūlus Romānus nunc⁹ multis terris¹⁰ impērat. Sed non imperābit etiam Afrīcae, si¹¹ fortīter pugnabītis et patriam ex¹² pericūlo liberabītis. Ego¹³ post¹⁴ pugnam impavidos laudābo et donābo, ignāvos vituperābo et castigābo. Pugnāte igītur¹⁵ fortīter, Poeni, et pro¹⁶ arā focoque dimicāte! Liberāte patriam ex¹² pericūlo! Si¹¹ patriam ex¹² pericūlo liberaverītis,

gloriam vobis¹⁷ parabit. Si Romānos auxilio¹⁸ deōrum superaverimus et fugaverimus, in aris hostiās immolabimus et deos celebrabimus.

10. Οἱ ἀρχαῖοι Λατῖνοι.

a) Latium terra Italiae erat, inter¹ Etruriam et Campaniam sita². Prisci incolae Latii erant Latīni, agricolae industrii. Habitabant in amplis et frugiferis campis sedulāque³ industriā agros arābant. In pasculis multa habebant⁴ armenta. Itaque⁵ copia frumentorum et armentorum divitiae Latinorum erant. Nam aurum et argentum ignorabant. Domicilia erant parva et lignea, sed apud⁶ domicilia horti pomiferi erant.

b) Pii et probi viri erant prisci incolae Latii, et poetae Romāni justum animum priscorum Latinorum laudaverunt. Liberi¹ culpā¹ malitiāque¹ habebant² sedulam et tranquillam vitam atque³ in singulis pagis deis pulchra templa aedificabant. In aris deorum et dearum. sacra dona et crebras hostias sacrificabant. Dominus deorum Latini Janus erat; inter deas Dianae summa⁴ erat gloria et potentia.

11. Ὁ Πάτροκλος.

a) Graeci decem¹ annos² cum³ Trojānis bellabant. Cunctos Graecos Achilles⁴, cunctos Trojānos Hector⁵ gloriā⁶ belli superavit. Achilles amicus Patrocli erat. Quod⁷ Agamemnon⁸, summus Graecorum, amicum Patrocli verbis⁹ et facto⁹ violaverat, Achilles copias suas¹⁰ ex proelio revocaverat et a¹¹ copiis¹¹ ceterorum Graecorum separaverat¹¹. Itaque Hector Graecos fugavit et in¹² castra propulsavit.

✓ b) Tum¹ Patrōclus amīco: «Oro te²», inquit³, «ut⁴ proelium renōves atque Trojānos propulses et fuges, ne⁵ Hector castra nostra expugnet et navigia cremet». Tum¹ Achilles: «Cum⁶ Agamemnon», inquit³, «me⁷ verbis et facto violavērit, copias meas ex proelio revocāvi et a cetēris copiis Graecōrum separāvi. Cum⁶ juravērim, lacrīmae Graecōrum me non placābunt. Sed honestum pulchrumque est misēros amīcos ex belli pericūlo servāre. Itāque tu⁸ ad⁹ pugnam festīna proeliumque renōva! Deos orēmus¹⁰, ut⁴ Graecis victoriam parent. Sed oro te², ut⁴ copias ex proelio revoces, si¹¹ Trojānos fugavēris. Satis¹² est castra Graecōrum εb¹³ adversariis liberavisse et copias Trojanōrum fugavisse. Trojam non expugnābis».

c) Sed Patrōclus, cum¹ Trojānos ex castris propulsavisset et fugavisset, copias suas incitāvit, ut² oppīdum Trojam expugnārent. Hector, Priāmi filius, cum³ Patrōclum spectāret, advolāvit et hastā⁴ suā⁴ virum incautum necavit. Hector Patrōclum non⁵ necavisset⁵, si⁶ Patrōclus copias ex proelio revocavisset⁶. Utīnam⁷, Patrōcle, amīco obtemperavisses⁷ et proelium in campo vitavisses!

12. Ὁ Κιγκιννάτος.

Cum¹ vita rustīca antīquos Romānos valde² delectāret, multi viri in agris habitābant, ut³ auxilio⁴ servōrum agros arārent.

Etiam Cincinnātus, vir multis⁵ victoriis⁵ clarus, in villā suā habitābat et agros arābat. Aliquando⁶ nuntii Romanōrum ex oppīdo ad Cincinnātum festinavērunt et virum belli perītum oravērunt, ut³ patriam ex belli pericūlo liberāret. Nuntii nuntiavērunt: «Aequi copias nostras pugnā⁷

superavērunt et Romam oppugnant. Desperarēmus⁸, nisi⁹ abs¹⁰ te auxilium exspectarēmus». Cincinnātus nuntiis obtemperāvit et ad oppīdum festināvit, ut³ cum¹¹ adversariis bellāret. (Cum¹² Aequos fugavisset, Cincinnāto satis erat patriam liberavisse; ad arātrum et ad tauros suos remigrāvit, ut³ cum¹³ servis suis denūo¹⁴ agros arāret.)

13. Οἱ Ρωμαῖοι.

Patria Romanōrum fuit Italia. — Romāni semper¹ bellicōsi fuērunt. — Utīnam² semper etiam humani et justī fuissent! — Etiam alii³ popūli Italiae bellicōsi erant, sed Romāni cunctos audaciā⁴ superavērunt. — Magna erat audacia et constantia Romanōrum. — Jam⁵ pueros arma delectābant; pilis⁶ et gladiis⁶ pugnābant. — Viris magnum gaudium erat in castris esse et cum⁷ adversariis dimicāre. — Gloriā⁸ belli clari fuērunt Scipio⁹, Marius, Sulla, Pompejus, Caesar¹⁰. — Si bellum non erat, Romāni agros arābant et sedūli agricolae erant. — Etiam littēras Romāni amāvērunt. — Ex numēro poētārum Vergilium, Horatium, Ovidium nomināmus. — Inter¹¹ viros doctos¹² eloquentiā⁸ clarus fuit Cicēro¹³.

14. Ζεὺς καὶ ἄνθρωποι.

Juppiter¹ incōlas terrae aliquando² interrōgat: «Estisne³ contenti⁴ fortunā vestrā?». Sed nec⁵ nauta nec⁵ agricōla neque⁵ reliqui incōlae terrae fortunā suā contenti erant. «Mēa vita», inquit⁶ agricōia «injucunda est, cum⁷ plena sit molestiārum; utīnam⁸ pro⁹ agricōlā nauta essem! Si

nauta ero, navigābo in longinquam terram et comparābo magnas divitias». «Mea vita» inquit nauta «semper est misera, cum⁷ nunquam¹⁰ navigaverim sine¹¹ periculis; utinam⁸ pro nautā essem agricōla! Si agricōla ero, apud¹² meos liberos semper ero, vitaeque mea erit tuta a¹³ ventis et undis». Tum¹⁴ deus: «Eritis contenti fortunā vestrā. Sed si semel¹⁵ benignus fuero, postea¹⁶ non ero. Tu, nauta, esto agricōla; tu, agricōla, esto nauta». Unus¹⁷ antea¹⁸ fuerat nauta, nunc¹⁹ erat agricōla; alter¹⁷ antea fuerat agricōla, nunc erat nauta. Sed paulo²⁰ post²⁰ et nauta et agricōla clamant: «Utinam contenti fuissēmus fortunā nostrā! Beati fuimus olim²¹, nunc sumus miseri. Sed jure²² sumus miseri, cum⁷ fortunā bonā non contenti fuerimus».

15. Οἱ ἀρχαῖοι Γερμανοί.

Germania, Germanōrum patria, olim terra aspera fuit cum¹ multis fluviis, magnis silvis, latis agris et campis. Oppida antiquis Germānis deerant; in vicis aut² in agris habitābant aut² intra³ silvas domicilia collocaverant. Aedificia lignea et plerumque⁴ parva erant; ornamentum aedificiis deerat.

Et viri et feminae magnā figurā⁵ erant; oculoi erant caerulei, capilli rutili. Viris jucundum erat proeliis⁶ et bellis⁶ interesse⁶, quod⁷ gloriae cupidī erant et pericula amābant. Honestum erat multos adversarios necavisse. Multum⁸ etiam in silvis erant, ut⁹ ursos, lupos, apros aliasque¹⁰ bestias necarent; saepe¹¹ a domiciliis abierant et cum populis finitimis bellābant. Viri, qui¹² audaciā¹³ clari et belli periti erant, copiis praeerant¹⁴; in proelio amicis¹⁵ adierant¹⁵. Viros, qui¹² bello non intererant, cuncti ignāvos vocābant.

16. Ὁ στρατὸς τῶν Ρωμαίων.

Exercitus Romānus semper fortiter pugnābat ; sed saepe superātus et fugātus est ; non superātus esset¹, si² viri belli perīti exercitui praefuissent.—Romāni collocābant equitātum plerumque³ in cornibus exercitūs ; ad⁴ Cannas, ubi⁵ Romāni a⁶ Poenis superāti et fugāti sunt, equitātus Romānus in dextro cornu, equitātus sociōrum in sinistro cornu collocātus erat. Equitatuī Poenōrum Maharbal⁷ praeerat, peditatuī Hannībal. ~~✕~~ Etiam ad¹ lacum Trasimēnum exercitus Romānus a⁶ Poenis superātus et fugātus est. Post⁸ pugnam in oppīdo Romanōrum magnus erat luctus ; constantia autem⁹ senātūs Romāni mira fuit.—Nisi¹⁰ equi strepītu¹¹ armōrum perturbāti essent, Romāni impētum equitātūs Helvetiōrum sustentavissent¹². Etiam currus¹³ exercituum Britannōrum exercitibus Romānis saepe periculōsi fuērunt.—Constantia magistratuum Romanōrum et audacia virōrum impavidōrum saepe exercitūs Romānos ab¹⁴ interītu servāvit. Aliquando¹⁵ exercitūs Romānus in magno pericūlo erat. Sed P.¹⁶ Decius Mus¹⁷, qui¹⁸ cum aliis magistratibus exercitui praeerat, exercitum ex pericūlo liberāvit. Itaque et ab⁶ exercītu et a⁶ senātu laudātus est, quod¹⁹ exercitum ab¹⁴ interītu servāvit.

17. Ἐπιδρομὴ τῶν Γάλλων. — Κάμιλλος.

Cum¹ Camillus exsilio² multātus esset, Roma rebus adversis³ multos annos⁴ vexāta est. Galli enim in planitiem Galliae Cisalpīnae⁵ intravērant. Viri et specie⁶ magnā et magno anīmo⁶ erant, sed sine⁷ disciplīnā pugnābant. Jam

oppida Etruscōrum occupaverant. Etrusci in re dubiā fidem Romanōrum frustra imploraverunt. ✓

Ad^s Alliam—non procul⁹ a Romā—totum fere¹⁰ diem in acie dimicātum est¹¹. Romāni fugāti sunt. Solum¹² Capitolium, ubi praesidium erat, servātum est. Species Romae erat misēra, dies fuit ater: res publica¹³ Romāna in summo pericūlo erat. Spes auxilii parva erat. Tandem¹⁴ fortūna rei publicae Romānae¹⁵ secunda fuit. Camillus enim ex exsilio revocātus patriam ex perniciē servāvit.

α) ἄφ' οὗ τῆς ἀφ' οὗ τοῦ τριῶν ἐν τῷ ἀνατολικῷ
18. Κίμβροι καὶ Τεύτονεσ. καὶ πρὶν τὴν
ἐπιπέσειν ἐν τῷ ἀνατολικῷ τῷ ἀνατολικῷ ἵνα μὴ ὄντι

Handwritten notes in the left margin, including the word "ἐπιπέσειν" and other illegible characters.

a) Cimbrī et Teutōni popūli Germaniae erant. Olim¹ agri Germaniae fecundi non erant. Cum² numērus incolārum magnus esset, Cimbrī et Teutōni cum³ cunctis rebus suis ex patriā emigraverunt et in Galliā nova domicilia occupaverunt. Gallia Cisalpīna erat provincia rei publicae Romānae. Advēnae erant viri novā specie⁴ et mirā acie⁴ oculōrum et saevo vultu⁴ et magnā audaciā⁴; nullam⁵ rem magis⁶ amābant quam⁷ proelia et pericūla. Equitātus Cimbris et Teutōnis deerat; peditātu⁸ pugnābant. Exercitibus viri bellicōsi et valīdi praeerant. Adventu⁹ Germanōrum non modo¹⁰ incōlis Galliae, sed etiam¹⁰ senatui et magistratibus Romānis magnus metus parātus est; perniciēs rei publicae adesse videbātur¹¹.

Postquam¹ Romāni multis² proeliis³ ab³ exercitu Germanōrum superāti sunt, Marius, vir rei bellīcae⁴ perītus, exercitui Romāno praefuit et rem publicam Romānam ab⁵ interītū servāvit. A³ Mario exercitui Teutonōrum in Galliā, deinde⁶ copiis Cimbrōrum in Italiā perniciēs parāta est. Res publica Romāna et magistrātūs⁷ Romāni magno metu⁸

Handwritten notes at the bottom of the page, including the phrase "ἐπιπέσειν" and other illegible characters.

liberāti sunt. Post⁹ victorias gaudium popūli Romāni permagnum erat ; copiae Marii post⁹ redītum a³ senātu multis rebus pretiōsis¹⁰ donātae sunt ; Marius ipse¹¹ pater¹² patriae appellātus est.

Reliquiae superāti exercītūs Cimbrōrum et Teutonōrum in Germaniam remigravērunt.

*19. Κασσάνδρας μαντεία. /

«Stultum est, Trojāni, sperāre, quamdiū¹ Helēna rapta² habitat intra³ muros nostros. Quoties⁴ jam ego rogāvi, ut⁵ imperio divīno obtemperarētis. Sed semper frustra⁶ orabamīni, semper mea verba repudiabantur. Utīnam⁷ vestra consilia mutantur ! Utīnam meis verbis obtemperētis ! Frustra immolātis hic⁸ deis. Frustra tam⁹ pugnabātur⁹. Frustra pugnātur¹⁰ pro¹¹ pueris et femīnis. Frustra necabuntur multi Trojāni ante¹² muros. Jam provideo¹³ incendium oppīdi et interītum incolārum Trojae. Jam video¹⁴ copias adversariōrum ante¹² muros. Utīnam¹⁵ nunquam¹⁶ nostrum oppīdum expugnaretur ! Sed expugnabitur, incolae necabuntur, frustra femīnae lacrimābunt et obsecrābunt adversarios ne¹⁷ necentur, ne¹⁷ priventur carā vitā¹⁸».

20. Ὁ Ἀκκληπιός.

Roma olim molestā pestilentia¹ vastabātur. In rebus adversis² oracūlum interrogātur. «Aesculapius» inquit sacra dei ministra «deus medicōrum est. Si³ inimico animo⁴ adversus⁵ Romānos erit, nullis remediis¹ morbus levabitur ; si amico animo⁴ erit, ex pericūlo Romāni servabuntur. Si⁶ Aesculapius auxilium suum oppīdo vestro negāret⁶, alios

deos frustra implorarētis⁷. Sed Aesculapius auxilium suum non negābit, si imperio divīno obtemperabītis. Praeclārum templum dei est in oppīdo Epidaurō. Inde⁸ deus navīgio⁶ in insūlam¹⁰ vestram Tiberīnam¹⁰ apportētur¹¹; ibi¹² deo sacrificia parēntur¹¹. Postrēmo¹³ templum Aesculapii in insūlā aedificētur¹¹». — Praeter¹⁴ templum in insūlā Tiberīnā situm¹⁵ Aesculapio alia templa erant aut¹⁶ in lucis aut¹⁶ ad¹⁷ aquas. Aegri in templum portabantur, ibi a¹⁸ deo sanabantur. Gallus, nuntius diēi, Aesculapio immolabātur.

21. Ὁ Δούρειος ἵππος.

Graeci paene¹ decem annos² frustra Trojam oppugnābant. Tandem³ Ulixes⁴, rex⁵ Ithācae, qui⁶ propter prudentiam suam Minervae valde placēbat, Graecos convocāvit et incitāvit, ut⁷ dolum adhibērent. «Popūlo⁸ Trojanōrum armis⁹ non nocēmus» inquit; «dolum adhibeāmus¹¹! Itaque consilio meo parēte¹¹! Magnum equum ligneum aedificabīmus et alvum equi viris¹¹ armātis¹¹ complebīmus et in navigiis nostris apud¹² propinquam iusūlam Tenēdum exitum rei exspectabīmus. Utīnam consilium meum vobis¹³ placeat!». Cum¹⁴ consilium viri callīdi Graecis placēret, equum ligneum auxiliō Minervae aedificavērunt et viris strēnuis complevērunt; deinde¹⁵ ad¹⁶ insūlam Tenēdum navigavērunt et in orā latēbant.

22. Θάνατος τοῦ Λαοκόοντος.

Equus ligneus non diu latuit, sed Trojānis mirum aspectum praebuit et initio¹ cunctos perterrituit. Multis viris multisque femīnis placuit ex oppīdo in campum festināre, ut²

equum spectārent. Alii³ effigiem equi timēbant et silēbant, alii³ suos admonēbant, ut² simulacrum in oppīdo collocārent. Tum⁴ Laocoon⁵, minister deōrum, cum⁶ filiis advolāvit et Trojānos admonuit, ut² equum delērent. «Timeo» inquit «ne⁷ patriae nostrae⁸ ab⁹ equo Graecōrum pericūlum imminet. Verbis meis fidem habēte: equus deis nostris displicet. De¹⁰ patriā nostrā bene¹⁰ merebitis¹⁰, si equum delebītis. Sed si equum conservaverītis, dolebītis, et multae femīnae interītum virōrum et filiōrum deflēbunt». Sed Laocoon frustra Trojānos a¹¹ consilio deterrēre studuit et jussu¹² Minervae cum⁶ filiis suis morsibus¹³ hydrārū necātus est.

23. Γάϊος Μούκιος Σκαιόλας.

a) Cum¹ Porsenna, rex² Clusii, Romam oppugnāret, Romāni valde terrīti sunt, et magistrātūs timēbant, ne³ oppīdum expugnarētur et delerētur. Tum C.⁴ Mucius Scaevōla bene de patriā suā meruit. A⁵ Scaevōla enim⁶ et (ab⁵) amicis Scaevōlae consilium⁷ habitum est⁷, quomōdo⁸ Porsenna consilio⁹ prohibēri et Roma impētu Porsennae liberāri posset¹⁰. In consilio adulescentūlis placuit. «Unus¹¹ ex nobis¹² in castra adversariōrum intret¹³ et Porsennam necet¹³! Tantā audaciā¹⁴ adversarii bello¹⁵ deterrebuntur¹⁵». Metu¹⁴ poenae et supplicii a¹⁶ consilio suo non deterrītus¹⁶ Mucius in castra adversariōrum intrāvit et virum pretiōsis vestimentis¹⁷ ornātum necāvit. Non autem Porsennam, sed scribam Porsennae necāverat.

b) Tum Porsenna colloquium cum¹ Mucio habuit. In colloquio Mucius magnā audaciā² fuit. A Porsennā interrogātur, quis³ esset; Mucius: «Romānus» inquit «sum; C. Mucius nominor. Te⁴ necāre in anīmo habui⁵; falsā specie⁶

deceptus⁷ scribam necāvi. Doleo, quod⁸ frustra scriba necātus est; tu⁹ ab aliis necabēris. Nam cruciātus et supplicium a Romānis non timentur, si patriam liberāre in animo habent». Periculō⁶ territus et irā⁵ inflammātus rex¹⁰ imperāvit, ut¹¹ tormenta apportarentur et Mucius vexarētur. Mucius autem «Cruciātu⁶» inquit «non terreor» et dextram in flammam arae injēcit¹² et cremāvit. Tantā audaciā¹³ Mucii Porsenna a bello Romanōrum deterritus est.

24. Ὁ Ἀννίβας.

Hannibal, filius Hamilcāris, jam¹ juvēnis exercitui Carthaginiensium praefuit et cum² Romānis diu³ bellāvit. Magna est gloria belli Hannibālis; primus⁴ erat pedītum et primus equītum; Hannibālem sui milītes et cives amābant, Romāni et socii Romanōrum timēbant. Copiis Romanōrum consūles praeerant. Unus⁵ ex consulibus Scipio erat. Hannibal, cum⁶ a Scipiōne superātus esset, iram civium et odium hostium vitāvit et in aliēnas terras migrāvit; postrēmo⁷ hospes Prusiae, regis Bithyniae, erat. Sed Romāni etiam senem timēbant et delēre studēbant. Propterea⁸ Hannibal venēno⁹ se ipse necāvit¹⁰.

25. Ὁ Ρωμαϊκὸς θεῖαμβος.

Juppiter, frater Neptūni, summus¹ deus Romanōrum, a Romānis pater deōrum hominumque appellabātur. In monte Capitolīno oppīdi Romanōrum Juppiter praeclarum templum habēbat. Imperatōres Romāni, qui² triumphābant, cum³ militibus ad⁴ templum summi dei commeābant. Ad currum triumphatōris equi albi alligāti erant. Ante⁵ currum

reges hostium superatōrum⁶, catēnis⁷ onerāti, pedibus⁸ migrābant, post⁹ currum triumphantis filii (migrābant); tum¹⁰ totus¹¹ exercitus apparēbat : pedītes et equītes erant. Et imperātor et milītes a civībus laeto clamōre¹² salutabantur. Imperātor in templo summi dei sacrificābat; milītes frumento et vino et pecuniā donabantur; reges et duces populōrum superatōrum⁶ necabantur.

26. Οἱ Γρακχοί.

Ti.¹ Gracchus et C.² Gracchus fratres erant. Mater Gracchōrum erat Cornelia, filia Scipiōnis Africāni, mulier magnā dignitatē³. Gracchi tribūni⁴ plebis erant. Magno amōre⁵ patriae et libertātis, magnā fortitudīne⁵, magnā auctoritatē⁵ apud⁶ plebem eminēbant. Ut⁷ miseram condiciōnem plebis levārent, novas leges rogavērunt⁸. Sed leges Gracchōrum patrībus⁹ non placēbant, quod¹⁰ dominatiōni patrum periculōsae erant. Itaque patres Gracchos delēre studēbant. Et revēra¹¹ fratribus miseram mortem paravērunt.

27. Λόγος Ρωμαίου δημάρχου.

Plebs pars popūli Romāni erat. Plebi Romānae tribūni plebis praeerant. Multi tribūni bene de plebe Romānā meruerunt.

Postquam¹ plebs Romāna diu² legibus sevēris³ patrum vexāta est, unus ex tribūnis plebis in contiōne hanc⁴ oratiōnem⁴ habuit⁵. «Conditio nostra» inquit «miserā est. Duris legibus³ et molestā dominatiōne³ patrum plebs Romāna vexātur. Fecundae regiōnes Italiae plebi negantur, quamquam tota natio Romanōrum has⁶ regiōnes occupāvit. Quod⁷ fame³

vexāmur, valetūdo senum et muliērum, iuvēnum et virgīnum mala est. Severitas dominatiōnis patrum plebi Romānae causa seditiōnis erit. Itāque itērum⁸ ex urbe in Sacrum montem emigrēmus et plebem a⁹ patrībus separēmus!»

Postquam¹ oratio habīta est, universa plebs oratiōnem laudāvit, et magna pars civium ex urbe in Sacrum montem emigrāre in anīmo habuit¹⁰. Sed precībus¹¹ et promissis¹¹ patrum ira plebis placāta est.

28. Ἡ ἀρπαγὴ τῆς Ἑλένης ὑπὸ τοῦ Πάριδος.

α) Antīquis temporībus¹ Trojanōrum, gentis Asiae, rex erat Priāmus. Priāmus filium habēbat, cui² nomen erat Paris, iuvēnem magnā pulchritudīne³ corpōris. Paris aliquando⁴ per⁵ mare Aegaeum⁶ in Graeciam navigāvit, ut⁷ Menelāum regem Spartaе, visitāret. Sparta erat caput terrae Lacedaemoniōrum. Menelāus uxōrem habēbat nomīne⁸ Helēnam. Uxor Menelāi non solum Lacaenas, sed cunctas muliēres pulchritudīne⁹ corpōris superābat.

β) Cum¹ rex aliquando ab² urbe Spartā abesset, Paris Helēnam orāvit, ut³ navem suam spectāret. Sparta ad flumen Eurōtam sita erat⁴. Helēna, Parīdis voluntāti obtempērans, cum⁵ hospite ad flumen migrāvit, ubi⁶ navis Trojanōrum in portum erat. Postquam nautae Helēnam in navem portavērunt, regīna dona a Parīde apportāta spectābat. Intērim⁷ Paris nautis imperāvit, ut⁸ ex portu flumīnis in mare apertum⁸ navigārent. Ita⁹ Paris Helēnam fraude¹⁰ et dolo¹⁰ raptāvit et jus hospitii violāvit. Hoc¹¹ scelus Parīdis poeta Homērus in carminībus suis commemorat.

29. Ρωμαῖοι ποιηταί.

Romāni antīquīs temporībus¹ laudabīli² amōrē patriae et agricultūrae erant et fertīles agros auxilio fidelium servōrum arābant. Itaque Cato, scriptor Romānus, civībus suis salutaria praecepta de³ agricultūrā dedit⁴; sed opēra Catōnis magis⁵ utilia quam⁶ suavia erant. Artes et littērae Augusti demum⁷ aetāte¹ in urbe Romanōrum florēbant, postquam tristia et turpia bella civilia termināta sunt.

In numēro insignium poētārum Vergilius et Horatius et Ovidius fuērunt. Carmīna Vergīlii carminībus Homēri similia sunt: bellum et proelia his⁸ poētis communia sunt. Etiam Horatius illustris poēta est et anīmos omnium mortalium etiam nunc delectat. Ovidii carmīna, quae⁹ carminībus Vergīlii et Homēri dissimilia sunt, brevi tempōre¹ vobis¹⁰ nota et jucunda erunt.

30. Ἰταλία.

Italia, magna paeninsūla, inter mare Tyrrhēnum et mare Adriaticum patet.—Jugum Apennīni paene totam paeninsulam montībus¹ et collībus¹ implet.—Sed circa² Padum flumen magna planities est.—Ibi³ urbes celēbres sitae sunt: Mediolānum, Crēmōna, Verōna.—In hac⁴ planitie acria proelia inter Romānos et Gallos et Carthaginienses et Germānos fuērunt.—Copiis equestrībus⁵ Carthaginensium planities secunda⁶ erat.—Itaque copiae pedestres⁷ Romanōrum ibi³ ab equitātu Carthaginensium superātae sunt.—Nam equi Carthaginensium acres et celēres erant.—In equestri⁸ ad Ticīnum proelio⁸ consul Scipio vulnerātus et celēri⁹ auxilio⁹ filii ab¹⁰ interītu servātus est.—Etiam prope¹¹

Romam, urbem celēbrem, caput Italiae, magna planities est.—Ad litus maris Tyrrhēni campi palustres sunt ; itāque aēr ibi salūber non est.

31. Καρχηδών.

Carthāgo erat colonia Tyriōrum. Carthāgo a Didōne, virgīne prudenti et audāci, in litōre Afrīcae aedificāta est. Vetēres incōlāe Carthagīnis diu nautae audāces, mercatōres prudentes, agricōlāe diligentes, homīnes felīces erant. Navīb^{us} (suis¹) etiam in Siciliam et in Hispaniam navigavērunt et magnam partem fertiliū terrārum occupavērunt. Sed in rebus secundis² superbi, in rebus adversis³ non constantes erant et de⁴ fortunā desperābant. Itāque a Romānis, popūlo modesto et constanti, post bella vehementia superāti sunt. Carthāgo, vetus aemūla Romae, solo aequāta est⁵ quod⁶ Cato senex semper cives suos admonēbat, ut⁷ Carthāgo delerētur.

32. Ὁ Τρωικὸς πόλεμος.

In Trojāno litōre castra Graecōrum non procul¹ ab urbe Trojā erant. In castris erant naves Graecōrum. Ante² vetēra moenia magnae et celēbris urbis Trojae multos annos³ et aestātē⁴ et hiēmē⁴ pugnabātur⁵. Ibi⁶ audax Diomēdes cum Aenēā et deā Venēre pugnābat, ibi Paris cum Menelāo, ibi Patrōclus cum Sarpedōne, fidēli socio Trojanōrum. Ibi Trojāni pugnābant, quamdiu⁷ discordia fortium ducum Agamemnōnis et Achillis erat.

Post⁸ decem annos urbs a Graecis expugnāta est. Vetēres poētae multa narrant de⁹ expugnatiōne Trojae, de equo ligneo et ingenti magnitudīne ejus¹⁰, de terribīli incen-

dio urbis, de crudēli caede incolārum, de morte regis Priāmi, de servitudīne Hecūbae et filiae et divitum quondam¹¹ et felicitum, jam¹² autem paup̄rum et infelicitum feminārum Trojae.

33. Οἱ Πέρσαι.

Antiquissimis temporibus¹ Persae fortiores et bellicosiores erant quam² ceteri omnes Asiae populi.—Cyrus, vir fortissimus et prudentissimus, Persas imperio³ Medorum, gentis multo⁴ infirmioris et ignavioris, liberaverat et conditor ingentis regni Persarum fuit.—Cyrus unus ex nobilissimis regibus fuit. Vehementissimo impetu⁵ omnes hostes, velut⁶ Lydos et Babylonios, populos multo⁴ nobiliores et potentiiores, superavit.—Brevissimo⁷ temporis spatio⁷ regnum Persarum amplissimum fuit, et reges Persarum divitissimi et potentissimi fuerunt omnium regum Asiae.—Persae non modo cum populis Asiae bellaverunt, sed etiam cum gentibus aliarum terrarum.

Paulatim⁸ autem Persae divitiis⁹ et luxuria⁹ imbelliores et molliiores facti sunt¹⁰.—Diu Graeci, qui¹¹ in litore Asiae et in Eurōpā habitabant, pro libertate patriae cum Persis pugnaverunt.—Quamquam Persae ampliore numero¹² militum Graecos superabant, tamen¹³ exercitus Graecorum multis proeliis¹⁴ victores fuerunt; nam Graeci constantiores erant et imperio¹⁵ ducum fortiorum parabant.

34. Αἱ μάχαι τῶν Ἑλλήνων ἐν Μαραθῶνι, Θερμοπύλαις, Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς.

Nihil¹ est clarius quam² pugna ad Marathōnem, ubi³

Miltiādes multo⁴ minōre exercītu⁵ copias pedestres et equestres Persārum fugāvit et paene delēvit.—Quid⁶ pulchrius et honestius est quam² certamīna in Thermopylis? Ibi⁷ Leonīdas, vir fortissīmus et generosissīmus, qui⁸ minīmo exercitui praeerat, vehementissimos impētūs multo⁴ majōris exercītūs Persarum diu sustinuit. Sed cum omnībus comitībus vitam efflāvit⁹. Nam homo pessīmus, nomīne¹⁰ Ephialtes, prodītor patriae suae, Persis (δτκ.) viam per montes monstravērat, ut¹¹ Graecis interītum parārent.

Nulla¹² pugna nobilior erat quam² pugna navālis¹³ ad Salamīnem. Ibi⁷ commūnis classis Graecōrum multo⁴ majōri classi hostium dolo⁵ Themistōclis, viri prudentissīmi, et celerrīmo omnium navium impētū⁵ maxīmam cladem parāvit.—Quid⁶ illustrius fuit quam² proelium ad Plataeas? Ibi⁷ exercītus Lacedaemoniōrum et Atheniensium, qui⁸ optīmis ducībus, Pausaniae et Aristīdi, parēbat, maxīmum exercītum Persārum superāvit et fugāvit et paene delēvit.

35. Διάλογος.

Alexander. Salve¹, amīce! Ubi² heri³ fuisti? ad te meavēram, ut⁴ tibi librum monstrārem, qui⁵ mihi a patre meo donātus est, sed abēras. Pater tuus mihi: «ignōro» inquit «ubi filius meus sit».

Paulus. Doleo, quod⁶ afui. Avus meus me invitavērat, ut⁴ hortum suum et fructūs arbōrum spectārem.

A. Quam⁷ felix tu es! Ego avum non habeo, qui⁸ mei memor sit⁸.

P. Quid⁹ inest in libro tuo? Si tibi jucundum est, ex libro tuo mihi et fratribus meis recīta!

A. Libenter¹⁰ vobis recitābo. Itāque vos oro, ut⁴ cras¹¹

sub¹² vesp̄erum in villā patris mei adsītis. Aderitisne¹³ ?

P. Aderimus ; nihil nobis jucundius est. Nihil magis¹⁴ nos delectat quam¹⁵ fabūlae et historiae et dicta sapientium virōrum. Sed cur non statim¹⁶ mihi recitas ?

A. Si id¹⁷ tibi gratius est, libenter¹⁸ tibi obtemperābo ; tu autem memoriā tene¹⁸, quod¹⁹ tibi recitābo ! Unus ex septem²⁰ sapientibus, qui²¹ Bias appellabātur : «Omnia me» inquit «mecum²² porto». — Socrātes : «Melior pars nostrī» inquit «immortālis est» et «Conscientia est vox deōrum in nobis» et «Nemo²³ vestrum, si peccaverit, beātus erit». — Solo exclamāvit : «Nemo nostrum ante mortem beātus nomināri potest²⁴». — Pythagōras : «Amīcus» inquit «alter ego est». — Maecēnas autem in testamento suo Augusto, imperatōri Romāno, mandāvit : «Horatii ut²⁵ mei memor es !» Satisne²⁶ recitāvi ?

P. Gratiam tibi habeo²⁷, quod⁶ mihi jam hodie ex libro tuo recitavisti. Magnum gaudium mihi paravisti. Sed si me amas, librum tuum mihi commōda, ut⁴ unā²⁸ cum²⁸ fratribus meis me fabūlis²⁹, quae³⁰ in libro sunt, delectem ! Nos omnes gratiam tibi habebimus et tui memōres erimus. Commodabisne librum ?

A. Commodābo ; ecce³¹ liber meus ! Vale³² !

P. Vale, optīme amīce !

36. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας του.

Hannibal, clarissimus ille Poenōrum imperator, cum¹ Alpium montes altissimos superavisset, milītum animum² hac oratiōne³ confirmāvit³.

«Vidētis, milītes fortissīmi, Italiam illam, domicilium hostium nostrōrum. Galli, incōlae harum regiōnum, socii

amicique nostri erunt : hi nobis omnes res necessarias praebēbunt ; hi erunt hostes acerrīmi Romanōrum illōrum improborum. Urbes opulentae, Roma ista, caput ipsum, et opes urbis illius praeda vestra erunt. Haec omnia in manibus vestris sunt. Romāni ipsi in maximo sunt timōre. Vos ipsi expugnastis Saguntum, oppidum illud firmissimum, superavistis Pyrenaeos illos montes, victōres fuistis Gallōrum : etiam victōres eritis Romanōrum illōrum».

37. Κατιλίνας. — Κικέρων.

Catilīna homo improbissimus fuit. Ejus consilia rei publicae Romānae perniciosā erant. Nam in animo habēbat magistrātus Romānos necāre et pro¹ iis ipse rem publicam Romānam administrāre et populum cum sociis suis expilāre. Sed Cicēro, qui² illo anno³ consul erat, consilio⁴ et fortitudine suā⁴ eum ita⁵ terruit et coērcuit, ut⁵ consilia ejus irrita essent. Catilīna, postquam frustra Cicerōnem necāre temptāvit, ex urbe Romā evāsit⁶, ut⁷ in Etruriā copiis amicōrum praesset. Sed superātus et ipse in proelio necātus est. Socii autem ejus, qui⁸ in urbe erant, jussu⁹ Cicerōnis necāti sunt, quamquam¹⁰ nonnulli¹¹ nobiles Romāni vitam eōrum servāre studuerant. — Eundem Cicerōnem, qui optīme de patriā suā meruerat, postea cives accusavērunt, quod¹² cives Romānos necavisset, eumque relegavērunt. Sed jussu⁹ eorundem Romanōrum brevi¹³ in patriam revocātus est.

Idem Cicēro miserrimum exitum vitae habuit. Nam jussu Antonii, qui ei inimicus erat et eum timēbat, necātus est. Memoriam autem ejus usque ad¹⁴ nostram aetātem homines servavērunt.

38. Κροῖσος καὶ Σόλων.

a) Croesus, rex Lydōrum, in urbe Asiae habitābat, cui nomen erat Sardes. Hic rex, cujus divitiae erant ingentes, tantam potentiam tantasque opes habēbat, ut¹ fama ejus in omnibus terris et apud² omnes gentes maxīma esset. Itaque non modo amīci et hospītes, quos multos semper habent divītes, sed etiam peregrīni saepe in illā urbe erant, ut³ opes illius spectārent.

b) Aliquando¹ Solo Atheniensis, quem Graeci inter septem² sapientes numeravērunt, apud Croesum fuit, cujus hospes erat, et rex imperāvīt, ut³ ei (δτκ.) omnes divitiae regiae monstrarentur. Deinde⁴ a Croeso interrogātus est, quis felicissīmus omnium homīnum esset. Ille: «Tellus Atheniensis» inquit «meā sententiā⁵ felicissīmus fuit; nam ei (δτκ.) boni et probi libēri erant et pro⁶ patriā pugnans vitam efflāvit». Tum⁷ Croesus: «Quid?» inquit «Egone tibi felicissīmus esse non videor?»⁸ Et Solo: «Res humanāe» inquit «cadūcae sunt et saepe mutantur. Quid incertius est quam⁹ opes et divitiae? Pauci homīnes usque ad¹⁰ ultīmum diem vitae fidis amīcis, tranquillo anīmῳ, bonā valetudīne delectantur. Itaque nemo ante mortem a me beātus nominabitur». Haec verba Solōnis Croeso, qui magnā¹¹ erat superbiā¹¹, non placuerunt, et rex sapientiam illius parvi¹² aestimāvit. Sed paulo post¹³ fortuna regis ita¹⁴ mutāta est, ut¹⁴ ipse de¹⁵ felicitate suā dubitāret.

c) Illis temporibus¹ rex Persarum erat Cyrus, de quo supra² sermo fuit. Cyri potentia tanta erat, ut³ omnes gentes, quibuscum⁴ bellābat, superāret. Croesus, cui magna potentia Cyri displicēbat, bellum parāvīt et cum magno exercītu in agros Persarum intrāvīt. Sed Cyrus exercītum Croesi

superāvit et urbem Sardem expugnāvit, Croesum vero⁵ ipsum cremāre cogitans in rogo collocāvit. In eo⁶ stans⁷ Croesus ter⁸ Solōnis nomen exclamāvit. Tum Cyrus interrogāvit Croesum, quis Solo esset et cur auxilium ejus implorāret. Et Croesus: «Auxilium» inquit «Solōnis non implorāvi; sed memor eram verbōrum sapientissīmi illīus viri, quae memoriae meae⁹ mandavi⁹: Nemo ante mortem a me beātus nominabitur». His verbis¹⁰ perturbātus Cyrus Croesum pericūlo, in quo erat, liberāvit eumque orāvit, ut¹¹ amīcus suus esset. Sed regnum suum Croesus non recuperāvit.

39. Φιλοπατρία Σπαρτιάτιδος.

Nuntius quidam Lacedaemonius, qui ex pugnā in urbem properavērat, muliēri, cujus quinque¹ filii in acie necāti erant, interroganti, quid de² bello nuntiāret, filiōrum mortem nuntiāvit. Tum illa: «Non hoc» inquit «te interrogāvi, sed illud tu mihi nuntia, utrum³ nos hostem superaverīmus, an³ ab eo superāti simus». Is cum⁴ praeclāram victoriam Lacedaemoniōrum et cladem hostium nuntiavisset, mulier pro⁵ suo erga⁶ patriam amōre: «Vos» inquit «dei immortāles, laudo, quod⁷ patriam servavistis; filiōrum mortem, quamquam⁸ est acerbissīma, aequo⁹ tamen anīmo⁹ tolerābo».

Tantus amor patriae in Lacaenārum anīmis erat.

40. Μύρμηξ καὶ τέττιξ.

Formīca diligenter¹ et prudenter² frumentum aestāte³ collegērat⁴, ut⁵ hiēme³ cibum habēret. Sed cicāda de futūro tempore nom cogitavērat. Itāque cum⁶ hiems esset, non ha-

bēbat, unde⁷ nutrirētur, et formīcam rogāvit, ut⁵ sibi cibum impertīret. Illa autem: «Quid impedīvit» inquit «quomīnus⁸ aestātē³ cogitāres de futūro tempōre? Quibus negotiis⁹ impedīta eras?» Cicāda ad haec verba respondit: «Cantāvi in agris et in campis; tu vocem meam, qua¹⁰ omnes delectāvi, non audivisti?» Cum⁶ haec verba cicādae audivisset, formīca: «Audīvi» inquit «vocem tuam; sed cum⁶ te monērem, ut⁵ laborāres, consilio meo non oboedivisti. Qui consilio prudentium non oboedivērit, jure¹¹ puniētur. Qui aestātē³ de futūro tempōre non cogitavērit, hiēme³ jure¹¹ esuriet. Cibus tibi a nobis non impertiētur».

41. Αἰνεσία.

Cum¹ Graeci decimo² anno³ belli Trojam dolo⁴ expugnāvissent, urbs incendio delēta est, incōlae necāti, femīnae vinctae et in Graeciam transportātae sunt, ut⁵ servīrent. In numēro eōrum Trojanōrum, quos dei servavērunt, fuit Aenēas, filius Venēris, vir fortissīmus et prudentissīmus. Is jam initio⁶ concilia et facinōra Parīdis nunquam⁷ probavērat et cum¹ sensisset, quanta⁸ esset injuria hujus viri, optavērat et suasērat, ut⁵ bellum finirētur. At⁹ cum¹ hoc consilium repudiātum esset, neque¹⁰ laborībus neque¹⁰ vulnerībus fatigātus omnībus proeliis interfuerat et cum ipso Achille pugnavērat.

Tum¹¹ fugā⁴ vitam servāvit et tantā¹² fuit pietāte¹², ut¹³ patrem senem umēris suis ex urbe portāret. Cum cetēris Trojānis, qui ex clade servāti erant, postea in Italiam venit ibique¹⁴ novam patriam reppērit.

42. Ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ αἱ Σειρήνες.

Cum¹ Ulixes insūlae² Sirēnum appropinquāret, divīnae illae virgīnes in litōre, quod mirā³ florum copiā³ vestītum erat, sic⁴ cantābant :

«Navīga huc⁵, Ulixes, clarissīme rex, cujus laude terrae et maria complēta sunt. Carmīna nostra sunt dulciōra quam mel. Omnes curae, etiamsi⁶ gravissīmae sunt, leniuntur carminibus nostris³. Advōla; invitāmus et rogāmus te. Nos omnia scimus. Audies de laboribus periculisque belli Trojāni; cantābimus de incendio Trojae, quo³ illi labōres finīti sunt. Oboedi et audi, ut⁷ omnes nautae nobis oboediēbant».

Sic⁸ Sirēnes cantābant. Et oboedivisset Ulixes, nisi⁹ vincūlis¹⁰, quibus³ in nave religātus erat, impedītus esset.

43. Τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος.

a) Rei publīcae Romānae initio¹ unus vir praeerat, qui rex appellabātūr. A duōbus fratribus Roma aedificāta est, a Romūlo et Remo, anno septingentesīmo quinquagesīmo tertio² ante³ Christum³ natum³. Post mortem Remi Romūlus primus rex Romanōrum fuit. Septem reges Romāni fuērunt: primus erat Romūlus, secundus Numa Pompilius, tertius Tullus Hostilius, quartus Ancus Marcius, quintus Tarquinius Priscus, sextus Servius Tullius, septīmus Tarquinius Superbus. Romāni, postquam dominatiōne⁴ regum se liberavērunt anno quingentesīmo decīmo² a.⁵ Chr.⁵ n.⁵, duos consūles creavērunt, qui⁶ rem publīcam Romānam administrārent⁶. Brutus et Collatīnus primi consūles fuērunt. Praeterea⁷ multi alii magistrātūs erant: censōres, praetōres, aedīles, quaestōres, tribūni plebis. Romāni, ut⁸ imperium

amplificārent, cum omnibus fere⁹ Italiae populis bellaverunt. Tria bella Romāni cum Samnitibus gesserunt¹⁰. Duo consules, Decii, pater et filius, alter bello¹¹ Latinorum¹², alter bello¹¹ Samnitium¹² pro patriā pugnantes vitam efflaverunt. Ab¹³ anno ducentesimo sexagesimo sexto a. Chr. n. tota fere⁹ Italia Romānis parēbat.

b) Tria bella inter Romānos et Carthaginienses erant, quae Punica appellantur. Secundo bello Punico¹ (ab² anno ducentesimo duodevicesimo usque ad³ ultimum annum ejusdem saeculi) Romāni primis quattuor pugnis a Poenis superati sunt. Post tertiam cladem unius viri prudentiā⁴ et constantiā⁴ res publica Romāna servata est, Fabii Maximi dictatoris. Eodem bello¹ tres Scipiones diversis⁵ temporibus⁵ summam⁶ imperii⁶ tenebant: duo⁷, qui fratres erant, in Hispaniā cum Carthaginiensibus pugnaverunt et ambo in pugna necati sunt; tertius⁸ ex iis Hannibalem, qui per⁹ quindēcim annos victor¹⁰ Italiam occupatam tenuerat, in Africā superavit (anno ducentesimo secundo a. Chr. n.) et hac victoriā⁴ bellum septendēcim annorum finivit. Tertio bello Punico¹ Carthago a Romānis delēta est; urbs septendēcim dies¹¹ noctesque¹¹ flagrabat anno centesimo quadragésimo sexto. Eodem anno¹ etiam Corinthum, opulentissimam urbem Graeciae, Romāni delevērunt.

c) Cum duobus populis Germaniae, Cimbris et Teutōnis, Romāni duodēcim annos¹ bellaverunt. Illi, postquam omnes exercitūs Romānos fugaverunt et agros vastaverunt totamque Galliam occupaverunt, duobus atrocissimis proeliis a Romānis superati sunt annis² centesimo secundo et centesimo primo. His duabus pugnis multa milia hominum necata sunt.

d) Ultimo¹ ante Christum natum saeculo¹ res publica Ro-

māna tribus bellis civilibus² vexāta est. Anno sexagesimo tertio¹ Cicero fortitudīne³ et prudentiā³ nefaria consilia Cati-
linae oppressit⁴. Ab anno duodesexagesimo Caesar, qui anno undesexagesimo consul fuerat, septem annos cum Gallis bellavit Caesar initio sex, deinde octo, postrēmo⁵ decem legiōnes habuit. Potentia Caesāris tanta erat, ut⁶ rex esse videretur⁵; id civibus displicuit. Itaque anno quadragesimo quarto conjurati⁷ eum viginti tribus⁸ vulneribus⁸ necaverunt. Post Caesāris mortem per duodēcim annos bellum civile inter Octaviānum, herēdem Caesāris, et Antonium fuit. Sed anno tricesimo primo Antonius ab Octaviāno pugnā navali⁸ superatus est. Ab illo tempore imperium Romānum uni viro paruit, qui imperator appellabatur. — Augustus primus imperator Romanorum fuit. Imperatores per quingentos septem annos imperio Romano praeerant (ab anno tricesimo primo ante Chr. n. usque ad annum quadringentesimum septuagesimum sextum post⁹ Chr.⁹ n.⁹). Hoc anno populi Germaniae ultimum imperatorem, cui nomen erat Romulus Augustulus, imperio¹⁰ privaverunt.

44. Τί λέγει ἡ τοῦ Ἑκτορος σκιά ἐμφανισθεῖσα πρὸς τὸν Αἰνεΐαν.

Aenēas in somnis¹ supra² caput suum videt Hectorem, quem Achilles necaverat turpibusque vulneribus³ laceraverat. Erat autem Hector eādē specie⁴, qua⁴ tum⁵ fuerat. «Quid⁶» inquit «jaces, mi⁷ amice, in lecto nihil metuens? Jam ex illo equo ligneo, quem in arce constituistis, Graecorum fortissimi in urbem ruunt, jam ruit in urbem a⁸ litore multitudo hostium. Saevient in hac urbe, dum⁹ eversa erit et templa ejus incensa erunt. Utinam ne¹⁰ ligneum illud

monstrum in arce a¹¹ vobis constitūtum esset¹⁰! Utīnam ne¹⁰ templa fronde³ et florībus³ ornavissētis¹⁰! Nunc levitas vestra punītur, laetitia in dolōrem convertitur. Tu vero¹², vir fortissīme, nondum¹³ ad infēros descendes. Te dei immortāles elegērunt, ut¹⁴ deos patrios serves et in novā urbe constituas. Mandant tibi, ut in terrā longinquā oppīdum novum aedifices. Comprehende igītur simulacra deōrum et ex incendio serva!» His verbis¹⁵ admonītus, Aenēas somno¹⁶ solūtus est. Statim¹⁷ arma induit; jam enim ingens clamor et armōrum sonītus audiebantur.

45. Προφητεία τοῦ Νηρέως.

Cum¹ Paris Helēnam per mare abducēret, Nereus irā² incensus haec praedīxit: «Haec mulier, quam nunc in patriam tuam addūcis, a Graecis reducētur. Utīnam Menelāus te cum³ muliēre infīdā in mari deprehendisset et necavisset! Nunc vero non tu solum puniēris, sed etiam patria tua puniētur. Cum⁴ multum diuque armis⁵ conflixerītis⁴, urbs illa clarissīma, quam Priāmus regit et tam multi reges ante Priāmum rexērunt, evertētur. Nondum intellexisti veritātem oratiōnis meae; cum intellexēris eam, clades vestra nullis lacrimis⁵ avertētur. Utīnam ne⁶ navem tuam in Graeciam direxisses⁶! Utinam ne⁶ jus hospitii a te neglectum et contemptum esset!» Sic Nereus monēbat. Sed Paris monentem contemnēbat eique aures non praebēbat.

46. Λόγος τοῦ Καίσαρος.

Cum¹ Ariovistus, rex Suebōrum, Romānis bellum indixisset et copias suas adducēret, milītes Romāni ita² perterriti sunt, ut² Caesar hanc oratiōnem apud³ eos habēret:

«Jam diu bellum geritis, milites ; meis auspiciis⁴ copias Helvetiōrum magno proelio⁵ vicistis. Vincere igitur scitis, si fortis imperator vos ducit. Itaque nescio, cur nunc tantus timor animos vestros occupaverit. Metuitisne⁶, ne⁷ a Germanis vincamini ? Optatisne, ut⁸ nobis a senatu auxilia mittantur, priusquam⁹ proelium cum Germanis committamus ? Hostes non multitudīne, sed fortitudīne militum vincuntur. Magnae ignaviae¹⁰ vos arguo, quod¹¹ ipsum aspectum Germanōrum metuitis. Sed animus vobis restituētur, si audiveritis, quod vobis dicam : hi Germani non fortiōres sunt quam ei, quos C.¹² Marius vicit. Vinci igitur possunt¹³ et vincuntur, credite mihi !»

Hac oratione ita² animos militum acuit, ut² omnes postero die¹⁴ pugnam poscerent et summā fortitudīne¹⁵ proelium committerent. Hostes ab eis victi sunt.

47. Ὁ Βίας.

Bias unus ex illis septem sapientibus fuit, quorum nomina antiquis temporibus¹ clarissima erant, quia² sapientia³ omnes homines superare videbantur. Bias habitabat in urbe Priēnā, quae in Cariā sita erat⁴. Cum⁵ aliquando hostes hanc urbem cepissent, omnes cives ex urbe fugerunt et multas res secum⁶ asportaverunt. Bias a nonnullis admonitus est, ut⁷ idem faceret neque hostibus omnes res suas permitteret. Tum ille : «Omnia mea» inquit «mecum⁶ porto».

48. Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Αὐγούστου.

Augustus aliquando a Vedio Polliōne ad¹ convivium invitatus erat. Cum² jam accubisset, accidit³, ut unus ex Ve-

dii servis vas frangēret crystallinum. Statim⁴ in piscinam rapi eum iussit Veditus et objici muraenis⁵. Sed puēro, cui vas exciderat, contigit⁶, ut ex manibus eōrum evadēret, qui eum comprehendērant. Confūgit ad Augustum, id unum⁷ petens, ne⁸ piscibus⁵ objicerētur, sed alio modo⁹ interficerētur. Augustus, dolōre¹⁰ et misericordiā¹⁰ motus¹¹: «Tu» inquit «omnino¹² non interficiēris; vobis¹³ autem, servi, praecipio, ut¹⁴ vasa omnia crystallina frangātis piscinamque compleātis».

49. Ὁ Τυρταῖος.

Messenii bello¹ victi² a Lacedaemoniis jugum servitūtis durae cum³ indignatiōne tolerābant. Cum⁴ occasio deficiendi data esset⁴, illud jugum dejecērunt. Lacedaemonii, cum⁵ belli finem facere non possent⁵, oraculum⁶ Delphicum consulere⁶ consilium cepērunt⁷. Consulentiibus hoc oraculum⁸ editum est⁸: «Athēnis⁹ dux petendus est. Graves clades accipiētis, nisi ducem arcessiveritis Athēnis⁹». Oboedivērunt oraculo nec frustra¹⁰ ducem¹¹ ab¹¹ Atheniensibus petivērunt¹¹. At¹² qualem accepērunt! Poētam claudum rei que militāris¹³ ignarum, cui nomen erat Tyrtaeus. Primo¹⁴ igitur putābant se deceptos vel ignominiā¹⁵ affectos esse¹⁵. Sed paulo post sententiam mutavērunt. Carminibus¹⁶ enim Tyrtaei tam alācres facti sunt¹⁷ ad pugnandum et vincendum, ut¹⁸ praeclarissimam victoriam parērent. Ita Messeniōrum, potentia concussa¹⁹ et bellum felicissime²⁰ confectum est.

50. Ἡ πρὸς τὴν Ἀρτέμιδα ἀσέβεια τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ ἡ τιμωρία αὐτοῦ.

Agamemnon cum¹ ad Aulidem morarētur, venāri solēbat.

Aliquando in luco, ubi² Diāna venāri solēbat, venātus est. Cum¹ autem cervam pulcherrimam, quae Diānae sacra erat, interfecisset, valde³ gavisus est. «Ne⁴ Diāna quidem⁴» inquit «arcu⁵ sagittisque⁵ melius⁶ uti potest». Dea irāta⁷ a⁸ rege, qui talia dicere ausus erat, poenas⁸ repetivit⁸. Subito⁹ enim tanta tranquillitas maris consecuta est, ut¹⁰ classis egrēdi non posset.

Principes hac re perterriti Calchantem vatem consuluerunt, quis deus Graecis irasceretur. Is primum, cum¹¹ iram regis veritus verum profiteri non auderet, tacuit. Denique¹² cum¹ Achilles pollicitus esset se eum utaturum esse: «Diāna» inquit «Agamemnoni irascitur, cum¹¹ cervam sacram interficere ausus sit. Is nisi Iphigeniam, filiam suam, deae immolaverit, ventum¹³ secundum¹³ non nanciscetur». Tum rex: «Tu» inquit «Calchas, mihi mala nuntiare soles. Quis suam filiam immolare audēbit? Ego id non faciam». Denique autem a principibus coactus filiam cum matre arcessivit.

51. Ὁ Λεωνίδας.

Leonidas, rex Lacedaemoniorum, ad Thermopylas profecturus erat¹. Ephōris, cum² nimis³ parvas copias ab eo duci dixissent, hoc respondit: «Satis⁴ magnas duco ad id, quod acturus sum»⁵. Illi interrōgant: «Nonne⁶ in animo habes⁷ victoriam parere? Num⁸ aliud consilium cepisti?» At ille: «Specie⁹» inquit «proficiscor, ut¹⁰ barbāros ab aditu ad fines nostros prohibeam; revēra¹¹, ut¹⁰ moriar pro Graeciā». Castris¹² vero ad Thermopylas positus¹² ita suos allocutus est: «Barbāros adesse scitis, non licet nobis tempus in consultationibus consumere: jam igitur aut moriendum est nobis¹³ aut vincendi sunt barbāri».

52. Θάνατος τοῦ ὑπάτου Αἰμιλίου ἐν τῇ παρὰ τὰς Κάννας μάχῃ.

Anno¹ a. Chr. n.² ducentesimo sexto decimo¹ Aemilius et Terentius consulātu³ fungebantur. Gerebātur tum bellum cum Hannibāle Poeno. Ad⁴ Cannas Terentius invīto collēgā⁵ copias in aciem edūxit. Secūtus est Aemilius, ne⁶ collēgam desereret. Primo equestre proelium⁷ fuit. Equītes Romāni pulsi terga vertērunt. Deinde copiae pedestres manum conseruērunt⁸. Ne⁹ ii quidem⁹ rem bene gessērunt¹⁰. Romanōrum ii, quibus Aemilius praeerat, aliquamdiū¹¹ impētum sustinuērunt. Postrēmo consūle gravīter vulnerāto hi quoque¹² fusi sunt. Lentūlus tribūnus¹³ milītum cum¹⁴ praetervēhens equo¹⁵ sedentem in saxo consūlem vidisset, his verbis¹⁶ eum allocūtus est : «Adhuc¹⁷ tibi, Aemili, vires supersunt et ego te tuēri possum. Cape igitur hunc equum, ne hanc pugnam morte¹⁶ consūlis fatālem facias». At ille respondit : «Ego non jam¹⁸ convalescam ; tu, Lentūle, sequere cetēros, ne⁶ utrumque nostrūm¹⁹ hostes opprīmant. Romae²⁰ hortāre senatōres, ut²¹ urbem muniant et praesidiis¹⁶ firment». Dum²² ita colloquuntur²², jam hostes adsunt²³. Consūlem obruunt telis¹⁶, Lentūlum ex eōrum manibus erīpit equus.

53. Ὁ ὄρκος τοῦ Ἀννίβα.

Hamilcar, pater Hannibālis, in Hispaniam imperātor profectūrus¹ Carthagīne² deis immortalibus sacrificāvit. Quae³ sacrificatio dum⁴ conficiebātur, ad aram stans ex filio quaesīvit⁵, num⁶ secum in bellum proficisci cuperet. Hannibal id libenter⁷ accēpit atque multis blanditiis patrem consecrāvit, ne⁸ dubitāret ducere. «Faciā inquit Hamilcar

«quod oras, mi⁹ fili, si fidem mihi dedēris, quam postūlo. Hanc aram tenens jura te nunquam amīcum popūli Romāni futūrum esse!» Hoc jusjurandum Hannībal puer novem annōrum patri dedit ac¹⁰ per¹¹ totam vitam tam¹² fidelīter¹³ conservāvit, ut¹² nemo unquam¹⁴ Romānis infestior fuērit.

54. Ὁ Ἀμίλκας εἰς τὴν Ἰσπανίαν.

Anno¹ a Chr. n. ducentesīmo tricesīmo septīmo Hamilcar in Hispaniam missus est, ut² ibi cum bellicōsis gentibus bellāret. Is in Hispaniam secum duxit Hasdrubālem, juvenem illustrem, cui propter³ praeclāram indōlem filiam suam in matrimonium dedērat, et Hannibālem filium, puērum novem annōrum. Mare transgressus Hamilcar magnas res secundā fortunā⁴ gessit: bellicosissīmas gentes subēgit, permulta oppīda cepit, magnas opes collēgit magnumque et fortem exercītum sibi comparāvit. Jam bellum Romānis indicēre meditabātur, cum⁵ subīto⁶ mortuus est: nono anno¹ postquam in Hispaniam venērat, adversus⁷ bellicōsam gentem Vettōnum pugnans cecīdit.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

1.—1 ἀφαιρτζ. τοῦ ὀργάνου=διά μετὰ γνκ.—2 in μετ' ἀφαιρτζ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν μετὰ δτζ.—3 καὶ (προσθετικός).

Rosa, ae. — amo. — silva, ae. — umbra, ae. — cena, ae. — paro. — laudo. — Graecia, ae. — orno. — filia, ae. — mensa, ae. — corōna, ae. — dea, ae. — Vesta, ae. — adōro. — ara, ae. — bestia, ae. — habito. — aquila, ae. — capto. — gallina, ae. — insidiae, arum.

2.—1 ἐφ' ὅσον. — 2 τί; — 3 κλητική. — 4 ex μετ' ἀφαιρτζ. = ἐκ μετὰ γνκ.

Patria, ae. — incolā, ae. — nauta, ae. — apporto. — divitiae, arum. — fenestra, ae. — casa, ae. — specto. — puella, ae. — exspecto. — avia, ae.

3.—1 ἀφαιρτζ. τοῦ ὀργάνου = διά μετὰ γνκ. — 2 ante μετ' αἰτιατζ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 3 ἐπὶ πολύ. — 4 in μετ' ἀφαιρτζ. = ἐν μετὰ δτζ. — 5 τί; — 6 χθές. — 7 κλητική.

Sapientia, ae. — Attica, ae. — ara, ae. — Sparta, ae. — pugna, ae. — coma, ae. — Musa, ae. — sacrifico. — ambulo. — insula, ae.

4.—1 ἐστὶ (εἶναι) ~~φ~~ — 2 ἔχει. — 3 in μετ' ἀφαιρτζ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν μετὰ δτζ. — 4 εἰσὶν (εἶναι). — 5 ἦσαν. — 6 ἀφαιρτζ. τοῦ ὀργάνου=διά μετὰ γνκ.—7 ἦτο.

Eurōpa, ae. — ora, ae. — agricōla, ae. — poēta, ae. — laudo. — gloria, ae. — via, ae. — statua, ae. — littērae, arum. — doctrīna, ae. — victoria, ae.

5.—1 in μετ' ἀφαιρτζ. = ἐν μετὰ δτζ. — 2 ἦσαν. — 3 ἦτο. — 4 διότι. — 5 ἀφαιρτζ. τοῦ ὀργάνου = διά μετὰ γνκ.

Romānus, i. — multus, a, um. — deus, i. — numērus, i. — Saturnus, i. — aqua, ae. — immōlo. — taurus, i. — equus, i. — vinum, i. — uva, ae. — mercatūra, ae. — eloquentia, ae. — monstro. — medicīna, ae. — templum, i. — lucus, i. — herba, ae.

6.—1 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 2 δέν. — 3 καθημερινῶς. — 4 = atque (= καὶ) fossā (ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου).

Arma, ὄrum. — telum, i. — pugno. — sagitta, ae. — longus, a, um. — bellum, i. — castra, ὄrum. — collōco. — vallum, i. — fossa, ae. — firmo. — altus, a, um. — latus, a, um. — tutus, a, um.

7.—1 quamquam = ἄν καί. — 2 διότι. — 3 Ἀπόλλων. — 4 ἐπειδή. — 5 καὶ (προσθετικός). — 6 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 7 κατ' ἔτος. — 8 ἰν μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Clarus, a, um. — Graecus, i. — carus, a, um. — parvus, a, um. — Latōna, ae. — appello. — plenus, a, um. — laurus, i. — neco. — πανίγο.

8.—a) 1 διότι. — 2 ἄν καί. — 3 ὅμως. — 4 διότι. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 6 = atque (= καὶ) armis (ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου). — 7 ὅθεν. — 8 διότι. — 9 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ. — 10 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. inter ludos = κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων. — 11 ἐπειδή. — 12 contra μετ' αἰτιατκ. = ἐναντίον, κατὰ μετὰ γνκ. — 13 bellum paro = παρασκευάζομαι πρὸς πόλεμον. — 14 ἀλλά.

Roma, ae. — aedifīco. — murus, i. — novus, a, um. — oppidum, i. — vitupĕro. — secundus, a, um. — popŭlus, i. — supĕro. — terra, ae. — finitimus, a, um. — occŭpo. — expugno. — dolus, i. — Sabīnus, i. — Sabīna, ae. — ludus, i. — publīcus, a, um. — invīto. — raptο. — discordia, ae. — placo. — amicitia, ae. — concilio.

b) 1 διατί. — 2 διότι. — 3 πῶς ; — 4 ἄν καί. — 5 δέν.
Neco. — filia, ae.

9.—1 Ἀννίβας. — 2 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 3 his verbis = διὰ τῶνδε τῶν λέξεων: μὲ τὰς ἐξῆς λέξεις. — 4 ἐπειδή. —

5 ὑμᾶς. — 6 nisi = ἔάν δέν. — 7 γενναίως. — 8 = atque vicos. — 9 vñ. — 10 δτκ. χορησιμεύουσα ὡς ἀντικείμε. τοῦ imp̄erat. — 11 ἑάν. — 12 ex μετ' ἀφαιρτκ. = ἔκ μετὰ γνκ. — 13 ἐγώ. — 14 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ. — 15 λοιπόν. — 16 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὲρ μετὰ γνκ. — 17 ὑμῖν αὐτοῖς. — 18 τῇ βοηθειᾷ.

Anĭmus, i. — Poeni, ōrum. — inflammo. — magnus, a, um. — pericūlum, i. — conuoco. — Afrīca, ae. — sup̄ero. — campus, i. — vicus, i. — vasto. — imp̄ero. — lib̄ero. — impravīdus, a, um. — dono. — ignāvus, a, um. — vitup̄ero. — castīgo. — focus, i. — dimīco. — auxiliūm, ii. — fugo. — hostia, ae. — immolo. — cel̄ebro.

10.— a) 1 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. — 2 situs, a, um = κείμενος. — 3 = atque sedŭlā (ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου). — 4 εἶχον. — 5 ὄθεν. — 6 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ.

Etruria, ae. — Campania, ae. — priscus, a, um. — Latīni, ōrum. — industrius, a, um. — habĭto. — amplus, a, um. — frugĭfer, ěra, ěrum. — sedŭlus, a, um. — industria, ae. — ager, gri. — aro. — pascuum, i. — armenta, ōrum. — frumentum, i. — aurum, i. — argentum, i. — ignōro. — domicilium, ii. — ligneus, a, um. — hortus, i. — pomĭfer, ěra, ěrum.

b) 1 lib̄eri culpā malitiāque = ἀπηλλαγμένοι παίσματος καὶ κακίας. — 2 εἶχον. — 3 καί. — 4 summus, a, um = μέγιστος.

Pius, a, um. — probus, a, um. — vir, viri. — justus, a, um. — liber, ěra, ěrum. — culpa, ae. — malitia, ae. — tranquillus, a, um. — vita, ae. — singŭli, ae, a. — pagus, i. — pulcher, chra, chrum. — aedifĭco. — sacer, cra, crum. — donum, i. — creber, bra, brum.

11.— a) 1 δέκα. — 2 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου παρὰ Λατίνοις σημαίνει ὅ,τι καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησι, δηλ. τὴν χρονικὴν διάρκειαν. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 4 Ἀχιλλεύς. — 5 Ἐκτωρ. — 6 ἀφαιρετικὴ τοῦ κατὰ τι. — 7 ἐπειδή. — 8 Ἀγαμέμνων. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 suus, a, um, κτητικὴ ἀντωνυμ. προσώπου γ'. — 11 a copiis sep̄ago = ἀποχωρίζω ἀπὸ τοῦ στρατοῦ. — 12 in μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Annus, i. — Trojānus, i. — bello. — cunctus, a, um. — Patrō-

clus, i. — factum, i. — viđo. — corıae, ārum. — revōco. — cetēri, ae, a. — propulso.

b) 1 τότε. — 2 σέ. — 3 εἶπεν. — 4 ut σύνδεσμος τελικὸς (= ἵνα) μεθ' ὑποτακτ. — 5 ἵνα μή. — 6 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἐπειδή. — 7 ἐμέ. — 8 σύ. — 9 ad μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 10 ὑποτακτ. προτροπὴν σημαίνουσα = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 11 si = ἐάν. — 12 ἀρκούντως· satis est = ἀρκεῖ. — 13 ab μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γνκ.

Renđno. — expugno. — navigium, ii. — cremo. — juro. — la-
crıma, ae. — honestus, a, um. — miser, ĩra, ĩrum. — servo. — fe-
stıno. — oro. — adversarius, ii.

c) 1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἵνα. — 3 ὅτε. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 5 δὲν θὰ ἐφόνευεν. — 6 si μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ ὑπόθεσιν ἀπραγματοποιήτων· ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ὁσαύτως ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων (= ἐὰν ἀνεκίλει. . . δὲν θὰ ἐφόνευεν). — 7 utınam (= εἴθε), μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον.

Incıto. — Priāmus, i. — advđo. — incautus, a, um. — obtem-
pĕro. — vıto.

12. — 1 ἐπειδή. — 2 λίαν. — 3 ἵνα. — 4 τῇ βοηθείᾳ. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου. — 6 ποτέ, κάποτε. — 7 ἐν μάχῃ. — 8 θὰ ἀπηλπίζομεν. — 9 nisi (= ἐὰν δὲν) μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου πρὸς δήλωσιν ὑποθέσεως μὴ πραγματοποιηθείσης. — 10 abs te = παρὰ σοῦ. — 11 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 12 ἀφοῦ. — 13 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 14 ἐκ νέου.

Rustıcus, a, um. — delecto. — servus, i. — nuntius, ii. — perı-
tus, a, um. — nuntio. — Aequi, ōrum. — oppugno. — despĕro. —
aratrum, i. — remıgro.

13. — 1 πάντοτε. — 2 εἴθε (πρβλ. 11, c, 6). — 3 ἄλλοι. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ κατά τι. — 5 ἤδη. — 6 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 7 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 8 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου. — 9 Σκιπίων. — 10 Καῖσαρ. — 11 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. — 12 doctus, a, um = πεπαιδευμένος. — 13 Κικέρων.

Bellīcōsus, a, um.—humānus, a, um.—nomīno.

14.—1 Ζεύς. — 2 ποτέ, κάποτε. — 3 -ne ἐρωτηματικὸν μόριον προσαρτώμενον εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄραγε? estisne? ἄραγε εἴσθε; — 4 contentus, a um (μετ' ἀφαιρτκ.) = εὐχαρισθημένος (μέ τι, ἀπό τι). — 5 nec... nec... neque = οὔτε... οὔτε... οὔτε. — 6 εἶπεν. — 7 ἐπειδή. — 8 εἶθε (πρβλ. 11, c, 6). — 9 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ἀντὶ μετὰ γνκ. — 10 οὐδέποτε. — 11 sine μετ' ἀφαιρτκ. = ἀνευ μετὰ γνκ. — 12 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 13 a μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπό μετὰ γνκ. — 14 τότε. — 15 ἅπαξ. — 16 μετὰ ταῦτα. — 17 unus... alter = ὁ εἷς... ὁ ἕτερος. — 18 πρότερον. — 19 νῦν. — 20 μετ' ὀλίγον. — 21 ποτέ, κάποτε. — 22 δικαίως.

Interrōgo.—relīquus, a, um.—injucundus, a, um.—plenus, a, um.—molestia, ae.—navīgo.—longinquus, a, um.—compāro.—libēri, ōrum.—tutus, a, um.—ventus, i.—unda, ae.—clamo.—beātus, a, um.—bonus, a, um.

15.—1 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 2 ἢ (διαζευκτκ.). — 3 intra μετ' αἰτιατκ. = ἐντὸς μετὰ γνκ. — 4 plerumque = ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. — 5 ἀφαιρτκ. ἰδιότητος. — 6 intersum proeliis et bellis (δτκ.) = παρευρίσκομαι (λαμβάνω μέρος) εἰς τὰς μάχας καὶ τοὺς πολέμους. — 7 διότι. — 8 πολὺν χρόνον. — 9 ἵνα. — 10 = atque alias: (alius, a, ud = ἄλλος, η, ο). — 11 πολλάκις. — 12 οὔτινες. — 13 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου. — 14 corpiis (δτκ.) praesum = προϊίσταμαι, ἠγοῦμαι τοῦ στρατοῦ. — 15 amīcis (δτκ.) adsum = παρίσταμαι, βοηθῶ τοῖς φίλοις.

Desum, defūi, deesse.—collōco.—figūra, ae.—ocūlus, i.—caeruleus, a, um.—capillus, i.—rutīlus, a, um.—jucundus, a, um.—intersum, fūi, esse.—cupīdus, a, um.—honestus, a, um.—ursus, i.—lupus, i.—aper, pri.—absum, afūi, abesse.—praesum, fūi, esse.—adsum, affūi, adesse.—ignāvus, a, um.—voco.

16.—1 non superātus esset = δὲν θὰ ἐνικάτο. — 2 si prae-fuissent = ἐὰν προϊίσταντο. — 3 βλ. 15, 4. — 4 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 5 ὅπου. — 6 = ἐπὶ μετὰ γνκ. πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 7 Μαάσθας. — 8 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ'

αἰτιατ. — 9 ὅμως. — 10 εἰν δὲν (πρβλ. 12, 9). — 11 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ἐπὶ μετὰ γνκ. — 12 θὰ ὑπέμενον. — 13 ὀνομαστ. πληθυντ. — 14 ἀπὸ μετὰ γνκ. — 15 βλ. 14, 2. — 16 = Publius = Πόπλιος. — 17 Μῦς. — 18 ὅστις. — 19 διότι.

Equitātus, ūs. — cornu, ūs. — Cannae, ārum. — dexter, tra, trum. — socius, i. — sinister, stra, strum. — lacus, ūs. — Trasi-mēnus, i. — luctus, ūs. — senātus, ūs. — mirus, a, um. — equus, i. — strepītus, ūs. — perturbo, āvi, ātum, āre. — Helvetij, ōrum. — sustento, āvi, ātum, āre. — currus, ūs. — Btitanni, ōrum. — periculōsus, a, um. — magistrātus, ūs. — impravīdus, a, um. — interītus, ūs. — servo, āvi, ātum, āre.

17. — 1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ἐπὶ μετὰ γνκ. res adversae ἀτυχίαι. — 4 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου σημαίνει χρονικὴν διάρκειαν. — 5 Gallia Cisalpīna ἡ ἐντεῦθεν τῶν Ἄλπεων Γαλλία (ἡ σημερινὴ βόρειος Ἰταλία). — 6 ἀφαιρτκ. ἰδιότητος. — 7 sine μετ' ἀφαιρτκ. = ἀνευ μετὰ γνκ. — 8 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 9 procul a R. μακρὰν τῆς Ρώμης. — 10 σχεδόν. — 11 dimicātum est μάχη διεξήχθη. — 12 μόνον. — 13 res publīca πολιτεία. — 14 τέλος. — 15 δτκ.

Exsilium, ii. — multo. — vexo. — planities, ēi. — intro. — species, ēi. — disciplīna, ae. — Etrusci, ōrum. — occūpo. — dubius, a, um. — fides, ēi. — implōro. — Allia, ae. — totus, a, um. — dies, ēi. — acies, ēi. — fugo. — servo. — miser, ěra, ěrum. — auxilium, ii. — secundus, a, um. — revōco. — perniciēs, ēi.

18. — a) 1 βλ. 14, 21. — 2 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. — ἐπειδή. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 ἀφαιρτκ. ἰδιότητος. — 5 nullus, a, um = οὐδεὶς. — 6 μᾶλλον. — 7 ἢ (συγκριτικὸς). — 8 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ἐπὶ μετὰ γνκ. — 10 non modo ... sed etiam = ὅχι μόνον ... ἀλλὰ καί. — 11 ἐφαίνετο.

Cimbri, ōrum. — Teutōni, ōrum. — fecundus, a, um. — emīgro, āvi, ātum, āre. — occūpo, āvi, ātum, āre. — advēna, ae. —

saevus, a, um. — vultus, ūs. — valīdus, a, um. — adventus, ūs. — metus, ūs.

b) 1 postquam, σύνδεσμ. χρονκ. = ἀφοῦ. — 2 multis proeliis = ἐν πολλαῖς μάχαις. — 3 ἐπὶ μετὰ γνκ., πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 4 res bellīca = τὰ πολεμικά. — 5 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 6 ἔπειτα. — 7 ὄνομαστ. πληθυντ. — 8 ἀφαιρτκ. τοῦ ἀντικειμ. εἰς τὸ liberātī sunt. — 9 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 11 αὐτός. — 12 πατήρ.

Perītus, a, um. — permagnus, a, um. — redītus, ūs. — pre-tiōsus, a, um. — dono, āvī, ātum, āre. — appello, āvī, ātum, āre. — reliquiae, ārum.

19. — 1 ἐφ' ὅσον. — 2 raptus, a, um = ἀρπαγείς. — 3 intra μετ' αἰτιατκ. = ἐντὸς μετὰ γνκ. — 4 ποσάκις. — 5 ut σύνδεσμος τελικὸς [= ἵνα] μεθ' ὑποτακτ. — 6 μάτην. — 7 utīnam [= εἴθε] μεθ' ὑποτακτ. ἔνεστ. ἢ παρακμ. δηλοῖ εὐχὴν ἐκπληρώσιμον. — 8 ἐνταῦθα. — 9 tam p. = τοσοῦτος διεξήγετο πόλεμος. — 10 ἀγὼν γίνεται. — 11 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ἐπὲρ μετὰ γνκ. — 12 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 13 προβλέπω. — 14 βλέπω. — 15 utīnam [= εἴθε] μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον. — 16 μηδέποτε. — 17 ne = ἵνα μή. — 18 ἀφαιρτκ. τοῦ ἀντικμ. εἰς τὸ priventur.

Stultus, a, um. — spero, āvī, ātum, āre. — habīto, āvī, ātum, āre. — murus, ī. — rogo, āvī, ātum, āre. — imperium, īi. — divīnus, a, um. — obtempĕro, āvī, ātum, āre. — repudiō, āvī, ātum, āre. — consilium, īi. — muto, āvī, ātum, āre. — neco, āvī, ātum, āre. — adversarius, īi. — lacrimo, āvī, ātum, āre. — obsĕcro, āvī, ātum, āre. — privo, āvī, ātum, āre. — carus, a, um.

20. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ἐπὶ μετὰ γνκ. — 2 res adversae = ἀτυχίαί. — 3 si = εἰάν. — 4 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 5 ad-versus μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 6 si ... negāret = ἂν ἤρνεϊτο. — 7 θὰ ἐπεκαλεῖσθε. — 8 ἐκεῖθεν = ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 10 insŭla . . . Tiberīna = ἡ νῆσος τοῦ Τιβέρεως. — 11 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 12 ἐδῶ. — 13 τέλος. — 14 praeter μετ' αἰτιατκ. = πλὴν μετὰ γνκ. —

15 situs, a, um = κείμενος. — 16 aut . . . aut = ἢ . . . ἢ. — 17 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 18 = ὑπὸ μετὰ γνκ.

Molestus, a, um. — pestilentia, ae. — vasto, āvi, ātum, āre. — παθητ. vastor, vastātus sum, āri. — medīcus, i. — remediūm, ii. — levo, āvi, ātum, āre. — nego, āvi, ātum, āre. — implōro, āvi, ātum, āre. — praeclārus, a, um. — Epidaurus, i. — navigium, ii. — sacrificium, ii. — aedifīco, āvi, ātum, āre. — porto, āvi, ātum, āre. — sano, āvi, ātum, āre.

21. — 1 σχεδόν. — 2 ἢ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου παρὰ Λατίνοις σημαίνει ὅτι καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησι, δηλ. χρονικὴν διάρκειαν. — 3 τέλος. — 4 Ὀδυσσεύς. — 5 βασιλεύς. — 6 ὄστις. — 7 ἴνα. — 8 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. εἰς τὸ ποcēmus. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 11 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ complebīmus· τὸ δὲ armātus, a, um = ἔνοπλος. — 12 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 13 ὑμῖν. — 14 cum σύνδεσμος αἰτιολογκ. μεθ' ὑποτακτ. = ἐπειδή. — 15 ἔπειτα. — 16 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Oppugno, āvi, ātum, āre. — Ithāca, ae. — placeo, ūi, ἴtum, ēre. — incito, āvi, ātum, āre. — dolus, i. — adhibeo, ūi, ἴtum, ēre. — consiliūm, ii. — pareo, ūi, ēre. — ligneus, a, um. — alvus, i. — compleo, ēvi, ētum, ēre. — propinquus, a, um. — Tenēdus, i. — exītus, us. — callīdus, a, um. — strenuus, a, um. — navīgo, āvi, ātum, āre. — lateo, ūi, ēre.

22. — 1 κατ' ἀρχάς. — 2 ἴνα. — 3 alii . . . alii = ἄλλοι μὲν . . . ἄλλοι δέ. — 4 τότε. — 5 Λαοκόων. — 6 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 7 ne = μήπως. — 8 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμε. εἰς τὸ immineat. — 9 = παρὰ μετὰ γνκ. — 10 de patriā bene mereo = εὐεργετῶ τὴν πατρίδα. — 11 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 12 τῇ διαταγῇ. — 13 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

Mirus, a, um. — adspectus, ūs. — praebeo, ūi, ἴtum, ēre. — perterreo, ūi, ἴtum, ēre. — festīno, āvi, ātum, āre. — effīgies, ēi. — timeo, ūi, ēre. — sileo, ūi, ēre. — admoneo, ūi, ἴtum, ēre. — advōlo, āvi, ātum, āre. — deleo, ēvi, ētum, ēre. — immineo, ēre. — fides, ēi. — habeo, ūi, ἴtum, ēre. — displiceo, ūi, ἴtum, ēre. —

mereo, ūi, ūtum, ēre.— conservo, āvi, ātum, āre.— doleo, ūi, ēre.— defleo, ēvi, ētum, ēre.— deterreo, ūi, ūtum, ēre.— studeo, ūi, ēre.— morsus, ūs.— hydra, ae.

23.— a) 1 ὅτε.— 2 βασιλεύς.— 3 μήπως.— 4=Caius [πρόφ. Gajus].— 5 = ἐπὶ μετὰ γνκ. πρὸς δῆλωσην τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 6 διότι.— 7 consilium habeo = κάμνω συμβούλιον.— 8 quomodo = πῶς.— 9 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ prohibēri, ὅπερ ἐξαο-
τᾶται ἐκ τοῦ posset.— 10 ἠδύνατο.— 11 εἷς.— 12 ex nobis = ἐξ ἡμῶν.— 13 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ.— 14 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατ.— 15 bello deterreor = ἀπο-
τρέπομαι τοῦ πολέμου.— 16 a consilio deterreor = ἀποτρέπομαι τοῦ
σχεδίου.— 17 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου.

Clusium, ii.— terreo, ūi, ūtum, ēre.— παθ. terreor, ūtus sum, ēri.— prohibeo, ūi, ūtum, ēre.— adolescentulus, i.— intro, āvi, ātum, āre.— metus, ūs.— poena, ae.— supplicium, ii.— pretiōsus, a, um.— vestimentum, i.— scriba, ae.

b) 1 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ.— 2 ἀφαιρτκ. ἰδιότη-
τος.— 3 τίς.— 4 σέ.— 5 in animo habeo = ἔχω ἐν νῶ, διανοοῦμαι.— 6 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 7 deceptus, a, um = ἀπατη-
θεῖς.— 8 διότι.— 9 σύ.— 10 βασιλεύς.— 11 ἴνα.— 12 ἐνέθηκε.— 13 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατκ.

Falsus, a, um.— species, ēi.— cruciātus, ūs.— ira, ae.— inflammo, āvi, ātum, āre.— tormentum, i.— vexo, āvi, ātum, āre.— flamma, ae.— cremo, āvi, ātum, āre.

24.— 1 ἥδη.— 2 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ.— 3 ἐπὶ
πολὴν χρόνον.— 4 primus pedītum = ὁ πρῶτος ἐκ τῶν πεζῶν.— 5
εἷς.— 6 ἀφοῦ.— 7 τέλος.— 8 διὰ τοῦτο.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου.—
10 se ipse necāvit = αὐτὸς ἑαυτὸν ἐφόνευσεν = ἠτοκτόνησεν.

Hamilcar, āris.— Carthaginienses, ium.— pedes, ūtis.— eques, ūtis.— miles, ūtis.— civis, is.— consul, ūlis.— ira, ae.— odium, ii.— hostis, is.— aliēnus, a, um.— Prusia, ae.— rex, gis.— Bithy-
nia, ae.— senex, senis.— studeo, ūi, ēre.— venēnum, i.

25.— 1 summus, a, um = ὑπέροτατος. — 2 οὔτινες. — 3 cum μετ' ἀφαιρικ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 ad μετ' αἰτιατικ. = εἰς μετ' αἰτιατικ. — 5 ante μετ' αἰτιατικ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 6 superātus, a, um = ἡττημένος. — 7 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου. — 8 πεζῆ. — 9 post μετ' αἰτιατικ. = ὀπισθεν μετὰ γνκ. — 10 ἔπειτα. — 11 totus, a, um = ὅλος. — 12 ἀφαιρικ. τοῦ τρόπου = μετὰ μετὰ γνκ.

Homo, ἴνις. — mons, ντις. — Capitolīnus, a, um. — imperātor, ὄρις. — triumpho, ἀνί, ἀtum, ἀρε. — commeo, ἀνί, ἀtum, ἀρε. — currus, ὤς. — triumphātor, ὄρις. — albus, a, um. — allίgo, ἀνί, ἀtum, ἀρε. = catēna, ae. — onēro, ἀνί, ἀtum, ἀρε. — pes, pedis. — migro, ἀνί, ἀtum, ἀρε. — appareo, ὤι, ἔρε. — laetus, a, um. — clamor, ὄρις. — salūto, ἀνί, ἀtum, ἀρε. — pecunia, ae.

26.— 1 = Tiberius. — 2 = Caius (πρόφ. Gajus). — 3 ἀφαιρικ. ιδιότητος. — 4 tribūnus plebis = δήμαρχος. — 5 ἀφαιρικ. τοῦ κατά τι : amor patriae = ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, ἡ φιλοπατρία. — 6 apud μετ' αἰτιατικ. = παρὰ μετὰ δικ. — 7 ἴνα. — 8 rogo legem = προτείνω νόμον. — 9 patres, um = οἱ πατρίκιοι. — 10 διότι. — 11 τῷ ὄντι, πράγματι.

Africānus, i. — dignitas, ātis. — libertas, ātis. — fortitūdo, ἴνις. — auctoritas, ātis. — plebs, bis. — emineo, ὤι, ἔρε. — condicio, ὄνις. — levo, ἀνί, ἀtum, ἀρε. — lex, legis. — placeo, ὤι, ἔρε. — dominatio, ὄνις. — periculōsus, a, um. — mors, ντις.

27.— 1 ἀφοῦ. — 2 ἐπὶ πολύ. — 3 ἀφαιρικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 4 hanc oratiōnem = τόνδε τὸν λόγον. — 5 habeo oratiōnem = ἀπαγγέλλω λόγον. — 6 ταύτας. — 7 ἐπειδή. — 8 δευτέραν φορὰν, πάλην. — 9 ἀπὸ μετὰ γνκ. — 10 in anίmo habeo = διανοοῦμαι. — 11 ἀφαιρικ. τοῦ ὄργάνου.

Senērus, a, um. — contio, ὄνις. — oratio, ὄνις. — durus, a, um. — molestus, a, um. — regio, ὄνις. — fames, is. — senex, is. — virgo, ἴνις. — seditio, ὄνις. — urbs, bis. — mons, ντις. — emίgro, ἀνί, ἀtum, ἀρε. — sepāro, ἀνί, ἀtum, ἀρε. — universus, a, um. — preces, cum. — promissum, i.

28.— a) 1 ἀφαιρικ. τοῦ χρόνου. — 2 ῶ = εἰς ὄν. — 3 ἀφαιρικ.

Κυρ. Κοσμά

ιδιότητος.— 4 ποτέ, κάποτε.— 5 per μετ' αἰτιατ. = διὰ μετὰ γνκ.— 6 mare Aegaeum = Αἰγαῖον πέλαγος.— 7 ἴνα.— 8 ὀνόματι.— 9 ἀφαιρτ. τοῦ κατὰ τι.

Tempus, p̄oris.— gens, ntis.— pulchritūdo, ĩnis.— corpus, p̄oris.— mare, is.— Menelāus, i.— visĭto, āvi, ātum, āre.— uxor, ōris.— Helēna, ae.— Lacaena, ae.

b) 1 ὅτε.— 2 = ἀπὸ μετὰ γνκ.— 3 ἴνα.— 4 sita erat ἔκειτο.— 5 cum μετ' ἀφαιρτ. = μετὰ μετὰ γνκ.— 6 ὅπου.— 7 ἐν τῷ μεταξύ.— 8 apertus, a, um = ἀναπεπταμένος, ἀνοικτός.— 9 οὔτω.— 10 ἀφαιρτ. τοῦ ὀργάνου.— 11 τοῦτο.

Navis, is.— flumen, m̄nis.— specto, āvi, ātum, āre.— Eurōtas, ae.— voluntas, ātis.— hospes, ĩtis.— imp̄ero, āvi, ātum, āre.— fraus, fraudis.— rpto, āvi, ātum, āre.— jus, juris.— hospitium, ii.— viđlo, āvi, ātum, āre.— scelus, ěris.— carmen, ĩnis.— commēro, āvi, ātum, āre.

29.— 1 ἀφαιρτ. τοῦ χρόνου.— 2 ἀφαιρτ. ιδιότητος: amor patriae et agricultūrae = ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν γεωργίαν.— 3 de μετ' ἀφαιρτ. = περὶ μετὰ γνκ.— 4 ἔδωκε.— 5 μᾶλλον.— 6 ἢ (συγκριτικός).— 7 τέλος, πρῶτον.— 8 τούτοις.— 9 τὰ ὅποια.— 10 ὁμῶν.

Laudabĭlis, e.— fertĭlis, e.— fidēlis, e.— salutāris, e.— praeceptum, i.— opus, ěris.— utĭlis, e.— suāvis, e.— ars, rtis.— aetas, ātis.— tristis, e.— turpis, e.— civĭlis, e.— termĭno l.— ĩnsignis, e.— simĭlis, e.— commūnis, e.— omnis, e.— mortālis, e.— dissimĭlis, e.— brevis, e.

30.— 1 ἀφαιρτ. χορησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ implet.— 2 circa μετ' αἰτιατ. = περὶ μετ' αἰτιατ.— 3 ἐνταῦθα.— 4 in hac = ἐν ταύτῃ.— 5 corĭae equestres = τὸ ἵπικόν.— 6 secundus, a, um = εἰνοϊκός, ἐπιτήδειος.— 7 corĭae pedestres = τὸ πεζικόν.— 8 equestre proelium = ἵππομαχία.— 9 ἀφαιρτ. τοῦ ὀργάνου.— 10 = ἀπὸ μετὰ γνκ.— 11 prope μετ' αἰτιατ. = πλησίον μετὰ γνκ.

Tyrrhēnus, a, um.— Adriatĭcus, a, um.— pateo, ũi, ēre.— Apennĭnus, i.— collis, is.— impleo, ēvi, ētum, ēre.— Padus, i.— celēber, bris, bre.— acer, cris, cre.— equester, stris, stre.— pede-

ster, stris, stre. — celer, ěris, ěre. — Ticīnus, i. — vulnĕro, āvi, ātum, āre. — litus, ōris. — paluster, stris, stre.

31.— 1 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 2 res secundae = εὐτυχία. — 3 res adversae = ἀτυχία. — 4 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γνκ. — 5 solo aequo = κατεδαφίζω. — 6 διότι. — 7 ἴνα.

Tyrius, a, um. — Dido, ōnis. — prudens, ntis. — audax, ācis. — vetus, ěris. — mercātor, ōris. — dilīgens, ntis. — felix, īcis. — pars, rtis. — fertilis, e. — superbus, a, um. — constans, ntis. — despĕro, āvi, ātum, āre. — modestus, a, um. — vehĕmens, ntis. — solum, i. — admoneo, ūi, ĩtum, ěre.

32.— 1 procul ab urbe μακρὰν τῆς πόλεως. — 2 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 3 αἰτιατκ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 5 ἀγὼν (πόλεμος) διεξήγετο. — 6 ἐκεῖ. — 7 ἐφ' ὅσον. — 8 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ. — 9 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γνκ. — 10 αὐτοῦ (δηλ. τοῦ δουρείου ἴππου). — 11 κάποτε. — 12 ἤδη.

Litus, ōris. — navis, is. — celĕber bris, bre. — aestas, ātis. — hiems, ěmis. — Venus, ěris. — Sarpĕdon, ōnis. — expugnatio, ōnis. — ingens, ntis. — magnitūdo, ĩnis. — terribīlis, e. — crudĕlis, e. — caedes, is. — servitūdo, ĩnis. — Hecūba, ae. — dives, ĩtis. — felix, īcis. — pauper, ěris. — infĕlix, īcis.

33.— 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 ἢ (συγκριτικός). — 3 ἀφαιρτκ. χορησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. εἰς τὸ liberavĕrat. — 4 πολύ. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 6 καθῶς. — 7 ἀφαιρτκ. χρονικὴ δηλοῦσα τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου γίνεται τι. — 8 κατὰ μικρόν. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου. — 10 facti sunt = ἐγένοντο. — 11 οἷτινες. — 12 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι. — 13 ὅμως. — 14 multis proeliis = ἐν πολλαῖς μάχαις. — 15 δτκ. χορησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ parĕbant.

Medus, i. — infirmus, a, um. — ignāvus, a, um. — nobīlis, e. — impĕtus, ūs. — Lydus, i. — Babylonius, i. — potens, ntis. — brevis, e. — spatium, ii. — amplus, a, um. — luxuria, ae. — imbelis, e. — mollis, e. — pareo, ūi, ěre.

34.— 1 οὐδέν. — 2 ἢ (συγκριτικός). — 3 ἔνθα. — 4 πολύ. — 5

ἀφαιρτζ. τοῦ ὀργάνου. — 6 τί; — 7 ἐνταῦθα. — 8 ὅστις. — 9 vitam efflo = ἐκπνέω τὸν βίον: ἀποθνήσκω. — 10 ὀνόματι. — 11 ἵνα. — 12 nullus, a, um = οὐδεὶς. — 13 pugna navālis = ναυμαχία.

Marāthōn, ōnis. — Thermopŷlae, ārum. — generōsus, a, um. — comes, ītis. — clades, is. — Pausanias, ae. — Aristīdes, is.

35. — 1 προστακτ. τοῦ salveo. — 2 ποῦ; — 3 χθές. — 4 ἵνα. — 5 ὅπερ (βιβλίον). — 6 διότι. — 7 πόσον πολὺ. — 8 ὅστις νὰ εἶναι. — 9 τί. — 10 ἀσμένως, εὐχαρίστως. — 11 αὔριον. — 12 sub μετ' αἰτ. = περὶ μετ' αἰτ. — 13 -ne ἐρωτηματικὸν μόριον προσαρτῶμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄραγε aderitisne? = ἄραγε θὰ παρευρεθῆτε; — 14 μᾶλλον. — 15 ἢ (συγκριτικόν). — 16 εὐθύς. — 17 τοῦτο. — 18 memoriā teneo = κρατῶ ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμοῦμαι. — 19 ὅ,τι. — 20 ἑπτὰ. — 21 ὅστις. — 22 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρτζ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμ. ἐπιτάσσεται. — 23 οὐδεὶς. — 24 δύναται. — 25 ὥς, καθὼς. — 26 ἄραγε ἀρκετά; + 27 gratiam habeo = ὀφείλω χάριν. — 28 unā cum = ὁμοῦ, μετὰ (μετὰ γνκ.). — 29 ἀφαιρτζ. τοῦ ὀργάνου. — 30 οἵτινες (μῦθοι). — 31 ἰδοῦ. — 32 προστακτ. τοῦ valeo.

Salveo, ēre. — ignōro, āvi, ātum, āre. — arbor, ōris. — recito, āvi, ātum, āre. — vesper, ěri. — fabŷla, ae. — historia, ae. — dictum, i. — sapiens, ntis. — gratus, a, um. — pecco, āvi, ātum, āre. — exclāmo, āvi, ātum, āre. — mors, rtis. — testamentum, i. — mando, āvi, ātum, āre. — Horatius, ii. — gratia, ae. — valeo, ŷi, ēre.

36. — 1 ἀφοῦ. — 2 confirmo animum militum = ἐνισχύω τὸ φρόνημα (τὸ θάρρος) τῶν στρατιωτῶν: ἐνθαρρύνω τοὺς στρατιώτας. — 3 ἀφαιρτζ. τοῦ ὀργάνου.

Poeni, ōrum. — video, vīdi, vīsum, ēre. — necessarius, a, um. — imprōbus, a, um. — opulentus, a, um. — opes, um. — manus, ŷs. — timor, ōris. — Saguntum, i. — firmus, a, um. — Pyrenaei, ōrum.

37. — 1 pro μετ' ἀφαιρτζ. = ἀντὶ μετὰ γνκ. — 2 ὅστις. — 3 ἀφαιρτζ. τοῦ χρόνου. — 4 ἀφαιρτζ. τοῦ ὀργάνου. — 5 ita ... ut = τόσον ...

ὥστε.— 6 ἐξῆλθε.— 7 ἴνα.— 8 οἵτινες.— 9 τῇ διαταγῇ.— 10 quamquam = ἄν καί.— 11 nonnullus, a, um = τίς.— 12 ὅτι.— 13 brevis = ἐν βραχεῖ (χρόνῳ).— 14 usque ad = μέχρῃ (μετὰ γενκ.).

Perniciōsus, a, um.— administro, āvi, ātum, āre.— socius, i.— expīlo, āvi, ātum, āre.— terreo, ūi, ἴtum, ēre.— coerceo, ūi, ἴtum, ēre.— irritus, a, um.— tempto, āvi, ātum, āre.— Etruria, ae.— accuso, āvi, ātum, āre.— relēgo, āvi, ātum, āre.— revōco, āvi, ātum, āre.— Antonius, ii.— aetas, ātis.

38.— a) 1 ut ἀποτελεσματικὸς μεθ' ὑποτακτ. = ὥστε.— 2 apud μετ' αἰτ. = παρὰ μετὰ δοκτ.— 3 ἴνα.

Tantus, a, um.— peregrīnus, a, um.

b) 1 ποτέ, κάποτε.— 2 ἐπίτᾳ.— 3 ἴνα.— 4 ἔπειτα.— 5 meā sententiā = κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην.— 6 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὲρ μετὰ γνκ.— 7 τότε.— 8 φαίνομαι.— 9 ἢ (συγκριτικὸς).— 10 usque ad = μέχρῃ (μετὰ γνκ.).— 11 ἀφαιρτκ. ιδιότητος.— 12 γνκ. τῆς ἀξίας parvi aestīmo = ὀλίγον ἐκτιμῶ.— 13 paulo post = μετ' ὀλίγον.— 14 ita ... ut = τόσον ... ὥστε.— 15 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γνκ.

Numēro, āvi, ātum, āre.— regius, a, um.— humānus, a, um.— cadūcus, a, um.— incertus, a, um.— paucus, a, um.— ultīmus, a, um.— tranquillus, a, um.— valetūdo, īnis.— felicītas, ātis.— dubīto, āvi, ātum, āre.

c) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 2 ἀνωτέρω.— 3 ὥστε.— 4 ἢ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρτκ. τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιτάσσεται quibuscum = πρὸς ᾧ (ἔθνη).— 5 δέ.— 6 δηλ. rogo.— 7 ἱστάμενος.— 8 τρίς.— 9 memoriae mando = ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ.— 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 11 ἴνα.

Cogīto, āvi, ātum, āre.— rogo, i.— perturbo, āvi, ātum, āre.— recuperō, āvi, ātum, āre.

39.— 1 πέντε.— 2 = περὶ μετὰ γνκ.— 3 utrum-an πότερον· ἢ.— 4 ἀφοῦ.— 5 pro μετ' ἀφαιρτκ. = κατὰ μετ' αἰτιατκ.— 6 erga μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ.— 7 διότι.— 8 ἄν καί.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου = μετὰ μετὰ γνκ.

Mulier, ēris.— propēro, āvi, ātum, āre.— acerbus, a, um.— aequus, a, um.— tolēro, āvi, ātum, āre.

40.— 1 ἐπιμελῶς.— 2 φρονίμως.— 3 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 4 εἶχε συναθροίσει.— 5 ἵνα.— 6 ὅτε.— 7 ὀπόθεν: ἀπὸ ποῦ.— 8 quomīnus τίθεται (ἀντὶ τοῦ ne) κατόπιν τῶν κωλύσεως σημαντικ. ρημ.= ἵνα μὴ, ὥστε νὰ μὴ.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ὁργάνου.— 11 δικαίως.

Cibus, i.—nutrio, īvi, ītum, īre.— impertio, īvi, ītum, īre.— impedio, īvi, ītum, īre.— negotium, ii.— respondeo, ndī, nsum, ēre.— canto, āvi, ātum, āre.— audio, īvi, ītum, īre.— labōro, āvi, ātum, āre.— oboedio, īvi, ītum, īre.— punio, īvi, ītum, īre.— esurio, īvi, ītum, īre.

41.— 1 ἀφοῦ.— 2 decīmus, a, um=δέκατος.— 3 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 4 ἀφαιρτκ. τοῦ ὁργάνου.— 5 ἵνα.— 6 κατ' ἀρχάς.— 7 οὐδέποτε.— 8 quantus, a, um=ὀπόσος.— 9 ἀλλά.— 10 neque... neque=οὔτε... οὔτε.— 11 ἔπειτα.— 12 ἀφαιρτκ. ιδιότητος.— 13 ὥστε.— 14=atque ibi.

Incendium, ii.—vincio, nxi, nctum, īre.— transporto, āvi, ātum, āre.— serveo, īvi, ītum, īre.— Venus, ēris.— facinus, ōris.— probō, āvi, ātum, āre.— sentio, nsi, nsum, īre.— opto, āvi, ātum, āre.— suadeo, suāsi, suāsum, ēre.— finio, īvi, ītum, īre.— fatigo, āvi, ātum, āre.— pietas, ātis.— umērus, i.— venio, vñi, ntum, īre.— reperio, reppēri, repertum, īre.

42.— 1 ὅτε.— 2 δοτκ. χορησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ appropinquāret.— 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ὁργάνου.— 4 ὧδε, ὡς ἐξῆς.— 5 ἐδῶ, εἰς τοῦτον τὸν τόπον.— 6 ἂν καί.— 7 ὡς.— 8 οὔτω.— 9 nisi=ἐὰν δὲν (πρβλ. 12, 9).— 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

Sirēnes, um.— appropinquo, āvi, ātum, āre.— divīnus, a, um, flos, ris.— vestio, īvi ἢ ἱί, ītum, īre.— dulcis, e.— cura, ae.— lenio, īvi ἢ ii, ītum, īre.— scio, īvi, ītum, īre.— vinculum, i.— relīgo, āvi, ātum, āre.

43.— a) 1 κατ' ἀρχάς.— 2 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 3 ante Christum natum=πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.— 4 ἀφαιρτκ. τοῦ ἐμμέσου ἀντικμ. τοῦ liberavērunt.— 5=ante Cristum natum.— 6 qui... administrārent=ἵνα οὔτοι διοικήσωσι.— 7 πρὸς τούτους.— 8 ἵνα.— 9 σχεδόν.— 10 διεξήγαγον.— 11 ἐν τῷ πολέμῳ.— 12 γγκ. ἀντικμ. εἰς τὸ bello.— 13 ab=ἀπὸ μετὰ γγκ.

Duo, duae, duo. — creō, āvi, ātum, āre. — administro, āvi, ātum, āre. — censor, ōris. — praetor, ōris. — aedīlis, is. — quaestor, ōris. — amplifīco, āvi, ātum, āre. — Samnītes, um.

b) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 = ἀπὸ μετὰ γενκ. — 3 usque ad = μέχοι (μετὰ γενκ.). — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 5 ἐν διαφόροις χρόνοις. — 6 summa imperiī = ἡ ἀρχηγία. — 7 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὑπάτος τὸ 218 π. Χ.) καὶ ὁ Γναίος Σκιπίων (ὑπάτος τὸ 222 π. Χ.). — 8 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὑπάτος τὸ 205), ὁ υἱὸς τοῦ ἐν Ἰσπανίᾳ φονευθέντος Ποπλίου Σκιπίωνος. — 9 ἡ per ἐνταῦθα μετ' αἰτιατικ. ἐτέθη ἀντὶ ἀπλῆς αἰτιατικ. δηλοῦσης χρονικὴν διάρκειαν. — 10 πτγμ. = ὡς νικητῆς. — 11 ἡ αἰτιατικ. ἐπὶ χρόνου δηλοῖ τὴν χρονικὴν διάρκειαν.

Punīcus, a, um. — idem, eādem, idem. — saecūlum, i. — Fabius, i. — dictātor, ōris. — diversus, a, um. — flagro, āvi, ātum, āre.

c) 1 αἰτιατ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν. — 2 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. Atrox, ōcis.

d) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 bellum civīle = ἐμφύλιος πόλεμος. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 4 κατέθλιψε, ἐματάωσε. — 5 τέλος. — 6 ut... viderētur = ὥστε ἐφαίνετο. — 7 conjurātus, i = συνομοτῆς. — 8 pugna navālis = ἡ ναυμαχία. — 9 post Christum natum = μετὰ Χριστὸν γεννηθέντα = μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ: μ. Χ. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ἐμμέσου ἀντικμ. εἰς τὸ privavērunt.

Nefarius, a, um. — legio, ōnis. — Octaviānus, i. — heres, ēdis.

44. — 1 in somnis = καθ' ὕπνον. — 2 supra μετ' αἰτιατ. = ἐπὶ μετ' αἰτ. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 4 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 5 τότε (ὅτε δηλ. ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως). — 6 διατί. — 7 mi, κλητικὴ τοῦ ἐνικου τῆς κτητικῆς ἀντων. meus, a, um. — 8 = ἀπὸ μετὰ γενκ. — 9 dum = ἕως ὅτου. — 10 utīnam ne = εἴθε νὰ μὴ μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον. — 11 = ἐπὶ μετὰ γενκ. — 12 δέ. — 13 nondum = οὐπω: δὲν... ἀκόμη. — 14 ἴνα. — 15 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 16 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ἄντικμ. εἰς τὸ solūtus est. — 17 εὐθύς.

Turpis, e. — lacēro, āvi, ātum, āre. — jaceo, ūi, ēre. — lectus, i. — metuo, ūi, ēre. — constituo, ūi, ūtum, ēre. — ruo, rūi, rūtum,

ēre.— litus, ōris.— saevio, īi, ītum, īre.— evertō, rti, rsum, ēre.—
 converto, rti, rsum, ēre.— infēri, ōrum.— descendo, ndi, nsum,
 ēre.— elīgo, lēgi, lectum, ēre.— comprehendo, ndi, nsum, ēre.—
 solvo, lvi, solūtum, ēre.— indūo, dūi, dūtum, ēre.

45.— 1 ὅτε.— 2 ἀφαιρτζ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ incensus.
 3 cum μετ' ἀφαιρτζ. = μετὰ μετὰ γνκ.— 4 cum... conflixerītis =
 ἀφοῦ συγκρούσθητε.— 5 ἀφαιρτζ. τοῦ ὀργάνου.— 6 utīnam ne =
 εἴθε νὰ μὴ (πρβλ. 44, 9).

Abdūco, xi, ctum, ēre.— incendo, ndi, nsum, ēre.— prae-
 dīco, xi, ctum, ēre.— addūco, xi, ctum, ēre.— redūco, xi, ctum,
 ēre.— deprehendo, ndi, nsum, ēre.— confliō, flixi, flictum,
 ēre.— rego, xi, ctum, ēre.— intelligō, lexi, lectum, ēre.—
 veritas, ātis.— avertō, rti, rsum, ēre.— dirīgo, rexi, rectum,
 ēre.— negligō, exi, ectum, ēre.— contemno, msi, mptum, ēre.—
 auris, is.

46.— 1 ὅτε.— 2 ita . . . ut = τόσον . . . ὥστε.— 3 apud μετ' αἰ-
 τιατζ. = πρὸς μετ' αἰτιατζ.— 4 meis auspiciis (ἀφαιρτζ. τοῦ τρό-
 που) = ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν μου.— 5 magno proelio = ἐν μεγάλῃ
 μάχῃ.— 6 -ne ἐρωτηματ. μόριον προσαρτώμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως,
 διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄραγε' metuitisne? ἄραγε φο-
 βεῖσθε; — 7 μήπως.— 8 ἵνα.— 9 πρὶν ἤ.— 10 γνκ. τῆς αἰτίας.— 11
 διότι.— 12 = Caius (πρόφ. Gajus). — 13 δύνανται.— 14 ἀφαιρτζ.
 τοῦ χρόνου.— 15 ἀφαιρτζ. τοῦ τρόπου.

Suēbi, ōrum.— indīco, xi, ctum, ēre.— gero, gessi, gestum,
 ēre.— vinco, vici, victum, ēre.— duco, xi, ctum, ēre.— metuo,
 ūi, ēre.— mitto, misi, missum, ēre.— committo, misi, missum,
 ēre.— restituo, stitūi, stitūtum, ēre.— dico, xi, ctum, ēre.— credo,
 dīdi, dītum, ēre.— acuo, ūi, ūtum, ēre.— posco, poposci, ēre.

47.— 1 ἀφαιρτζ. τοῦ χρόνου.— 2 διότι.— 3 ἀφαιρτζ. τοῦ κατὰ
 τι.— 4 ἔχειτο.— 5 ὅταν.— 6 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ
 τῆς ἀφαιρτζ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιτάσσεται.— 7 ἵνα.

Priēna, ae.— Caria, ae.— capio, cēpi, captum, ēre.— fugio,
 fūgi, fugitum, ēre.— asporto, āvi, ātum, āre.— nonnullus, a,
 um.— facio, fēci, factum, ēre.— permitto, misi, missum, ēre.

48.—1 εἷς.—2 ἀφοῦ.—3 accīdit, ut = συνέβη νά.—4 εὐθύς.—5 δεκ.—6 contigit, ut = accīdit, ut.—7 μόνον.—8 ἵνα μή.—9 ἀφαιρτικ. τοῦ τρόπου.—10 ἀφαιρτικ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.—11 καταληφθεῖς.—12 omnīno non = πάντως δέν: οὐδαμῶς.—13 δεκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμε. εἰς τὸ praecipio.—14 ἵνα.

Vedius, ii. — Pollio, ōnis. — convivium, ii. — accumbo, cubūi, cubitum, ěre. — vas, vasis. — frango, frēgi, fractum, ěre. — crystallinus, a, um. — piscina, ae. — rapio, rapūi, raptum, ěre. — jubeo, jussi, jussum, ěre. — objicio, jēci, jectum, ěre. — muraena, ae. — excīdo, cīdi, ěre. — evādo, si, sum, ěre. — comprehendo, ndi, nsum, ěre. — confugio, fūgi, fugitum, ěre. — peto, īvi, itum, ěre. — piscis, is. — interficio, fēci, fectum, ěre. — misericordia, ae. — moveo, mōvi, motum, ěre. — compleo 2. — praecipio, cēpi, ceptum, ěre.

49.—1 bello = ἐν πολέμῳ.—2 παθ. προμ. τοῦ vinco.—3 cum μετ' ἀφαιρτικ. = μετὰ μετὰ γινκ.—4 cum... data esset = ὅτε ἐδόθη.—5 cum... non possent = ἔπειδὴ δὲν ἠδύναντο.—6 oracūlum consūlo = ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον.—7 concilium capio = λαμβάνω ἀποφασιν, ἀποφασίζω.—8 oracūlum edo = χρησιμοδοτῶ.—9 ἀφαιρτικ. δηλοῦσα τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν = ἔξ Ἀθηνῶν.—10 μάτην.—11 peto ab alīquo alīquid = ζητῶ τι παρὰ τινος.—12 ἀλλά.—13 res militāris = τὰ πολεμικά.—14 κατὰ πρῶτον.—15 ignominiā aliquem afficio = ὀνειδίζω τινά.—16 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργανου.—17 facti sunt = ἐγένοντο.—18 ὥστε.—19 νοητέον τὸ est.—20 εἰδυχέστατα.

Jugum, i. — servītus, ūtis. — indignatio, ōnis. — tolēro l. — deficio, fēci, fectum, ěre. — dejicio, jēci, jectum, ěre. — Delphicus, a, um. — consūlo, sulūi, sultum, ěre. — edo, edīdi, edītum, ěre. — peto, petīvi, petītum, ěre. — accipio, cēpi, ceptum, ěre. — arcesso, īvi, itum, ěre. — qualis, e. — ignārus, a, um. — decipio, cēpi, ceptum, ěre. — afficio, fēci, fectum, ěre. — alācer, crīs, cre. — pario, pepēri, partum, ěre. — concutio, cussi, cussum, ěre. — conficio, fēci, fectum, ěre.

50.—1 ὅτε.—2 ἐνθα.—3 σφόδρα, πολύ.—4 ne... quidem = οὐδέ.—5 ἀφαιρτικ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ uti ἀπαρμφ. τοῦ

utor. — 6 κάλλιον. — 7 irātus, a, um = ὀργισθεῖς. — 8 repēto poenas ab alīquo = τιμωρῶ τινα. — 9 αἴφνης. — 10 ὥστε. — 11 ἐπειδή. — 12 τέλος. — 13 ventus secundus = οὐριος ἄνεμος.

Aulis, īdis. — moror, ātus sum, āri. — venor, ātus sum, āri. — soleo, ītus sum, ēri. — gaudeo, gavīsus sum, ēre. — arcus, ūs. — utor, usus sum, uti. — talis, e. — audeo, ausus sum, ēre. — repēto, īvi, ītum, ěre. — consēquor, consecūtus sum, sēqui. — egredior, gressus sum, grēdi. — possum, potui, posse. — Calchas, antis. — vates, is. — irascor, ātus, sum, sci. — vereor, ītus sum, ēri. — verum, i. — profiteor, fessus sum, ēri. — polliceor, cītus sum, ēri. — tutor, ātus sum, āri. — nanciscor, nactus sum, nancisci. — cogo, coēgi, coāctum, ěre.

51. — 1 profectūrus sum, περιφραστικ. συζυγία = μέλλω νὰ πορευθῶ. — 2 ὅτε. — 3 λίαν, πολί. — 4 ἀκούντως. — 5 actūrus sum, περιφραστ. συζυγία = μέλλω νὰ πράξω. — 6 nonne ἐρωτηματικ. μόριον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = πῶς δέν; — 7 in anīmo habeo = διανοοῦμαι. — 8 num ἐρωτηματ. μόριον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = μήπως, ἀραγε; — 9 κατὰ τὸ φαινόμενον. — 10 ἴνα. — 11 revēra = πράγματι (δέ). — 12 castra pono = στρατοπεδεύω. — 13 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ποιητικὸν αἴτιον τοῦ moriendum est = πρέπει ἡμεῖς ν' ἀποθάνωμεν.

Proficiscor, fectus sum, sci. — ephōrus, i. — ago, egi, actum, ěre. — barbārus, a, um. — adītus, ūs. — morior, mortūus sum, mori. — pono, posūi, positum, ěre. — allōquor, locūtus sum, lōqui. — licet, ūit, ēre. — consultatio, ōnis. — consūmo, sumpsī, sumptum, ěre.

52. — 1 ἀφαιρετκ. τοῦ χρόνου. — 2 = ante Christum natum = πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. — 3 ἀφαιρετκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ fungebantur; fungor δὲ consulātu = τελῶ καθήκοντα ὑπάτου. — 4 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 5 invīto collēgā = ἄκοντος τοῦ συνάρχοντος. — 6 ἴνα μή. — 7 equestre proelium = ἵππομαχία. — 8 manum consēro = συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην. — 9 ne... quidem = οὐδέ. — 10 rem bene gero = τὸ πρᾶγμα (τὸν πόλεμον) διεξάγω καλῶς: νικῶ. — 11 ἐπὶ τινα χρόνον. — 12 quoque

σύνδεσμος ἐπιτασσόμενος: καί.— 13 tribūnus milītum = χιλίαρχος (διοικητῆς λεγεῶνος). — 14 ὅτε. — 15 ἔφιππος. — 16 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.— 17 ἀκόμη. — 18 non jam = οὐκέτι: δέν . . . πλέον.— 19 γενκ. πληθυντ. τῆς προσωπ. ἀντωνυμίας τοῦ α' προσώπ.— 20 γνκ. δηλοῦσα τὴν ἐν τῷ τόπῳ στάσιν = ἐν Ρώμῃ.— 21 ἵνα.— 22 dum μετὰ ἐνεσιῶτος ἀντὶ παρατκ. dum colloquantur = ἐνῶ συνδιελέγοντο.— 23 ἴστορχ. ἐνεσιῶς.

Cousulātus, ūs. — fungor, nctus sum, i. — Poenus, i. — Can-nae, ārum. — edūco, xi, ctum, ěre. — sequor, secūtus sum, sequi. — desĕro, ūi, rtum, ěre. — pello, pepŭli, pulsum, ěre. — verto, rti, rsum, ěre. — consĕro, ūi, rtum, ěre. — fundo, fŭdi, fŭsum, ěre. — praetervĕhor, vectus sum, i. — sedeo, sĕdi, sessum, ěre. — saxum, i. — tueor, tuītus sum, ěri. — fatālis, e. — convalesco, va-lŭi, ěre. — uterque, utrāque, utrumque. — opprīmo, pressi, pres-sum, ěre. — munio, īvi, ĩtum, ĩre. — collōquor, locŭtus sum, lōqui. — obrŭo, ūi, rŭtum, ěre. — eripio, ripŭi, reptum, ěre.

53. — 1 μέλλων νὰ πορευθῆ. — 2 ἐκ Καρχηδόνος. — 3 αὕτη δέ. — 4 ἐνῶ. — 5 quaero ex filio ἐρωτῶ τὸν υἱόν. — 6 ἄν. — 7 ἀσμένως. — 8 ἵνα μή. — 9 κλητ. τῆς ἀντων. meus ἐμός: mi fili υἱέ μου. — 10 καί. — 11 per μετ' αἰτιατκ. = κατὰ μετ' αἰτιατκ. — 12 tam-ut τόσον ὅστε. — 13 πιστῶς. — 14 ποτέ.

Conficio, fĕci, fectum, ěre. — sto, stĕti, stātum, āre. — quaero, quaesīvi, quaesītum, ěre. — accipio, cĕpi, ceptum, ěre. — cupio, pīvi, pītum, ěre. — blanditia, ae. — do, dĕdi, dātum, āre. — in-festus, a, um.

54. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 ἵνα. — 3 = διὰ μετ' αἰτιατκ. — 4 secundā fortŭnā τύχη ἀγαθῆ, με εὐνοϊκὴν τύχην: με τὴν εὐνοϊαν (: τὴν βοήθειαν) τῆς τύχης. — 5 ὅτε. — 6 ἀφφνης. — 7 adversus μετ' αἰτιατ. = ἐναντίον μετὰ γνκ.

Hasdrŭbal, ālis. — illustris, e. — indōles, is. — transgredior, gressus sum, i. — gero, gessi, gestum, ěre. — subĭgo, ěgi, actum, ěre. — collĭgo, lĕgi, lectum, ěre. — indĭco, dixi, dictum, ěre. — medĭtor, ātus sum, āri. — Vettōnes, um. — cado, cecĭdi, casum, ěre.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

a. ab καὶ abs, πρόθεσις μετ' ἀ-
φαιρικ. = 1) ἀπό, 2) ὑπό μετὰ
γνκ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ
αἰτίου.

abdūco, xi, ctum, ěre, 3 ἀπάγω.

absum, afūi, abesse, εἶμαι ἀπὼν,
εἶμαι μακράν.

ac, ἐπίρρ. καί.

accipio, cēpi, ceptum, ěre, 3 λαμ-
βάνω, δέχομαι, παραδέχομαι.

accumbo, cubūi, cubitum, ěre, 3
κατακλίνομαι (κατ' ἔξοχὴν ἐπὶ τῶν
δειπνούντων).

accūso, āvi, ātum, āre, 1 κατη-
γορῶ.

acer, cris, cre, σφοδρὸς, δεινός.

acerbus, a, um, πικρός.

Achilles, is, ἄρ. Ἀχιλλεύς.

acies, ēi, θ. 1) δξύτης· acies ocu-
lōrum δξυδέρχεια· 2) (τάξις μά-
χη) παράταξις· in acie ἐκ πα-
ρατάξεως, κατὰ μέτωπον· 3)
μάχη.

acuō, ūi, ūtum, ěre, 3 παροξύνω,
παρορμῶ.

ad, πρόθεσις μετ' αἰτιατκ. = 1)

παρά τινι, τι, 2) ἔν τινι, πρὸς τινα.

addūco, xi, ctum, ěre, 3 προσάγω,
ἄγω.

adhibeo, ūi, itum, ěre, 2 μεταχει-
ρίζομαι.

adhuc, ἐπίρρ. ἀκόμη.

aditus, ūs, ἄρ. εἴσοδος.

administro, āvi, ātum, āre, 1
διοικῶ.

admoneo, ūi, itum, ěre, 2 παρα-
κινῶ, προτρέπω.

adōro, āvi, ātum, āre, 1 λατρεύω.

Adriaticus, a, um, Ἀδριατικός.

adsum, affūi, adesse, παρίσταμαι,
βοηθῶ, παρευρίσκομαι.

adulescentūlus, i, ἄρ. νεανίας,
νέος.

advēna, ae, ἄρ. ἔπηλυς.

adventus, ūs, ἄρ. ἄφιξις.

adversarius, ii, ἄρ. ἐχθρός.

adversus, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. 1)
= πρὸς μετ' αἰτιατκ. 2) = ἐναν-
τίον μετὰ γνκ.

adversus, a, um, ἐναντίος· res
adversae = συμφοραί, ἀτυχία.

advōlo, āvi, ātum, āre, 1 σπεύδω.

- aedificium, ii, οὐδ. οἰκοδόμημα.
 aedifico, āvi, ātum, āre, 1 οἰκοδομῶ, κτίζω, κατασκευάζω.
 aedilis, is, ἀρ. ἀγορανόμος.
 Aegaeum mare, Αἰγαῖον πέλαγος.
 aeger, gra, grum, ἀσθενής.
 Aemilius, ii, ἀρ. Αἰμίλιος.
 aemulus, a, um, ἀντίζηλος.
 Aenēas, ae, ἀρ. Αἰνείας.
 Aequi, ōrum, ἀρ. Αἴκουοι (ἀρχαῖος Ἰταλικὸς λαὸς ἐγκατεστημένος εἰς τὴν ὄρεινὴν χώραν τοῦ ἄνω Ἀνίου (παραποτάμου τοῦ Τιβέρεως).
 aequo, āvi, ātum, āre, 1 ἰσῶ· aequo solo=κατεδαφίζω.
 aequus, a, um, ὀμαλός, ἴσος· aequus animus, ἀπάθεια, ἀταραξία ψυχῆς.
 aēr, aëris, ἀρ. ἀήρ.
 Aesculapius, ii, ἀρ. Ἀσκληπιός.
 aestas, ātis, θ. θέρος· aestāte= κατὰ τὸ θέρος.
 aestīmo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκτιμῶ· parvi aestīmo ὀλίγον ἐκτιμῶ.
 aetas, ātis, θ. χρόνος (βίου), ἐποχή.
 Aetna, ae, θ. Αἴτνη.
 afficio, fēcī, fectum, ěre, 3 περιβάλλω· afficio ignominiā=ὀνειδίζω.
 Afrīca, ae, θ. Ἀφρική.
 Africānus, a, um, Ἀφρικανὸς (ἐπωνυμία τοῦ Ποπλίου Κορηγίου Σκιπίωνος, τοῦ νικητοῦ τοῦ Ἀννίβα).
 Agamemnon, ōnis, ἀρ. Ἀγαμέμνων.
 ager, gri, ἀρ. ἀγρός.
 ago, egi, actum, ěre, 3 ἄγω, πράττω.
 agricōla, ae, ἀρ. γεωργός.
 agricultūra, ae, θ. γεωργία.
 alacer, crīs, e, πρόθυμος.
 albus, a, um, λευκός.
 Alexander, dri, ἀρ. Ἀλέξανδρος.
 aliēnus, a, um, ἀλλότριος, ξένος.
 aliquamdiu, ἐπὶ τινα χρόνον.
 aliquando, ἐπίρρ. ποτέ, κάποτε.
 alius, a, ud, ἄλλος.
 Allia, ae, ἀρ. Ἀλλίας, μικρὸς παραπόταμος τοῦ Τιβέρεως ἐν Λατίῳ.
 alligō, āvi, ātum, āre, 1 προσδένω.
 allōquor, locūtus sum, lōqui, 3 προσφωνῶ.
 Alpes, ium, θ. Ἄλπεις.
 alter, ěra, ěrum, ὁ ἕτερος.
 altus, a, um, ὑψηλός.
 alvus, i, θ. κοιλία.
 ambo, ae, ο, ἀμφότεροι, αἱ, α.
 ambulo, āvi, ātum, āre, 1 περιπατῶ.
 amicitia, ae, θ. φιλία.
 amicus, i, ἀρ. φίλος.
 amo, āvi, ātum, āre, 1 ἀγαπῶ.
 amor, ōris, ἀρ. ἀγάπη· amor patriae = ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, φιλοπατρία.
 amplifīco, āvi, ātum, āre, 1 ἐ-

- παυξάνω, ἐπεκτείνω.
 amplius, a, um εὐρύς, εὐρύχωρος,
 μέγας.
 Ancus, i, ἄρ. Ἄγκος.
 anīmus, i, ἄρ. ψυχή, νοῦς, φρό-
 νημα, θάρρος.
 annus, i, ἄρ. ἔτος.
 ante, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = *πρὸ*
 (τοπικ. καὶ χρονικ.).
 antea, ἐπίρρ. πρότερον.
 antiq̄uus, a, um, ἀρχαῖος, πα-
 λαιός.
 Antonius, ii, ἄρ. Ἀντώνιος.
 Appennīnus, i, ἄρ. τὰ Ἀπέννινα
 ὄρη.
 aper, grī, ἄρ. κάπρος.
 apertus, a, um, ἀνοικτός.
Apollo, īnis, ἄρ. Ἀπόλλων.
 appareo, ūi, ītum, ēre, 2 φαίνο-
 μαί.
 appello, āvi, ātum, āre, 1 καλῶ,
 ὀνομαζῶ.
 apporto, āvi, ātum, āre, 1 προσ-
 κομίζω, φέρω.
 appropinquo, āvi, ātum, āre, 1
 πλησιάζω.
 apud, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = *παρὰ*
 μετὰ δτκ. ἢ *πρὸς* μετ' αἰτιατκ.
 aqua, ae, θ. ὕδωρ.
 aq̄iīa, ae, θ. ἀετός.
 ara, ae, θ. βωμός.
 aratrum, i, οὐδ. ἄροτρον.
 arbor, ōris, θ. δένδρον.
 arcesso, īvi, ītum, ěre, 3 μετα-
 πέμπομαι, στέλλω καὶ προσ-
 καλῶ.
 arcus, ūs, ἄρ. τόξον.
 argentum, i, οὐδ. ἄργυρος.
 Ariovistus, i, ἄρ. Ἀριόβιστος.
 Aristīdes, is, ἄρ. Ἀριστείδης.
 arma, ōrum, οὐδ. ὄπλα (ἀμυν-
 τικά)· ἀντίθει. tēla, ōrum ὄπλα
 (ἐπιθετικά).
 armātus, a, um, ἔνοπλος.
 armentum, i, οὐδ. ἀγέλη.
 āro, āvi, ātum, āre, ἀροτριῶ, καλ-
 λιεργῶ.
 arguo, ūi, ūtum, ěre, 3 κατη-
 γορῶ.
 ars, artis, θ. τέχνη.
 arch, arcis, θ. ἀκρόπολις.
 Asia, ae, θ. Ἀσία.
 aspectus, ūs, ἄρ. θέα, ὄψις.
 asper, ěra, ěrum, τραχύς, σφο-
 δρός.
 asporto, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 κομίζω.
 at, σύνδ. ἀλλά, δέ.
 ater, tra, trum, σκοτεινός, μέλας·
 dies ater ἡμέρα ἀποφράς.
 Athēnae, ārum, θ. Ἀθῆναι.
 Atheniensis, e, Ἀθηναῖος· οὐσ.
 Athenienses, ium, ἄρ. πληθ.
 οἱ Ἀθηναῖοι.
 atque, σύνδ. καί.
 atrox, ōcis, δεινός, φοβερός.
 Attīca, ae, θ. Ἀττικῆ.
 auctoritas, ātis, θ. ἐπιροσὴ, ὑπό-
 ληψις.
 audacia, ae, θ. τόλμη.
 audax, ācis, τολμηρός.
 audeo, ausus sum, ēre, 2 *τολμῶ*.

audio, īvi, ītum, īre, 4 ακούω.
 Augustūlus, ī, ἄρ. Αὐγουστύλος.
 Augustus, ī, ἄρ. Αὐγουστος.
 Aulis, īdis, θ. Αὐλῖς.
 auris, is, θ. οὖς· praebeo aures
 alicuī προσέχω εἰς τινα, ἀκούω
 τινά.
 aurum, ī, οὐδ. χρυσός.
 auspiciūm, īi, οὐδ. 1) οἰωνοσκο-
 πία· 2) ἀρχηγία.
 aut, σύνδεσμος = ἦ (διαζευκτι-
 κός).
 autem, σύνδεσμος = δέ, ὅμως.
 auxiliūm, īi, οὐδ. βοήθεια.
 avertō, rti, rsum, ἔρε, 3 ἀπο-
 τρέπω.
 avia, ae, θ. μάμη.
 avus, ī, ἄρ. πάππος.

B

Babylonii, ōrum, ἄρ. Βαβυλώ-
 νιοι.
 Bacchus, ī, ἄρ. Βάχχος.
 barbārus, a, um, βάρβαρος.
 beātus, a, um, εὐδαίμων.
 bellicōsus, a, um, πολεμικός.
 bellīcus, a, um, πολεμικός· res
 bellīca τὰ πολεμικά.
 bello, āvi, ātum, āre, 1 πολεμῶ.
 bellum, ī, οὐδ. πόλεμος.
 bene, ἐπίρρ. καλῶς.
 benignus, a, um, εὐμενής.
 bestia, ae, θ. θηρίον, ζῷον.
 Bias, antis, ἄρ. Βίας.
 Bithynia, ae, θ. Βιθυνία.

blanditia, ae, θ. θωπεία (μάλ. ἐν
 τῷ πληθ.).
 bonus, a, um, ἀγαθός, καλός.
 Brennus, ī, ἄρ. Βρέννος (ἀρχηγός
 τῶν Γάλλων).
 brevis, e, βραχύς· brevis (tem-
 pōre) ἐν βραχεῖ χρόνῳ· ἐντὸς
 ὀλίγου χρόνου.
 Britannī, ōrum, ἄρ. Βρεταννοί.
 Brutus, ī, ἄρ. Βροῦτος.

C

C = Caius, ī (πρόφ. Gajus), ἄρ.
 Γάϊος.
 cado, cecīdi, casum, ἔρε 3 πί-
 πτω (ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης),
 φονεύομαι.
 cadūcus, a, um, φθαρότος, μά-
 ταιος.
 caedes, is, θ. σφαγή.
 caeruleus, a, um, κυανοῦς.
 Caesar, āris, ἄρ. Καῖσαρ.
 Calchas, antis, ἄρ. Κάλχας.
 Callīdus, a, um, πανοῦργος.
 Camillus, ī, ἄρ. Κάμιλλος, Ρω-
 μαῖος στρατηγός καὶ πολιτικός
 τοῦ Δ' αἰῶνος π. Χ.
 Campania, ae, θ. Καμπανία, χώ-
 ρα ἐπὶ τῆς Δ. παραλίας τῆς
 Ἰταλίας.
 campus, ī, ἄρ. πεδιάς.
 Cannae, ārum, θ. Κάνναι (πόλις
 τῆς Ἀπουλίας, χώρας ἐπὶ τῆς
 ΝΑ. πλευρᾶς τῆς Ἰταλίας).
 canto, āvi, ātum, āre, 1 ᾄδω,

- ψάλλω.
 caprio, cēri, captum, ἔρε, 3 λαμβάνω, καταλαμβάνω, κυριεύω.
 capillus, i, ἄρ. κόμη.
 Capitolium, ii, οὐδ. Καπιτώλιον (ἡ ἀκρόπολις τῆς ἀρχαίας Ρώμης ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίνου λόφου)· Capitolinus, a, um, Καπιτώλιος· Capitolinus mons Καπιτώλιος λόφος.
 capto, āvi, ātum, āre, 1 θηρῶ, συλλαμβάνω.
 caput, capitis, οὐδ. πρωτεύουσα (ἐπὶ τόπου).
 Caria, ae, θ. Καρία.
 carmen, īnis, οὐδ. ᾄσμα, ποίημα.
 Carthaginienses, ium, ἄρ. οἱ Καρχηδόνιοι.
 Carthāgo, īnis, θ. Καρχηδών.
 carus, a, um, προφιλιής.
 casa, ae, θ. καλύβη.
 castigo, āvi, ātum, āre, 1 κολάζω, τιμωρῶ.
 castra, ōrum, οὐδ. στρατόπεδον.
 catēna, ae, θ. ἄλυσις.
 Catilīna, ae, ἄρ. Κατιλίνας.
 Cato, ōnis, ἄρ. Κάτων, Ρωμαῖος πολιτικός καὶ συγγραφεὺς (234-149 π. X.).
 causa, ae, θ. αἰτία.
 cēlber, bris, bre, ὀνομαστός, περίφημος, πολυάνθρωπος.
 cēlbro, āvi, ātum, āre, 1 ψάλλω, ὑμνῶ.
 celer, ēris, ἔρε, ταχύς.
 celeritas, ātis, θ. ταχύτης.
 cena, ae, θ. δείπνον.
 censor, ōris, ἄρ. τιμητής.
 centesimus, a, um, ἑκατοστός.
 certāmen, īnis, οὐδ. ἀγών.
 cervina, ae, θ. ἔλαφος.
 cetēri, ae, a, οἱ λοιποί.
 Christus, i, ἄρ. Χριστός.
 cibus, i, ἄρ. τροφή.
 cicāda, ae, θ. τέτιξ.
 Cicēro, ōnis, ἄρ. Κικέρων.
 Cimbri, ōrum, ἄρ. Κίμβροι.
 Cincinnātus, i, ἄρ. Κιγκιννάτος.
 circa, πρόθ. μετ' αἰτιατ. = περίτινα, πέριξ τινός.
 Cisalpīnus, a, um, ὁ ἐντεῦθεν τῶν Ἄλπεων.
 civilis, e, πολιτικός· bellum civile = ἐμφύλιος πόλεμος.
 civis, is, ἄρ. πολίτης, συμπολίτης.
 civitas, ātis, θ. πολιτεία.
 clades, is, θ. ὄλεθρος, συμφορά, ἦττα.
 clamo, āvi, ātum, āre, 1 κραυγάζω.
 clamor, ōris, ἄρ. κραυγή.
 clārus, a, um, περίφημος, ἔνδοξος, ὀνομαστός.
 classis, is, θ. στόλος.
 claudus, a, um, χωλός.
 Clusium, ii, οὐδ. Κλούσιον (πόλις τῆς Ἐτρουρίας).
 coāctus, a, um, ἀναγκασθεὶς.
 coērcēo, ūi, ūtum, ēre, 2 συγκρατῶ.
 cogito, āvi, ātum, āre, 1 σκέπτομαι.

cōgo, cōgī, coactum, ěre, 3 ἀ- ναγκάζω.	condītor, ōris, ἀρ. ἰδρυτής.
Collatīnus, ī, ἀρ. Κολλατίνος.	conficio, fēci, fectum, ěre, 3 1) τελῶ· 2) τελειώνω τι, πε- ρατῶ.
collēga, ae, ἀρ. συνάσγων.	confirmo, āvi, ātum, āre, 1 ἐνι- σχύω.
collīgo, lēgi, lectum, ěre, 3 συν- αθροίζω.	conflīgo, flixī, flictum, ěre, 3 συμπλέκομαι.
collis, is, ἀρ. λόφος.	confugio, fūgi, fugītum, ěre, 3 καταφεύγω.
collōco, āvi, ātum, āre, 1 τάσσω, τοποθετῶ, ἰδρῶ.	conjurātus, ī, ἀρ. συνωμότης.
colloquīum, īi, οὐδ. συνδιάλεξις, συνομιλία.	conscientīa, ae, θ. συνείδησις.
collōquor, locūtus sum, lōquī, 3 συνδιαλέγομαι.	consēquor, secūtus sum, sēquī, 3 ἐπακολουθῶ.
colonia, ae, θ. ἀποικία.	consēro, serūi, rtum, ěre, 3· con- sēro manum συμπλέκομαι, συνά- πτω μάχην.
comā, ae, θ. κόμη.	conservo, āvi, ātum, āre, 1 δια- φυλάττω, διατηρῶ.
comes, ītis, ἀρ. ὀπαδός, ἑταῖρος.	consiliūm, īi, οὐδ. σκέψις, σχέδιον, συμβουλή, γνώμη, συμβούλιον, ἀπόφασις.
commemōro, āvi, ātum, āre, 1 μνημονεύω.	constans, ntis, εὐσταθής, καρτε- ρικός.
commeo, āvi, ātum, āre, 1 πο- ρεύομαι.	constantia, ae, θ. εὐστάθεια, καρ- τερία.
committo, mīsi, missum, ěre 3 συνάπτω.	constituo, ūi, ūtum, ěre, 3 καθί- στημι, ἵστημι, παρατάσσω, ἀπο- φασίζω.
commōdo, āvi, ātum, āre, 1 δί- δω, δανείζω.	consul, ūlis, ἀρ. ὕπατος.
commūnis, e, κοινός.	consulātus, ūs, ἀρ. ὕπατεία.
compāro, āvi, ātum, āre, 1 πορί- ζομαι, ἀποκτῶ, παρασκευάζω.	consūlo, sulūi, ltum, ěre, 3 συμ- βουλευομαι, ἐρωτῶ.
compleo, ēvi, ētum, ěre, 2 πληρῶ.	consultatio, ōnis, θ. διαβούλιον, σύσκεψις.
comprehendo, ndī, nsum, ěre, 3 λαμβάνω.	consūmo, sumpsi, sumptum, ěre,
concilio, āvi, ātum, āre, 1 συν- άπτω.	
concutio, cussi, cussum, ěre, 3 διασεύω, παραλύω.	
condicio, ōnis, θ. κατάστασις.	

3 καταναλίσκω.
 contemmo, mpsi, mtum, ěre, 3
 καταφρονῶ.
 contentus, a, um, εὐχαριστημέ-
 νος.
 contio, ōnis, θ. συνέλευσις.
 contra, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = ἀπέ-
 ναντι, κατά τινος.
 convalesco, valūi, ěre, 3 ἀναρ-
 ρώννυμαι.
 converto, ti, rsum, ěre, 3 μετα-
 βάλλω, μετατρέπω.
 convivium, ii, οὐδ. συμπόσιον.
 conŕoco, āvi, ātum, āre, 1 συγ-
 καλῶ.
 coria, ae, θ. ἀφθονία· ἐν τῷ πληθ.
 coriae, ārum = δύναμις (στρα-
 τιωτική), στρατός.
 Corinthus, i, θ. Κόρινθος.
 Cornelia, ae, θ. Κορνηλία.
 cōrōna, ae, θ. στέφανος.
 cornū, ūs, οὐδ. κέρας (στρατοῦ).
 corpus, ōris, οὐδ. σῶμα.
 cotidie, ἐπίρο. καθημερινῶς.
 cras, ἐπίρο. αὔριον.
 creber, bra, brum, πολυάριθμος.
 credo, dīdi, dītum, ěre, 3 πι-
 στεύω.
 cremo, āvi, ātum, āre, 1 καίω.
 Cremōna, ae, Κορμώνη.
 creo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκλέγω.
 cresco, crēvi, crētum, ěre, 3 αὐ-
 ξάνομαι.
 Croesus, i, ᾶρ. Κροῖσος.
 cruciātus, ūs, ᾶρ. βάσανος.
 crudēlis, e, σκληρός.

crystallinus, a, um, κρυστάλλινος.
 culpa, ae, θ. πταῖσμα.
 cum, πρόθ. μετ' ἀφαιρετκ. σύν,
 μετά τινος, πρὸς τινά. — σύνδ.
 ὅτε, ἀφοῦ, ἐπειδή.
 cunctus, a, um, σύμπας.
 cupiditas, ātis, θ. ἐπιθυμία.
 cupio, pīvi, pītum, ěre, 3 ἐπι-
 θυμῶ.
 cupidus, a, um, ἐπιθυμητικός.
 cur, ἐπίρο. διατί.
 cura, ae, θ. μέριμνα, φροντίς.
 currus, ūs, ᾶρ. ἄρμα.
 Cyrus, i, ᾶρ. Κῦρος.

D

de, πρόθ. μετ' ἀφαιρετκ. = περί
 τινος.
 dea, ae, θ. θεά.
 debeo, ūi, ĩtum, ěre, 2 ὀφείλω.
 decem, δέκα.
 decimus, a, um, δέκατος.
 decipio, cēpi, ceptum, ěre, 3 ἀ-
 πατῶ.
 Decius, ii, ᾶρ. Δέκιος.
 deficio, fēci, fectum, ěre, 3 ἀφί-
 σταμαι, ἀποστατῶ.
 defleo, ēvi, ētum, ěre, 2 θρηνῶ,
 κλαίω τινά ἢ τι.
 deinde, ἐπίρο. ἔπειτα.
 deicio, jēci, jectum, ěre, 3 ἀπο-
 βάλλω, ἀποσείω.
 delecto, āvi, ātum, āre, 1 τέρω.
 deleo, ēvi, ētum, ěre, 2 καταστρέ-
 φω, ἀφανίζω.

- Delphicus, a, um, Δελφικός.
 Delus, i, θ. Δῆλος.
 demum, επίρρ. τέλος, τὸ πρῶτον, κατὰ πρῶτον.
 denique, επίρρ. τέλος.
 denūo, επίρρ. ἐκ νέου.
 deprehendo, ndi, nsum, ěre, 3 συλλαμβάνω.
 descendo, ndi, nsum, ěre, 3 καταβαίνω.
 desero, serui, rtum, ěre, 3 καταλείπω, παραιτῶ εἰς τὸ μέσον.
 despereo, avi, atum, are, 1 ἀπελπίζομαι, χάνω κάθε ἐλπίδα.
 desum, defui, deesse, ἐλλείπω.
 deterreo, ui, itum, ere, 2 κωλύω, ἀποτρέπω.
 deus, i, ἰρ. θεός.
 dexter, xtra, xtrum, δεξιός.
 Diana, ae, θ. Ἄρτεμις.
 dico, xi, ctum, ěre, 3 λέγω.
 dictator, oris, ἄρ. δικτάτωρ.
 dictum, i, οὐδ. ρητόν, ἀπόφθεγμα.
 Dido, onis, θ. Διδὼ (θυγάτηρ τοῦ Βήλου, βασιλέως τῆς Τύρου) ἢ Καρχηδῶν ἐκτίσθη ὑπ' αὐτῆς τὸ 888 π. X.
 dies, ei, ἄρ. ἡμέρα· in dies = καθ' ἡμέραν.
 dignitas, atis, θ. ὑπόληψις.
 diligens, ntis, ἐπιμελής.
 diligenter, επίρρ. ἐπιμελῶς.
 dimico, avi, atum, are, 1 ἀγωνίζομαι, μάχομαι.
 Diomedes, is, ἄρ. Διομήδης.
 dirigo, rexi, rectum, ěre, 3 διευ-
- θύνω.
 disciplina, ae, θ. τάξις, πειθαρχία.
 discordia, ae, θ. διχόνοια, ἔρις.
 displiceo, ui, itum, ere, 2 ἀπαρῶσκω.
 dissimilis, e, ἀνόμοιος.
 diu, ἐπὶ πολὺ, πολὺν χρόνον.
 diversus, a, um, διάφορος.
 dives, itis, πλούσιος.
 divinus, a, um, θείος.
 divitiae, arum, θ. πλοῦτος.
 do, dedi, datum, age, 1 δίδω.
 doctrina, ae, θ. ἐπιστήμη, παιδεία.
 doctus, a, um, πεπαιδευμένος.
 doleo, ui, ere, 2 λυπόυμαι.
 dolor, oris, ἄρ. λύπη, πόνος.
 dolus, i, ἄρ. δόλος.
 domesticus, a, um, οἰκιακός.
 domicilium, ii, οὐδ. κατοικία.
 dominatio, onis, θ. ἐξουσία, δεσποτεία, κυριαρχία.
 dominus, i, ἄρ. κύριος.
 dono, avi, atum, are, 1 δωροῦμαι, προσφέρω δῶρα, φιλοδωρῶ.
 dono, i, οὐδ. δῶρον.
 dubito, avi, atum, are, 1 ἀμφιβάλλω.
 dubius, a, um, ἀμφίβολος· res dubia κρίσιμος περιστάσις.
 ducentesimus, a, um, διακοσιοστός.
 duco, duxi, ductum, ěre, 3 ἄγω, ὀδηγῶ, λαμβάνω (τινὰ) μαζί μου.

dulcis, e, ἡδύς, γλυκύς.

ei, σύνδ. ἐφ' ὅσον, ἕως ὅτου, ἐνῶ.

duo, duae, duo, δύο.

duodēcim, δώδεκα.

duodesexagesīmus, a, um, πεντηκοστὸς ὄγδοος.

durus, a, um, σκληρός.

dux, ducis, ἄρ. ἀρχηγός, στρατηγός.

E

ecce, ἰδού.

edo, dīdī, dītum, ēre, 3 ἐκδίδω.

edūco, xi, ctum, ēre, 3 ἐξάγω.

effigies, eī, θ. (ἄφ)ομοίωμα, εἰκόν.

efflo, āvī, ātum, āre, 1 ἐκπνέω·
efflo vitam = ἐκπνέω τὸν βίον,
ἀποθνήσκω.

ego, ἐγώ.

egredior, egressus sum, egrēdī,
3 ἐξέρχομαι, ἐκπλέω.

elīgo, elēgī, electum, ēre, 3 ἐκλέγω.

eloquentia, ae, θ. εὐγλωττία.

emīgro, āvī, ātum, āre, 1 ἐξανίσταμαι, μετοικῶ.

emineo, ūī, ēre, 2 ἐξέχω, διαπρέπω.

enim, σύνδ. διότι.

Ephialtes, is, ἄρ. Ἐφιάλης.

erhōrus, i, ἄρ. ἔφορος (ἐν Σπάρτῃ).

Epidaurus, i, θ. Ἐπίδαυρος.

eques, equītis, ἄρ. ἵππεύς.

equester, stris, stre, ἵππικός·
corīae equestres = τὸ ἵππικόν·
equestre proelium = ἵππομαχία.

equītātus, ūs, ἄρ. ἵππικόν.

equus, i, ἄρ. ἵππος.

erga, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιακ.

eripio, ripūī, reptum, ēre, 3 ἐξαρπάζω, ἀπαλλάσσω, σφάζω.

esurio, īvī, ītum, īre, 4 πεινῶ.

et, σύνδ. καί.

etiam, σύνδ. καὶ (προσθετικός),
προσέτι.

etiāmsī, εἰ καί, ἂν καί.

Etruria, ae, θ. Ἐτροουρία (νῦν Τοσκάνη)· χώρα ἐπὶ τῆς Δ. παραλιαῆς τῆς Ἰταλίας.

Etrusci, ōrum, ἄρ. Ἐτροῦσκοι (Τυρρηνοί).

Eurōpa, ae, θ. Εὐρώπη.

Eurōtas, ae, ἄρ. Εὐρώτας.

evādō, si, sum, ēre, 3 ἐκφεύγω.

evertō, tī, sum, ēre, 3 κατασκάπτω.

ex, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. = ἐκ.

excīdo cīdī, ēre, 3 (ἐκ)πίπτω.

exclāmo, āvī, ātum, āre, 1 ἀναφωνῶ.

exercītus, ūs, ἄρ. στρατός.

exītus, ūs, ἄρ. ἐκβασίς.

expīlo, āvī, ātum, āre, 1 συλῶ, ληληλατῶ.

expugnatio, ōnis, θ. ἐκπόρθησις.

expugno, āvī, ātum, āre, 1 ἐκπολιορκῶ, ἐκπορθῶ, νικῶ.

exsilium, ii, οὐδ. ἔξορία.
 exspecto, āvi, ātum, āre, 1 περι-
 μένω.

F

fabŭla, ae, θ. μῦθος.
 facinus, ōris, οὐδ. προᾶξις, ἔργον
 (μάλιστα πονηρόν).
 facio, fēcī, factum, ěre, 3 ποιῶ.
 factum, i, οὐδ. ἔργον, προᾶξις.
 falsus, a, um, ψευδής.
 fama, ae, θ. φήμη.
 fames, is, θ. πείνα.
 fatālis, e, μοιραῖος, ὀλέθριος.
 fatīgo, āvī, ātum, āre, 1 κατα-
 πονῶ.
 Favius, ii, ἄρ. Φάβιος.
 fecundus, a, um, εὐφορος.
 felicissime, εὐτυχέστατα.
 felicitas, ātis, θ. εὐτυχία, εὐδαι-
 μονία.
 felix, īcis, εὐτυχής, εὐδαίμων.
 femīna, ae, θ. γυνή.
 fenestra, ae, παράθυρον.
 fere, ἐπίρρ. σχεδόν.
 fertilis, e, εὐφορος.
 festīno, āvī, ātum, āre, 1 σπεύδω.
 fidelis, e, πιστός.
 fideliter, ἐπίρρ. πιστῶς.
 fides, εἰ, θ. 1) πίστις· 2) ἔνορκος
 διαβεβαίωσις, ὑπόσχεσις· 3) προ-
 στασία, βοήθεια.
 fidus, a, um, πιστός.
 figūra, ae, θ. μορφή.
 filia, ae, θ. θυγάτηρ.

filius, ii, ἄρ. υἱός.
 finio, īvī, ītum, īre, 4 τελειώνω.
 finis, is, θ. τέλος· ἐν τῷ πληθ. =
 χώρα.
 finitīmus, a, um, ὁμορος, γει-
 τονικός.
 fio, factus sum, fiēri, γίγνομαι.
 firmo, āvī, ātum, āre, 1 στερεῶ,
 ὀχυρῶ.
 firmus, a, um, ὀχυρός.
 flagro, āvī, ātum, āre, 1 καίο-
 μαι.
 flamma, ae, θ. φλόξ.
 floreo, ūi, ěre, 2 ἀκμάζω.
 flos, floris, ἄρ. ἄνθος.
 flumen, mīnis, οὐδ. ποταμός.
 fluvius, ii, ἄρ. ποταμός.
 focus, i, ἄρ. ἑστία.
 formīca, ae, θ. μύρμηξ.
 fortis, e, γενναῖος, ἀνδρείος.
 fortiter, γενναίως, ἀνδρείως.
 fortitūdo, īnis, θ. ἰσχύς, ἀνδρεία.
 fortunā, ae, θ. τύχη.
 fossa, ae, θ. τάφρος.
 frango, frēgi, fractum, ěre, 3
 θραύω.
 frater, tris, ἄρ. ἀδελφός.
 fraus, fraudis, θ. ἀπάτη.
 frons, ndis, θ. φύλλωμα.
 fructus, ūs, ἄρ. καρπός.
 frugifer, ěra, ěrum, καρποφόρος.
 frumentum, i, οὐδ. σῖτος.
 frustra, ἐπίρρ. μάτην.
 fuga, ae, θ. φυγή.
 fugio, fūgi, fugītum, ěre, 3
 φεύγω.

fugo, āvi, ātum, āre, 1 φυγα-
 δεύω, τρέπω εἰς φυγήν.
 fungor, nctus sum, i, 3 ἐπιτελῶ.
 fundo, fūdi, fūsum, ěre, 3 δια-
 σκοπίζω.
 futūrus, a, um, μέλλων· futurum
 tempus τὸ μέλλον.

G

galea, ae, θ. κράνος, περικεφα-
 λαία.
 Gallia, ae, θ. Γαλλία.
 gallīna, ae, θ. ὄρνις, ἀλεκτορίς.
 Gallus, i, ἀρ. Γάλλος.
 gallus, i, ἀρ. ἀλέκτωρ.
 gaudeo, gavīsus sum, ěre, 2
 χαίρω.
 gaudium, ii, οὐδ. χαρά.
 generōsus, a, um, γενναῖοφρων,
 μεγαλόψυχος.
 gens, ntis, θ. ἔθνος.
 Germania, ae, θ. Γερμανία.
 Germānus, i, ἀρ. Γερμανός.
 gero, gessi, gestum, ěre, 3 πρῶ-
 τω, κατορθῶ· gero bellum =
 διεξάγω πόλεμον, πολεμῶ.
 gladius, ii, ἀρ. ξίφος.
 gloria, ae, θ. δόξα.
 Gracchus, i, ἀρ. Γράκχος.
 Graecia, ae, θ. Ἑλλάς.
 Graecus, i, ἀρ. Ἑλληγν.
 gratia, ae, θ. χάρις, εὐγνωμοσύνη.
 gratus, a, um ἀρεστός.
 gravis, e, βαρύς, δεινός, ὀκληρός.
 graviter, ἐπίρρ. βαρέως.

H

habeo, ūi, ĩtum, ěre, 2 ἔχω· in
 animo habeo = διανοοῦμαι·
 gratiam habeo = ὀφείλω χά-
 ριν· habeo oratiōnem = ἀπαγ-
 γέλλω λόγον.
 habito, āvi, ātum, āre, 1 κα-
 τοικῶ.
 Hamilcar, āris, ἀρ. Ἀμίλκας.
 Hannībal, ālis, ἀρ. Ἀννίβας.
 Hasdrūbal, ālis, ἀρ. Ἀσδρούβας.
 hasta, ae, θ. δόρυ.
 Hector, ōris, ἀρ. Ἑκτωρ.
 Hecūba, ae, θ. Ἑκάβη.
 Helēna, ae, θ. Ἑλένη.
 Helvetii, ōrum, ἀρ. Ἑλβετοί.
 herba, ae, θ. χόρτον, βοτάνη,
 χλόη.
 heres, ēdis, ἀρ. κληρονόμος.
 heri, ἐπίρρ. χθές.
 hic, ἐπίρρ. ἐνταῦθα.
 hic, haec, hoc, ὅδε, οὗτος.
 hiems, ěmis, θ. χειμῶν· hiēme
 κατὰ τὸν χειμῶνα.
 Hispania, ae, θ. Ἰσπανία.
 historia, ae, θ. ἱστορία.
 hodie, ἐπίρρ. σήμερον.
 Homērus, i, ἀρ. Ὅμηρος.
 homo, ĩnis, ἀρ. ἄνθρωπος.
 honestus, a, um, ἔντιμος.
 Horatius, ii, ἀρ. Ὁράτιος.
 hortor, ātus sum, āri, 1 προ-
 τρέπω.
 hortus, i, ἀρ. κῆπος.
 hospes, ĩtis, ἀρ. ξένος, φιλοξενού-

μενος παρά τινι.
 hospitium, ii, οὐδ. ξενία, φιλο-
 ξενία.
 hostia, ae, θ. ἱερεῖον, σφάγιον.
 Hostilius, ii, ἄρ. Ὀστίλιος.
 hostis, is, ἐχθρός, πολέμιος.
 huc, ἐπίρρ. ἐδῶ, εἰς τοῦτον τὸν
 τόπον.
 humānus, a, um, φιλάνθρωπος,
 ἀνθρώπινος.
 hydra, ae, θ. ὕδρα (νερόφιδο).

I

ibi, ἐπίρρ. ἐκεῖ.
 idem, eadem, idem, ὁ αὐτός.
 igitur, σύνδ. λοιπόν.
 ignārus, a, um, ἄπειρος.
 ignavia, ae, θ. δειλία.
 ignāvus, a, um, ἄτολμος, δειλός.
 ignominia, ae, θ. ὄνειδος.
 ignōro, āvi, ātum, āre, 1 ἄγνοῶ.
 ille, a, ud, ἐκεῖνος.
 illustris, e, ἐπιφανής, λαμπρός.
 illustro, āvi, ātum, āre, 1 ὑμῶ.
 imbellis, e, ἀπόλεμος.
 immigrō, āvi, ātum, āre, 1 μετοι-
 κίζω.
 immineo, ēre, 2 ἐπικρέμαμαι, ἀ-
 πειλῶ.
 immōlo, āvi, ātum, āre, 1 θυσι-
 ἄζω.
 immortalis, e, ἀθάνατος.
 impravīdus, a, um, ἀπτόητος, θαρ-
 ραλέος.
 impedio, īvi, ītum, īre, 4 κω-

λύω, ἐμποδίζω.
 imperātor, ōris, ἄρ. αὐτοκράτωρ,
 στρατηγός.
 imperium, ii, οὐδ. κράτος, ἀρχή,
 ἔξουσία, προσταγή.
 imp̄ero, āvi, ātum, āre, 1 ἄρχω,
 διατάσσω.
 impertio, īvi, ītum, īre, 4 μετα-
 δίδωμι, δίδω μέρος ἐκ τινος.
 imp̄etus, ūs, ἄρ. ἔφοδος.
 impleo, ēvi, ētum, ēre, 2 πληρῶ.
 impl̄ro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπικα-
 λοῦμαι.
 impr̄obus, a, um, φαῦλος, κακός.
 in, πρόθ. 1) μετ' αἰτιατκ. = εἰς,
 πρὸς· 2) μετ' ἀφαιρατκ. = ἐν.
 incautus, a, um, ἀπροφύλακτος,
 ἀπερίσκεπτος.
 incendium, ii, οὐδ. πυρπόλησις,
 πυρκαϊά.
 incendo, ndi, nsum, ēre, 3 ἀνάπτω,
 ἐξάπτω, πυρπολῶ, καίω.
 incertus, a, um, ἀβέβαιος.
 inc̄ito, āvi, ātum, āre, 1 προτρέ-
 πω, παροτρύνω.
 inc̄ola, ae, ἄρ. κάτοικος.
 inde, ἐπίρρ. ἐκεῖθεν, ἐκ τούτου.
 ind̄ico, dixi, ctum, ēre, 3 κη-
 ρύσσω.
 indignatio, ōnis, θ. ἀγανάκτησις.
 ind̄oles, is, θ. εὐφυΐα.
 ind̄uo, d̄ui, d̄utum, ēre, 3 ἐνδύω.
 industria, ae, θ. φιλοπονία.
 industrius, a, um, φιλόπονος.
 inf̄elix, īcis, δυστυχής.
 inf̄eri, ōrum, ἄρ. οἱ κάτω, οἱ ἐν

Ἄδου = ὁ Ἄδης.

infestus, a, um, δυσμενής, ἐχθρός.

infīdus, a, um, ἄπιστος.

infirmus, a, um, ἀσθενής.

inflammo, āvī, ātum, āre, 1 παροξύνω, ἐξάπτω, διεγείρω.

ingens, ntis, μέγιστος, ἄπειρος.

inimīcus, a, um, δυσμενής· inimīcus, i, οὐσ. ἄρ. ἐχθρός.

initium, ii, οὐδ. ἀρχή· initio, ἀφαιρτικ. τοῦ χρόνου = κατ' ἀρχάς.

injicio, jēci, jectum, ěre, 3 ἐμβάλλω.

injucundus, a, um, ἀηδής, ἀτεροπής.

injuria, ae, θ. ἀδικία.

inquit, εἶπε.

insidiae, ārum, θ. ἐνέδρα, ἐνέδραι.

insignis, e, ἐπιφανής, ἐνδοξος.

insūla, ae, θ. νήσος.

insum, fui, esse, ἐνυπόρχω.

intellĕgo, exi, ectum, ěre, 3 ἐνοῶ.

inter, πρόθ. μετ' αἰτ. = μεταξύ.

interficio, fēci, fectum, ěre, 3 φονεύω.

intĕrim, ἐπίρο. ἐν τῷ μεταξύ.

interītus, ūs, ἄρ. καταστροφή, ὄλεθρος.

interrōgo, āvī, ātum, āre, 1 ἐρωτῶ.

intersum, fui, esse, παρενοίσομαι· intersum bellis = λαμβάνω μέρος εἰς τοὺς πολέμους.

intra, πρόθ. μετ' αἰτιατικ. = ἐντὸς

μετὰ γινκ.

intro, āvī, ātum, āre, 1 εἰσέρχομαι.

invīto, āvī, ātum, āre, 1 προσκαλῶ.

invītus, a, um, ἄκων.

Iphigenīa, ae, θ. Ἰφιγένεια.

ipse, a, um, αὐτός.

ira, ae, θ. ἡ ὀργή.

irascor, —, irasci, 3 ὀργίζομαι.

irātus, a, um, ὀργισθείς.

irrītus, a, um, μάταιος.

is, ea, id, αὐτός, οὗτος.

iste, ista, istud, οὗτος.

ita, ἐπίρο. οὕτω· ita... ut = 1) τὸσον... ὅστε· 2) οὕτως... ὅστε.

Italia, ae, θ. Ἰταλία.

itāque, σύνδ. ὅθεν.

itĕrum, ἐπίρο. δευτέραν φοράν, πάλιν.

Ithāca, ae, θ. Ἰθάκη.

]

jaceo, ūi, ěre, 3 κείμαι, κατάκειμαι.

jam, ἐπίρο. ἤδη· non jam = οὐκ ἔτι· jam diu πολὺν ἤδη χρόνον.

Janus, i, ἄρ. Ἰανός.

jubeo, jussi, jussum, ěre, 2 διατάσσω.

jucundus, a, um, εὐχάριστος, ἠδύς.

jugum, i, οὐδ. ῥάχης (ὄρους), ζυγὸς (δουλείας).

Julius, ii, ἄρ. Ἰούλιος.

Juppīter, Jovis, ἄρ. Ζεὺς.

jure, δικαίως.
 juro, āvi, ātum, āre, 1 ὀμνῶ,
 ὀρκίζομαι.
 jus, juris, οὐδ. δίκαιον.
 jus - jurandum, juris jurandī, οὐδ.
 ὄρκος.
 jussus, ūs, ἄρ. εὖχο. μόνον ἐν τῇ
 ἐν. ἀφαιρτικ. jussu = τῇ δια-
 ταγῇ.
 justus, a, um, δίκαιος.
 junv̄enis, is, ἄρ. νέος.

L

labor, ōris, ἄρ. μόχθος, τλαιπω-
 ρία.
 labōro, āvi, ātum, āre, 1 μοχθῶ,
 κοπιᾶζω, ἐργάζομαι.
 Lacaena, ae, θ. Λάκαινα.
 Lacedaemonius, a, um, Λακεδαιμό-
 νιος· οὐσ. Lacedaemoniī, ōrum,
 ἄρ. Λακεδαιμόνιοι.
 lacēro, āvi, ātum, āre, 1 σπαράτ-
 τω, διασχίζω, κατακρουοργῶ.
 lacrīma, ae, θ. δάκρυον.
 lacrīmo, āvi, ātum, āre, 1 δα-
 κρῶω.
 lacus, ūs, ἄρ. λίμνη.
 laetus, a, um, εὐθυμος, φαιδρός.
 Laocoon, ntis, ἄρ. Λαοζών.
 lateo, ūi, ēre, 2 κρύπτομαι.
 Latīni, ōrum, ἄρ. Λατῖνοι.
 Latīnus, i, ἄρ. Λατῖνος.
 Latium, ii, οὐδ. τὸ Λάτιον.
 Latōna, ae, θ. Λητώ.
 latus, a, um, εὐρύς.

laudabīlis, e, ἐπαινετός, ἀξιέπαι-
 νος.
 laudo, āvi, ātum, āre, 1 ἐπαινῶ,
 δοξάζω.
 laurus, i, θ. δάφνη.
 laus, laudis, θ. ἔπαινος.
 lectus, i, ἄρ. κλίνη.
 legātus, i, ἄρ. πρεσβευτής.
 legio, ōnis, θ. λεγεῶν (σῶμα στρα-
 τιωτικὸν ἐκ πεζῶν καὶ ἵππέων
 παρ' ἀρχαίους Ρωμαίους, δυνά-
 μεως 4000 - 6000 ἀνδρῶν).
 lenio, īvi καὶ īi, ītum, īre, 4
 πρᾶννω.
 Lentūlus, i, ἄρ. Λέντλος.
 Leonīdas, ae, ἄρ. Λεωνίδας.
 levītas, ātis, θ. κουφότης, κουφό-
 νοια.
 levo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνακου-
 φίζω.
 lex, legis, θ. νόμος.
 libenter, επίρρ. ἀσμένως.
 liber, ěra, ěrum, ἐλευθερός, ἀηλ-
 λαγμένος.
 liber, brī, ἄρ. βιβλίον.
 liběri, ōrum, ἄρ. τὰ τέκνα.
 liběro, āvi, ātum, āre, 1 ἐλευθερῶ,
 ἀπαλλάσσω.
 libertas, ātis, θ. ἐλευθερία.
 licet, licĕit, ěre, 2 ἐπιτρέπεται.
 ligneus, a, um, ξύλινος.
 littĕrae, ārum, θ. γράμματα, ἐπι-
 στήμαι.
 litus, ōris, οὐδ. ἀκτή, παραλία.
 locus, i, ἄρ. τόπος, θέσις.
 longinquus, a, um, ἀπομεμα-

κρυμμένος.

longus, a, um, μακρός.

lorīca, ae, θ. θώραξ.

luctus, ūs, ἄρ. πένθος.

lucus, i, ἄρ. ἄλσος, ἱερὸν δάσος.

ludūs, i, ἄρ. παιγνίδιον· ἐν τῷ
πληθ. = ἀγῶνες.

lupus, i, ἄρ. λύκος.

luxuria, ae, θ. τρυφή, ἡδυπά-
θεια.

Lydi, ōrum, ἄρ. Λυδοί.

Lysander, dri, ἄρ. Λύσανδρος.

M

Maecēnas, ātis, ἄρ. Μαικήνας·
εὐγενῆς καὶ πλούσιος Ρωμαῖος,
φίλος τοῦ αὐτοκράτορος Αὐ-
γούστου.

magis, επίρρ. μᾶλλον.

magistrātus, ūs, ἄρ. ἀρχή· ἐν τῷ
πληθ. = ἄρχοντες.

magnitūdo, īnis, θ. μέγεθος.

magnus, a, um, μέγας, πολύς.

Maharbal, ālis, ἄρ. Μάαρβας.

major, jus, μείζων· majōres,
um = πρόγονοι.

malitia, ae, θ. κακία.

malum, i, οὐδ. τὸ κακόν.

malus, a, um, κακός, φαῦλος.

mando, āvi, ātum, āre, 1 πα-
ραγγέλλω· mando memoriae =

ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ.

manus, ūs, θ. χεῖρ· manum con-
sēro = συμπλέκομαι, συνάπτω
μάχην.

Marāthon, ōnis, ἄρ. Μαραθών.

Marcius, ii, ἄρ. Μάρκιος.

mare, is, οὐδ. θάλασσα.

Marius, ii, ἄρ. Μάριος.

mater, matris, θ. μήτηρ.

matrimonium, ii, οὐδ. γάμος.

maxīmus, a, um, μέγιστος.

Maxīmus, i, ἄρ. Μάξιμος.

medicīna, ae, θ. ἰατρικὴ.

medīcus, i, ἄρ. ἰατρός.

Mediolānum, i, οὐδ. Μεδιόλανον.

medītor, ātus sum, āri, 1 σκέ-
πτομαι.

Medus, i, ἄρ. Μῆδος.

mel, llis, οὐδ. μέλι.

melior, us, καλλίων.

memor, ōris, μνήμων.

memoria, ae, θ. μνήμη.

Menelāus, i, ἄρ. Μενέλαος.

mensa, ae, θ. τράπεζα.

meo, āvi, ātum, āre, 1 πορεύο-
μαι, ἔρχομαι.

mercātor, ōris, ἄρ. ἔμπορος.

mercātūra, ae, θ. ἐμπόριον.

Mercurius, ii, ἄρ. Ἑρμοῦς.

mereo, ūi, ēre, 2 εἶμαι ἄξιος·
mereo bene de aliq̄uo = εὐεργε-
τεῶ, ὠφελῶ τινα.

Messenii, ōrum, ἄρ. Μεσσήνιοι.

metuo, ūi, ēre, 3 φοβοῦμαι.

metus, ūs, ἄρ. φόβος.

meus, a, um, ἐμός.

migro, āvi, ātum, āre, 1 μετα-
βαίνω, πορεύομαι.

miles, lītis, ἄρ. στρατιώτης.

militāris, e, πολεμικός· res mi-

- litāres = τὰ πολεμικά.
 militia, ae, θ. στρατεία.
 mille, χίλιοι, ἐν τῷ ἐνικῷ ἄκλι-
 τον ἐπίθ., ἐν τῷ πληθ. milia,
 um, κτλ. οὖσ. κλιτόν.
 Miltiādes, is, ἄρ. Μιλτιάδης.
 Minerva, ae, θ. Ἀθηνᾶ.
 minister, stri, ἄρ. διάκονος, θε-
 ράπων.
 ministra, ae, θ. διάκονος, θερα-
 παινίς.
 minīmus, a, um, ἐλάχιστος.
 minor, us, μικρότερος.
 miris, a, um, θαυμαστός.
 miser, ěra, ěrum, ἄθλιος, ἔλει-
 νός, δυστυχής.
 misericordia, ae, θ. οἶκτος.
 mitto, misi, missum, ěre, 3 πέμ-
 πω, στέλλω.
 modestus, a, um, σώφρων.
 modo, ἐπίρρ. μόνον.
 modus, i, ἄρ. τρόπος.
 moenia, ium, οὐδ. τείχη.
 molestia, ae, θ. ὄγλησις, δυσ-
 χέρεια.
 molestus, a, um, βαρύς, ὄγληρός.
 mollis, e, μαλακός, ἀπαλός.
 moneo, ūi, itum, ěre, 2 προ-
 τρέπω, συμβουλεύω.
 mons, ntis, ἄρ. ὄρος.
 monstro, āvi, ātum, āre, 1 δει-
 κνύω.
 monstrum, i, οὐδ. τέρας.
 morbus, i, ἄρ. νόσος.
 morior, mortūus sum, mori 3
 ἀποθνήσκω.
 moror, ātus sum, āri, 1 δια-
 τρίβω.
 mors, rtis, θ. θάνατος.
 morsus, ūs, ἄρ. δῆγμα.
 mortālis, e, θνητός.
 moveo, mōvi, mōtum, ěre, 2
 κινῶ.
 Mucius, ii, ἄρ. Μούκιος.
 mulier, ěris, θ. γυνή.
 multitūdo, īnis, θ. πληθος, πλη-
 θύς.
 multo, āvi, ātum, āre, 1 τιμωρῶ
 multo exsilio ἔξορίζω.
 multus, a, um, πολύς· ἢ αἰτιατ.
 multum καὶ ἡ ἀφαιρτ. multo
 (ἐπὶ συγκρίσεως) ἐπίρρ. = πολύ,
 πολὺν χρόνον, πολλῶ.
 munio, īvi, itum, ěre, 4 ὀχυρῶ.
 muraena, ae, θ. μύραινα (ἰχθύς
 κν. σμέρνα).
 murus, i, ἄρ. τεῖχος.
 Musae, ārum, θ. Μοῦσαι.
 muto, āvi, ātum, āre, 1 μετα-
 βάλλω, ἀλλάσσω.

N

- nam, σύνδ. διότι.
 nanciscor, nactus sum, nanci-
 sci, 3 τυγχάνω.
 narro, āvi, ātum, āre, 1 διη-
 γοῦμαι.
 natio, ōnis, θ. ἔθνος.
 natus, a, um, γεγονώς, γεννηθείς.
 nauta, ae, ἄρ. ναύτης.
 navālis, e, ναυτικός· navālis pu-

gna = ναυμαχία.
 navīgo, āvī, ātum, āre, 1 πλέω.
 navis, is, θ. ναῦς.
 -ne, ἐρωτημ. μόριον προσαρτώμε-
 νον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς
 ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις =
 ἄραγε.
 ne, σύνδεσμος = μήπως, ἵνα μή·
 ne-quidem = οὐδέ.
 necessarius, a, um, ἀναγκαῖος.
 neco, āvī, ātum, āre, 1 φονεύω.
 nefarius, a, um, ἀνόσιος.
 negligo, ēxi, ectum, ēre, 3
 ἀμελῶ.
 nego, āvī, ātum, āre, 1 ἀρνοῦ-
 μαι.
 negotium, ii, οὐδ. ὑπόθεσις, ἀ-
 σχολία.
 nemo, γνκ. nullīus, δτκ. nemīni,
 αἰτ. nemīnem, ἀφ. nullo, ἀφ.
 οὐδεῖς.
 Neptūnus, i, ἀφ. Ποσειδῶν.
 neque καὶ nec, σύνδ. οὔτε, καὶ δέν.
 Nereus, i, ἀφ. Νηρεὺς (θαλάσ-
 σιος θεός)· θυγατέρες τούτου αἱ
 Νηρηίδες.
 nescio, īvī καὶ īi, ītum, īre, 4
 ἀγνοῶ, δέν γνωρίζω.
 nihil, οὐδ. ἄκλιτον = οὐδέν, μη-
 δέν.
 nimis, ἐπίρρ. λίαν, πολύ.
 nisi, σύνδ. εἰ μή, ἐὰν μή.
 nobīlis, e, εὐγενής, ἐπιφανής,
 γνωστός.
 noceo, ūi, ūtum, ēre, 2 βλάπτω.
 nomen, īnis, οὐδ. ὄνομα.

nomīno, āvī, ātum, āre, 1 ὀνο-
 μάζω.
 non, δέν.
 pondum, οὐπω.
 nonne, ἐρωτημ. μόριον ἐν εὐθείαις
 ἐρωτήσεσι = πῶς δέν ;
 nonnullus, a, um, τίς.
 nopus, a, um, ἔνατος.
 noster, stra, strum, ἡμέτερος.
 notus, a, um, γνωστός.
 novem, ἔννεα.
 novus, a, um, νέος, ἀσυνήθης.
 nox, ctis, θ. νύξ.
 nullus, a, um, οὐδεῖς, μηδεῖς.
 num, ἐρωτηματικὸν μόριον 1) ἐν
 εὐθείαις ἐρωτήσεσι = μήπως,
 ἄραγε ; 2) ἐν πλαγ. ἐρωτ. = ἄν.
 Numa, ae, ἀφ. Νουμᾶς.
 numēro, āvī, ātum, āre, 1 ἀρι-
 θμῶ.
 numērus, i, ἀφ. ἀριθμός.
 nunc, ἐπίρρ. νῦν, τώρα.
 nunquam, ἐπίρρ. οὐδέποτε.
 nuntio, āvī, ātum, āre, 1 ἀναγ-
 γέλλω.
 nuntius, ii, ἀφ. ἄγγελος, ἀγγελια-
 φόρος.
 nuper, ἐπίρρ. ἄρτι, πρὸ ὀλίγου.
 nutrio, īvī, ītum, īre, 4 τρέφω.

○

oboedio, īvī, ītum, īre, 4 ὑπα-
 κούω, πείθομαι.
 objicio, jēci, jectum, ēre, 3 ρί-
 πτω.

obrūo, rūi, rūtum, ěre, 3 κατακαλύπτω.

obsĕcro, āvi, ātum, āre, 1 ίκετεύω.

obtempĕro, āvi, ātum, āre, 1 πείθομαι, ύπακούω.

occasio, ōnis, θ. ευκαιρία.

occūpo, āvi, ātum, āre, 1 καταλαμβάνω.

Octaviānus, i, āo. Ὀκταβιανός.

octo, ὀκτώ.

ocūlus, i, āo. ὀφθαλμός.

odiūm, ii, οὐδ. τὸ μῖσος.

officiūm, ii, οὐδ. καθήκον.

olim, ἐπίρο. ποτέ, κάποτε.

omnis, e, πᾶς.

omnīno, ἐπίρο. πάντως· omnīno non, οὐδαμῶς.

onĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπιβαρῶνω.

opes, um, θ. πλοῦτος, θησαυροί, εὐπορία.

oppīdum, i, οὐδ. πόλις.

oppŕimo, pressi, pressum, ěre, 3 καταπιέζω, ματαιῶ, καταστρέφω.

oppugno, āvi, ātum, āre, 1 πολιορκῶ.

optīmus, a, um, ἄριστος.

opto, āvi, ātum, āre, 1 εὐχομαι, παρακαλῶ, ἐπιθυμῶ.

opulentus, a, um, πλούσιος.

opus, ěris, οὐδ. ἔργον.

ora, ae, ἀκή, παραλία.

oracūlum, i, οὐδ. μαντεῖον, χρησμός.

oratio, ōnis, θ. λόγος.

ornamentum, i, οὐδ. κόσμημα.

orno, āvi, ātum, āre, 1 κοσμῶ.

oro, āvi, ātum, āre, 1 παρακαλῶ.

otiōsus, a, um, ἀπράγιμων, ἀργός.

Ovidius, ii, āo. Ὀβίδιος.

P

P.=Publius, ii, āos. Πόπλιος.

Padus, i, āo. Πάδος, ποταμὸς τῆς Ἰταλίας (νῦν Po).

paene, ἐπίρο. σχεδόν.

paeninsula, ae, θ. χερσόνησος.

pagus, i, āo. κώμη.

paluster, stris, stre, ἐλώδης.

pareo, ūi, ěre, 2 ύπακούω.

pario, pepĕri, partum, ěre, 3 παρασκευάζω, παρέχω.

Paris, ĭdis, āo. Πάρις.

paro, āvi, ātum, āre, 1 παρασκευάζω, παρέχω, προξενῶ.

paro bellum = παρασκευάζω πόλεμον, παρασκευάζομαι πρὸς πόλεμον.

pars, partis, θ. μέρος.

parvus, a, um, μικρός.

pascuum, i, οὐδ. βοσκή.

pateo, ūi, ěre, 2 ἀναπέπταμαι, ἐκτείνομαι.

pater, tris, āo. πατήρ· patres, um = οἱ πατρίκιοι.

patria, ae, θ. πατρίς.

patricii, ōrum, āo. πατρίκιοι.

patrius, a, um, πάτριος, πατρῶος.

Patroclus, i, āo. Πάτροκλος.

- paucus, a, um, (σχεδὸν μόνον κατὰ πληθ.) ὀλίγοι.
 paulātim, ἐπίρο. κατὰ μικρόν.
 paulo, ἐπίρο. ἀφαιρητ. μικρῶ, ὀλίγον· paulo post=μετ' ὀλίγον.
 Paulus, i, ἄρ. Παῦλος
 pauper, ēris, πτωχός.
 Pausanias, ae, ἄρ. Πανσανίας.
 pax, pacis, θ. εἰρήνη.
 pecco, āvi, ātum, āre, 1 ἁμαρτάνω.
 pecunia, ae, θ. χορήματα, περιουσία.
 pedes, ūtis, ἄρ. ὁ πεζός (στρατιώτης).
 pedester, stris, stre, πεζικός· corporiae pedestres=τὸ πεζικόν.
 pedītātus, ūs, ἄρ. πεζικόν.
 pello, pepūli, pulsum, ēre, 3 ἀποκρούω.
 per, πρόθ. μετ' αἰτιατ. = ἀνά τι, κατά τι, διά τινος.
 peregrīnus, a, um, ξένος.
 periculōsus, a, um, ἐπικίνδυνος.
 pericūlum, i, οὐδ. κίνδυνος.
 perītus, a, um, ἔμπειρος.
 permagnus, a, um, πολὺ μέγας.
 permitto, mīsi, missum, ēre, 3 ἐπιτρέπω, παραδίδω.
 permultus, a, um, παρὰ πολὺς.
 pernicies, ēi, θ. ὄλεθρος.
 perniciōsus, a, um, δλέθριος.
 Persae, ārum, ἄρ. Πέρσαι.
 perterreo, ūi, ūtum, ēre, 2 καταφοβῶ, καταπλήσσω, κατατρομάζω.
 perturbo, āvi, ātum, āre, 1 ταράττω.
 pes, pedis, ἄρ. πούς· pedibus = πεζῆ.
 pessīmus, a, um, χείριστος.
 pestilentia, ae, θ. λοιμός.
 peto, īvi καὶ īi, ītum, ēre, 3 ζητῶ, παρακαλῶ.
 pietas, ātis, θ. εὐσέβεια.
 piger, gra, grum, κωθρός.
 pilum, i, οὐδ. ἀκόντιον.
 piscīna, ae, θ. ἰχθυοτροφεῖον.
 piscis, is, ἄρ. ἰχθύς.
 pius, a, um, εὐσεβής.
 placeo, ūi, ūtum, ēre, 2 ἀρέσκω.
 placo, āvi, ātum, āre, 1 ἐξιλεῶ, καταπραΰνω.
 planities, ēi, θ. πεδιάς.
 Plataeae, ārum, θ. Πλαταιαί.
 platanus, i, θ. πλάτανος.
 plebs, plebis, θ. πληθὺς, πληβεῖοι.
 plenus, a, um, θ. πλήρης.
 plerumque, ἐπίρο. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.
 poena, ae, θ. ποινή.
 Roeni, ōrum, ἄρ. Καρχηδόνιοι.
 Roenus, a, um, Καρχηδόνιος.
 poëta, ae, ἄρ. ποιητής.
 polliceor, cītus sum, cēri, 3 ὑπισχοῦμαι.
 Pollio, ōnis, ἄρ., βλ. Vedius.
 pomifer, era, erum, ὀπωροφόρος.
 Pompejus, i, ἄρ. Πομπήιος.
 Pompilius, ii, ἄρ. Πομπίλιος.
 pono, posūi, positum, ēre, 3 θέτω· pono castra = στρατο-

πεδεύω.
 porŭlus, i, ἄρ. λαός.
 porŭlus, i, θ. λευκήν.
 Porsenna, ae, ἄρ. Πορσήνας.
 porto, āvi, ātum, āre, 1 κομίζω,
 φέρω.
 portus, ūs, ἄρ. λιμὴν.
 posco, porosci, poscere, 3 ζητῶ.
 possum, potui, posse, δύναμαι.
 post, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = μετά τι.
 postea, ἐπίρρ. ὕστερον.
 postērus, ὕστερος· postēro die
 τῆ ὕστεραία.
 postquam, σύνδ. χρόν. = ἀφοῦ,
 ἀφ' ὅτου.
 postrēmo, ἐπίρρ. τελευταῖον, τέλος.
 postŭlo, āvi, ātum, āre, 1 ἀ-
 παιτῶ.
 potens, ntis, ἰσχυρός, δυνατός, ἰ-
 κανός.
 potentia, ae, θ. δύναμις, ἰσχύς.
 praebeo, būi, bītum, ēre, 2 πα-
 ρέχω.
 praeceptum, i, οὐδ. παραινέσεις,
 συμβουλή.
 praecipio, cēpi, ceptum, ěre, 3
 διατάσσω.
 praeclārus, a, um, περίφημος, ἔν-
 δοξος, ὀνομαστός, ἐξαίρετος.
 praeda, ae, θ. λεία.
 praedīco, xi, ctum, ěre, 3 προ-
 λέγω.
 praesidiŭm, ii, οὐδ. φρουρά.
 praesum, fui, esse, προΐσταμαι,
 ἡγοῦμαι.
 praeter, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. =

πλήν, ἐκτός.
 praeterea, ἐπίρρ. πρὸς τούτοις.
 praetervēhor, vectus sum, i, 3
 παρέρχομαι.
 praetor, ōris, ἄρ. πραιτωρ, στρα-
 τηγός.
 preces, precum, θ. παρακλήσις.
 pretiōsus, a, um, πολύτιμος.
 Priāmus, i, ἄρ. Πρίαμος.
 Priēna, ae, θ. Πριήνη.
 primo, ἐπίρρ. κατὰ πρῶτον.
 primus, a, um, πρῶτος.
 princeps, cīpis, ἄρ. ἡγεμών.
 priscus, a, um, ἀρχαῖος.
 Priscus, i, ἄρ. Πρίσκος (προεσβύ-
 τερος).
 priusquam, σύνδ. πρὶν ἢ.
 prīno, āvi, ātum, āre, 1 στερωῶ.
 pro, πρόθ. μετ' ἀφαιρητκ. = ἀντί
 μετὰ γνκ., ὑπὲρ μετὰ γνκ., συμ-
 φώνως πρὸς τι.
 probō, āvi, ātum, āre, 1 ἐπιδοκι-
 μάζω.
 probus, a, um, χρηστός, ἀγαθός.
 procul, ἐπίρρ. μακράν.
 proditor, ōris, ἄρ. προδοτής.
 proelium, ii, οὐδ. μάχη.
 proficiscor, profectus sum, pro-
 ficisci, 3 πορεύομαι.
 profiteor, fessus sum, ēri, 2 ὁμο-
 λογῶ, λέγω.
 prohibeo, būi, bītum, ēre, 2 κω-
 λύω, ἐμποδίζω.
 promissum, i, οὐδ. ὑπόσχεσις.
 prope, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πλη-
 σίον τινός.

propĕro, āvī, ātum, āre, 1
σπεύδω.

propinquus, a, um, ἔγγυς ὄν,
πλησιόχωρος.

propter, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = διὰ
μετ' αἰτιατκ.

propterea, ἐπίρο. διὰ τοῦτο.

propulso, āvī, ātum, āre, 1 ἀπο-
κρούω, ἀπωθῶ.

provideo, vīdī, vīsum, ēre, 2
προβλέπω.

provincia, ae, θ. ἐπαρχία.

prudens, ntis, συνετός.

prudenter, ἐπίρο. συνετῶς, φρο-
νίμως.

prudētia, ae, θ. σύνεσις, φρό-
νησις.

Prusia, ae, ἄρ. Προυσίας.

publicus, a, um, δημόσιος.

puella, ae, θ. κοράσιον.

puer, ĕri, ἄρ. παῖς, δοῦλος.

pugna, ae, θ. μάχη.

pugno, āvī, ātum, āre, 1 μάχομαι,
πολεμῶ.

pulcher, chra, chrum, ὡραῖος.

pulchritūdo, ĩnis, θ. ὡραιότης.

Punicus, a, um, Καρχηδονιακός.

punio, ĩvī, ĩtum, ĩre, 4 τιμωρῶ.

puto, āvī, ātum, āre, 1 νομίζω.

Pyrenaei, drum, ἄρ. τὰ Πυρηναῖα.

Pythagoras, ae, ἄρ. Πυθαγόρας,
μέγας σοφὸς τῆς ἀρχαιότητος ἐκ
Σάμου (572 - 500 π. X.).

Q

quadragesīmus, a, um, τεσσαρα-

κοστός.

quadrīngentesīmus, a, um, τετρα-
κοσιοστός.

quaero, sīvī, sītum, ĕre, 3 ἐ-
ρωτῶ.

quaestor, ōris, ἄρ. ταμίης.

qualis, e, ὁποῖος.

quam, ἐπίρο. 1) μετ' ἐπιθ. : πό-
σον πολύ· 2) μετὰ συγκριτι-
κόν: ἤ.

quamdīu, ἐπίρο. ἕρ' ὅσον.

quāmp̄quam, σύνδ. εἰ καί, ἂν καί.

quantus, a, um, (ὁ) πόσος.

quartus, a, um, τέτατος.

quasi, ἐπίρο. ὥσπερ.

quattuor, τέσσαρες, a.

-que, ἔγκλιτ. τε, καί.

quī? quae? quod? τίς; τί;

quī, quae, quod, ὅς, ὅστις, ὁ ὁ-
ποῖος.

quia, σύνδ. διότι, ἐπειδή.

quicumque, quaecumque, quod-
cumque=ὁστισδήποτε.

quidam, quaedam, quiddam ἢ
quoddam, τις, τι.

quīētus, a, um, ἡσυχος.

quīndĕcim, δέκα πέντε.

quīngentesīmus, a, um, πεντακο-
σιοστός.

quīngentī, ae, a, πεντακόσιοι.

quīnquagesīmus, a, um, πεντηκο-
στός.

quīnque, πέντε.

quīntus, a, um, πέμπτος.

quīs? quīd? τίς; τί;

quod, σύνδ. διότι, ἐπειδή.

·quomīnus, σύνδ. τιθέμενος (ἀντὶ τοῦ ne) μετὰ κωλύσεως σημαντικά ρ. = ἵνα μή, ὥστε γὰ μή.
 ·quomōdo, ἐπίρρ. τίνι τρόπῳ, πῶς.
 ·quondam, ἐπίρρ. κάποτε.
 ·quoniam, σύνδ. ἐπειδή.
 ·quoque, σύνδ. ἐπιτασσόμενος = καί, ὁσαύτως, ἔτι.
 ·quotannis, ἐπίρρ. κατ' ἔτος.
 ·quoties, ἐπίρρ. ὁσάκις.

R

·rapiō, rapuī, raptum, ἔρε, 3 ἄρ-πάζω, σύρω.
 ·rarto, āvī, ātum, āre, 1 ἄρ-πάζω.
 ·raptus, a, um, ἄρπαγείς.
 ·raro, ἐπίρρ. σπανίως.
 ·ratio, ōnis, θ. τρόπος.
 ·recitō, āvī, ātum, āre, 1 ἀναγι-νώσκω.
 ·recupĕro, āvī, ātum, āre, 1 ἀνα-κτῶμαι.
 ·redītus, ūs, ἄρ. ἐπάνοδος.
 ·redūco, xī, ctum, ἔρε, 3 ἐπανά-γω, ἐπαναφέρω.
 ·regīna, ae, θ. βασίλισσα.
 ·regio, ōnis, θ. χώρα.
 ·regius, a, um, βασιλικός.
 ·regnum, ī, οὐδ. βασιλείον.
 ·rego, xī, ctum, ἔρε, 3 κυβερνῶ, διοικῶ.
 ·relĕgo, āvī, ātum, āre, 1 ἔξο-ρίζω.
 ·relīgo, āvī, ātum, āre, 1 δένω

(τινά).
 ·reliquiae, ārum, θ. λείψανα.
 ·reliquus, a, um, λοιπός, ὑπό-λοιπος.
 ·remedium, īi, οὐδ. φάρμακον (γιατρικό).
 ·remīgro, āvī, ātum, āre, 1 ἐπα-νέροχομαι.
 ·Remus, ī, ἄρ. Ρέμος.
 ·renōvo, āvī, ātum, āre, 1 ἀνα-νεῶ.
 ·reperio, reperĕrī, pertum, īre, 4 ἀνευρίσκω.
 ·repĕto, īvī, ītum, ἔρε, 3 ἀπαιτῶ· repĕto roenas ab alīquo = τι-μωρῶ τινα.
 ·repudio, āvī, ātum, āre, 1 ἀποδο-κιμάζω, ἀπορρίπτω.
 ·res, rei, θ. πράγμα· res adversae = ἀτυχία· res bellīca = τὰ πο-λεμικά· res militāris = τὰ πολε-μικά· res publīca = πολιτεία· res secundae = εὐτυχία.
 ·respondeo, spondī, sponsum, ēre, 2 ἀποκρίνομαι.
 ·restituo, stitūī, stitūtum, ἔρε, 3 πάλιν ἀνορθῶ.
 ·renĕra, ἐπίρρ. τῷ ὄντι, ἀληθῶς.
 ·renōco, āvī, ātum, āre, 1 ἀνα-καλῶ.
 ·rex, regis, ἄρ. βασιλεύς.
 ·rogo, āvī, ātum, āre, 1) παρα-καλῶ· 2) rogo legem, προτείνω νόμον.
 ·rogus, ī, ἄρ. πυρά.
 ·Roma, ae, θ. Ρώμη.

Romānus, a, um, Ρωμαϊκός.
 Romānus, i, ἄρ. Ρωμαῖος.
 Romūlus, i, ἄρ. Ρωμύλος.
 rosa, ae, θ. ρόδον (τριαντάφυλλο).
 ruo, ruī, rutum, ἔρε, 3 ὄρω.
 rusticus, a, um, ἀγροτικός.
 rutilus, a, um, πυρρός, ξανθός.

S

Sabīna, ae, θ. Σαβίνη.
 Sabīnus, i, ἄρ. Σαβῖνος.
 sacer, cra, crum, ἱερός.
 sacrificatio, ōnis, θ. θυσία.
 sacrificium, ii, οὐδ. θυσία.
 sacrifico, āvi, ātum, āre, 1 θυσιάζω.
 saecūlum, i, οὐδ. αἰών.
 saepe, ἐπίρρ. πολλάκις.
 saenio, īi, ītum, īre, 4 μαίνομαι.
 saevus, a, um, ἄγριος.
 sagitta, ae, θ. βέλος.
 Saguntum, i, οὐδ. Σάγουντον (ἀρχαία πόλις τῆς Ἰσπανίας).
 Salāmis, īnis, θ. Σαλαμίς.
 salūber, bris, bre, ὑγιεινός.
 salutāris, e, σωτήριος, χρήσιμος.
 salūto, āvi, ātum, āre, 1 χαιρετίζω.
 salveo, ēre, 2 εὐχρηστος ἢ προστακτικὴ salve = χαῖρε.
 Samnītes, tum, ἄρ. Σαμνῖται (λαὸς τῆς Κάτω Ἰταλίας).
 sano, āvi, ātum, āre, 1 θεραπεύω.

sanus, a, um, ὑγιής.
 sapiens, ntis, σοφός.
 sapientia, ae, θ. σοφία.
 Sardes, ium, θ. Σάρδεις.
 Sarpēdon, ōnis, ἄρ. Σαρπηδὼν βασιλεὺς τῶν Λυκίων.
 satis, ἐπίρρ. ἀρκούντως, ἀρκετόν· satis est ἀρκεῖ.
 Saturnus, i, Κρόνος.
 saxum, i, οὐδ. λίθος.
 Scaevōla, ae, ἄρ. Σκαϊόλας.
 scelus, ēris, οὐδ. ἀνοσιούργημα.
 schola, ae, θ. σχολεῖον.
 scio, scīvi, scītum, scīre, 4 γινώσκω, γνωρίζω.
 Scipio, ōnis, ἄρσ. Σκιπίων.
 scriba, ae, γραφεύς.
 scriptor, ōris, ἄρ. συγγραφεύς.
 scutum, i, οὐδ. ἀσπίς (ποδίρης).
 secum = cum se μεθ' ἑαυτοῦ.
 secundus, a, um, δεύτερος, εὐμενής· planities secunda = πεδιάς ἐπιτηδεῖα (κατάλληλος)· res secundae = εὐτυχία· secundus ventus = οὐριος ἄνεμος· secunda fortuna = εὐνοϊκὴ τύχη.
 sed, σύνδ. ἀλλά· sed etiam = ἀλλὰ καί.
 sedeo, sedi, sessum, ēre, 2 κάθημαι.
 seditio, ōnis, θ. στάσις.
 sedūlus, a, um, πρόθυμος, φιλόπρονος.
 semel, ἐπίρρ. ἀριθμ. ἅπαξ.
 semper, ἐπίρρ. πάντοτε.

- senātor, ōris, ἄρσ. συγκλητικός.
 senātus, ūs, ἄρσ. σύγκλητος.
 senex, senis, ἄρσ. γέρον ἐν βαθει
 γήρατι.
 sententia, ae, θ. γνώμη· meā
 sententiā = κατὰ τὴν ἐμὴν
 γνώμην.
 sentio, sensi, sensum, īre, 4 ἀν-
 τιλαμβάνομαι, ἐννοῶ.
 sepāro, āvi, ātum, āre, 1 χω-
 ρίζω.
 septem, ἑπτά.
 septemdecim, δέκα ἑπτά.
 septimus, a, um, ἕβδομος.
 septingentesimus, a, um, ἑπτα-
 κοσιοστός.
 septuagesimus, a, um, ἑβδομη-
 κοστός.
 sequor, secutus sum, sequi, 3
 ἀκολουθῶ.
 sermo, ōnis, ἄρ. λόγος.
 servio, īvi, itum, īre, 4 εἶμαι ἢ
 ὑπηρετῶ ὡς δοῦλος.
 servitus, tūtis, θ. δουλεία.
 Servius, ii, ἄρσ. Σέρβιος.
 servo, āvi, ātum, āre, 1 σφίζω,
 διατηρῶ, διαφυλάττω.
 servus, i, ἄρ. δοῦλος.
 severitas, ātis, θ. αὐστηρότης.
 sevērus, a, um, αὐστηρός.
 sex, ἕξ.
 sexagesimus, a, um, ἑξηκοστός.
 sextus, a, um, ἕκτος.
 si, σύνδ. εἰ, ἐάν, ἄν.
 sic, ἐπίρρ. οὕτω, ὧδε (ὡς ἐξῆς).
 Sicilia, ae, θ. Σικελία.
 sileo, ūi, ēre, 2 σιωπῶ.
 silva, ae, δάσος.
 similis, e, ὅμοιος.
 simulacrum, i, οὐδ. ὁμοίωμα, εἰ-
 κών, ἀγαλμα.
 sine, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. = ἄνευ.
 singulari ae, a, ἕκαστος, εἷς ἕκα-
 στος, ἀνὰ ἓνα.
 sinister, stra, strum, ἀριστερός.
 Sirenes, um, θ. Σειρήνες.
 situs, a, um, κείμενος· situs sum
 = κεῖμαι.
 socius, ii, ἄρ. κοινωνός, σύμμα-
 χος, ἐταῖρος, ὁπαδός.
 Socrates, is, ἄρ. Σωκράτης.
 soleo, solitus sum, ēre, 2 συν-
 ηθίζω.
 Solo, ōnis, ἄρσ. Σόλων.
 solum, i, οὐδ. ἕδαφος· aequo
 solo = κατεδαφίζω.
 solus, a, um, μόνος· solum, ἐπίρρ.
 μόνον· non solum = οὐ μόνον.
 solvo, solvi, solutum, ēre, 3 λύω,
 ἀπαλλάσσω.
 somnus, i, ἄρ. ὕπνος.
 sonitus, ūs, ἄρ. ἦχος.
 Sparta, ae, θ. Σπάρτη.
 spatium, ii, οὐδ. διάστημα.
 species, eī, θ. ὄψις, μορφή· spe-
 cie = κατὰ τὸ φαινόμενον.
 specto, āvi, ātum, āre, 1 βλέπω,
 παρατηρῶ.
 spero, āvi, ātum, āre, 1 ἐλπίζω.
 spes, spei, θ. ἐλπίς.
 spiro, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
 πνέω, ζῶ.

statim, ἐπίρρ. εὐθύς.
 statua, ae, θ. ἀγαλμα.
 sto, steti, statum, āre, 1 ἵστα-
 μαι.
 strenuus, a, um, δραστήριος.
 strepitus, ūs, ἄρ. κρότος, θόρου-
 βος.
 studeo, dūi, ēre, 2 προσπαθῶ.
 stultus, a, um, μωρός, ἀνόητος.
 suadeo, suāsi, suāsum, ēre, 2
 πείθω, συμβουλεύω.
 suāvis, e, ἡδύς, γλυκύς, ἐπαγω-
 γός, εὐχάριστος.
 sub, πρόθ. μετ' αἰτ. = περὶ μετ'
 αἰτιατκ.
 subīgo, bēgi, bactum, ěre, 3
 ὑποτάσσω.
 subīto, ἐπίρρ. αἴφνης.
 Suēbi, ōrum, ἄρ. Σουῆβοι (γεο-
 μανικὸν ἔθνος).
 sui, sibi, se, ἄντων. αὐτοπαθ. =
 ἑαυτοῦ—ἑαυτῶν.
 Sulla, ae, ἄρ. Σύλλας.
 sum, fui, esse, εἰμί, εἶμαι.
 summa, ae, θ. τὸ ὄλον· summa
 imperii = ἡγεμονία, ἀρχηγία.
 summus, a, um, μέγιστος, ὑπέρ-
 τatos, ἀνώτατος.
 superbia, ae, θ. ὑπερηφάνεια.
 superbus, a, um, ὑπερήφανος.
 Superbus, i, ἄρ. Σούπερβος (ὑ-
 περήφανος).
 superō, āvi, ātum, āre, 1 νικῶ,
 καταβάλλω, ὑπερβάλλω, ὑπερ-
 βαίνω.
 persum, fui, esse, ὑπολείπομαι.

supplicium, ii, οὐδ. τιμωρία, μά-
 λιστα δὲ ἡ ἐσχάτη, ὁ θάνατος.
 supra, ἐπίρρ. ἀνωτέρω.
 supra, πρόθ. μετ' αἰτ. = ὑπὲρ μετ'
 αἰτιατ.
 sustento, āvi, ātum, āre, 1 ὑπο-
 μένω.
 sustineo, tinūi, tentum, ēre, 2
 ὑπομένω.
 suus, a, um, ὁ, ἡ, τὸ ἑαυτοῦ, ἑαυ-
 τῆς.

Τ

taceo, ūi, itum, ēre, 2 σιωπῶ.
 talis, e, τοιοῦτος.
 tam, ἐπίρρ. τόσον (πολύ).
 tamen, σύνδ. ὅμως.
 tandem, ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους.
 tantus, a, um, τοσοῦτος.
 Tarquinius, ii, ἄρ. Ταρκύνιος.
 taurus, i, ἄρ. ταῦρος.
 Tellus, i, ἄρ. Τέλλος.
 telum, i, οὐδ. βέλος· πλ. tela,
 ōrum = ὅπλα ἐπιθετικά (ἀντίθ.
 arma, ōrum).
 templum, i, οὐδ. ναός.
 tempto, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 πειροῦμαι.
 tempus, ōris, οὐδ. χρόνος.
 Tenēdus, i, θ. Τένεδος.
 teneo, tenūi, tentum, ēre, 2 κρα-
 τῶ, ἔχω, διατηρῶ· memoria
 teneo = ἐν τῇ μνήμῃ κρατῶ,
 ἐνθυμοῦμαι.
 ter, ἐπίρρ. τρίς.

Terentius, ii, ἄρ. Τερέντιος.
 tergum, i, οὐδ. νῶτον' terga
 verto = στρέφω τὰ νῶτα, τρέ-
 πομαι εἰς (ἄτακτον) φυγήν.
 termino, āvi, ātum, āre, 1 πε-
 ρατῶ, τελειῶνω.
 terra, ae, θ. γῆ, γῶρα.
 terreo, rūi, rītum, ēre 2 τρομά-
 ζω, φοβῶ, ταράσσω.
 terribilis, e, φοβερός.
 terror, ōris, ἄρ. τρόμος.
 tertius, a, um, τρίτος.
 testamentum, i, οὐδ. διαθήκη.
 Teutōni, ōrum, ἄρ. Τεύτονες.
 Themistōcles, is, ἄρ. Θεμιστο-
 κλῆς.
 Thermopylae, ārum, θ. Θερμο-
 πύλαι.
 Ti. = Tiberius, ii, ἄρ. Τιβέριος.
 Tiberinus, a, um, ὁ ἀνήκων εἰς
 τὸν Τίβεριν' Tiberīna insūla
 = νῆσος τοῦ Τιβέρεως.
 Ticinus, i, ἄρ. Τίκινος (παραπό-
 ταμος τοῦ Πάδου).
 timeo, ūi, ēre, 2 φοβοῦμαι.
 timor, ōris, ἄρ. φόβος.
 tolero, āvi, ātum, āre, 1 ὑπομέ-
 μένω.
 tormentum, i, οὐδ. βασανιστή-
 ριον.
 totus, a, um, ὅλος, ὀλόκληρος.
 tranquillitas, ātis, θ. νηνεμία.
 tranquillus, a, um, ἥσυχος, ἀτά-
 ρακτος.
 transgredior, gressus sum, i,

3 διαβαίνω, διαπλέω.
 transporto, āvi, ātum, āre, 1
 μετακομίζω.
 Trasimēnus, i, ἄρ. Τρασιμένη
 (λίμνη τῆς Ἐτροουρίας).
 tres, tria, τρεῖς, τρία.
 tribūnus militum, χιλίαρχος.
 tribūnus plebis, καὶ ἀπλῶς tri-
 būnus, i, δήμαρχος.
 tricesimus, a, um, τριακοστός.
 tristis, e, θλιβερός.
 triumphator, ōris, ἄρ. θριαμ-
 βευτής.
 triumpho, āvi, ātum, āe, 1
 θριαμβεύω, κατάγω θρίαμβον.
 Troja, ae, θ. Τροία.
 Trojānus, a, um, Τρωικός' Tro-
 jāni, ōrum = Τρωῶες.
 tu, σύ.
 tueor, (tutātus sum), ēri, 2 προ-
 φυλάττω, διασώζω.
 Tullius, ii, ἄρ. Τύλλιος.
 Tullus, i, ἄρ. Τύλλος.
 tum, ἐπίρρ. τότε, ἔπειτα.
 turpis, e, αἰσχρός, ἐπονείδιστος.
 tutor, tātus sum, tāri, 1 προ-
 στατεῶω.
 tutus, a, um, ἀσφαλής.
 tuus, a, um, σός.
 Tyrii, ōrum, ἄρ. Τύριοι (κάτοι-
 κοι τῆς Τύρου, πόλεως τῆς Συ-
 ρίας).
 Tyrrhēnus, a, um, Τυρρηνι-
 κός.
 Tyrtaeus, i, ἄρ. Τυρταῖος.

U

ubi? ἐπίρρ. ποῦ;

ubi, ἐπίρρ. ἐνθα, ὅπου.

Ulixes, is, ἄρ. Ὀδυσσεύς.

ultimus, a, um, ἔσχατος.

umbra, ae, θ. σκιά.

umbrus, i, ἄρ. ὄμιος.

unda, ae, θ. κύμα.

unde, ἐπίρρ. ὀπόθεν.

undesexagesimus, a, um, πεντη-
κοστὸς ἔνατος.

universus, a, um, σύμπας.

unquam (προηγουμένης ἀρνήσεως)
ποτέ.unus, a, um, εἷς, μόνος· unā cum
= ὁμοῦ μέ.

urbs, bis, θ. πόλις, ἄστυ.

ursus, i, ἄρ. ἄρκτος.

usque ad μέχρι.

ut, ὡς, καθὼς, ἵνα, ὥστε.

uter, utra, utrum, πότερος· u-
trum—an πότερον—ἤ.uterque, utraque, utrumque, ἐ-
κάτερος, ἀμφοτέροι.

utilis, e, ὠφέλιμος.

~~utinam, εἴθε~~utor, usus sum, uti, 3 μεταχειρί-
ζομαι.

uva, ae, θ. σταφυλή.

uxor, ōris, θ. σύζυγος.

V

valde, ἐπίρρ. σφόδρα, πολὺ.

valeo, lūi, ēre, 2 ὑγιαίνω.

valetudo, īnis, θ. κατάστασις ὑ-
γείας· bona valetudo ὑγεία.validus, a, um, εὐρωστος, ρωμα-
λέος.vallum, i, οὐδ. χαράκωμα, πρό-
χωμα.varius, a, um, ποικίλος, διάφο-
ρος.vas, vasis, οὐδ. ἀγγεῖον· ὁ πληθ.
μόνον κατὰ τὴν β' κλίσειν vasa,
ōrum.vasto, āvi, ātum, āre, 1 λεηλα-
τῶ, ἐρημῶ.

vates, is, ἄρ. μάντις.

Vedius Pollio, ἄρ. Βήδιος Πολ-
λίων, πλούσιος Ρωμαῖος ἱππεύς.vehemens, ntis, σφοδρὸς, ὀρη-
τικός.

velut, ἐπίρρ. ὡς, ὥσπερ.

venenum, i, οὐδ. δηλητήριον.

venio, vēni, ventum, īre, 4 ἐξο-
χομαι.

venor, ātus sum, āri, 1 κνηγῶ.

ventus, i, ἄρ. ἄνεμος.

Venus, ōris, θ. Ἀφροδίτη.

verbum, i, οὐδ. λόγος, λέξις.

vereor, rītus sum, rēri, 2 φοβοῦ-
μαι.

Vergilius, ii, ἄρ. Βιργίλιος.

veritas, ātis, θ. ἀλήθεια.

vero, σύνδ. δέ, ἀλλά.

Verōna, ae, θ. Βερόνη.

verto, rti, rsum, ēre, 3 στρέφω·
verto terga στρέφω τὰ νῶτα·

τρέπομαι εἰς (ἄτακτον) φυγῆν.

verum, i, οὐδ. τὸ ἀληθές.

- vesper, ěri, ἄρ. ἑσπέρα.
 Vesta, ae, θ. Ἑστία.
 vester, stra, strum, ὑμέτερος (ιδι-
 κός σας).
 vestimentum, i, οὐδ. ἱμάτιον,
 ἑσθής.
 vestio, īvi, ītum, īre, 4 ἐνδύω,
 καλύπτω.
 Vettōnes, um, ἄρ. Βέττωνες, ἕ-
 θνος τῆς Ἰσπανίας.
 vetus, tēris, παλαιός, ἀρχαῖος.
 vexo, āvi, ātum, āre, 1 βλάπτω,
 κακῶ, διαφθείρω, βασανίζω.
 via, ae, θ. ὁδός.
 vicīnus, a, um, γειτονικός.
 victor, ōris, ἄρ. νικητής.
 victoria, ae, θ. νίκη.
 victus, ūs, ἄρ. τὰ πρὸς τὸν βίον,
 τὰ ἐπιτήδεια.
 vicus, i, ἄρ. κώμη.
 video, vidī, visum, ēre, 2 βλέπω·
 παθ. videor, visus sum, ēri
 δοκῶ, φαίνομαι.
 viginti, εἴκοσι.
 villa, ae, θ. ἔπαυλις.
 vincio, nxi, nctum, īre, 4 δένω,
 δεσμεύω.
- vinco, vīci, victum, ěre, 3 νι-
 κῶ.
 vinculum, i, οὐδ. δεσμός.
 vinum, i, οὐδ. οἶνος.
 violo, āvi, ātum, āre, 1 βιάζο-
 μαί τινα, κακοποιῶ, βλάπτω.
 vir, viri, ἄρ. ἀνὴρ.
 virgo, gīnis, θ. παρθένος.
 vis, ait. vim, ἄφ. vī πληθ. vi-
 res, virium κτλ. θ. δύναμις.
 visito, āvi, ātum, āre, 1 ἐπισκέ-
 πτομαι.
 vita, ae, θ. ζωή, βίος.
 vito, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 φεύγω.
 vituperō, āvi, ātum, āre, 1 ψέ-
 γω, κατηγοροῦ.
 voco, āvi, ātum, āre, 1 καλῶ,
 προσκαλῶ.
 voluntas, ātis, θ. θέλησις.
 vox, vocis, θ. φωνή.
 vulnĕro, āvi, ātum, āre, 1 πλη-
 γώνω.
 vulnus, nĕris, οὐδ. τραῦμα, πλη-
 γή, κτύπημα.
 vultus, ūs, ἄρ. ὄψεις, πρόσωπον.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ

Α'. Ἀφαιρετική.

- Ἀφαιρετική τοῦ ὄργάνου. Περικοπαί: 1. 3-11. 13. 17. 18. 20. 21. 23-25. 27. 28. 31-37.
- Ἀφαιρετική τῆς ιδιότητος. Περικοπαί: 15. 17. 18. 20. 23. 26. 28. 29. 38. 41. 44.
- Ἀφαιρετική τοῦ τρόπου. Περικοπαί: 14. 25. 28. 39. 46. 48.
- Ἀφαιρετική τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. Περικοπαί: 16. 17. 18. 20. 22. 23. 27. 38. 40. 42. 44. 45.
- Ἀφαιρετική τοῦ ἀναγκαστικοῦ αἰτίου. Περικοπαί: 12. 13. 15. 23. 33.
- Ἀφαιρετική τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς. Περικοπαί: 11. 13. 26. 28. 33. 47.
- Ἀφαιρετική τοῦ χρόνου. Περικοπαί: 28. 29. 32. 33. 37-41. 43. 46. 47. 52. 54.

Β'. Προθέσεις.

- a ἢ ab. Περικοπαί: 16. 18. 20. 23-25. 28. 31.
- ad. Περικοπαί: 8. 11. 12. 16. 17. 20. 21. 30.
- ante. Περικοπαί: 3. 9. 19. 25. 32.
- apud. Περικοπαί: 10. 14. 21. 26. 38. 46.
- cum. Περικοπαί: 11-13. 15-18. 22-25. 28.
- de. Περικοπαί: 32. 39.
- ex. Περικοπαί: 2. 9. 11-13. 17. 18. 20. 22-24. 48.
- in. Περικοπαί: 1. 3-5. 9-18.
- inter. Περικοπαί: 8. 10. 13. 30. 43.
- post. Περικοπαί: 9. 16. 18. 25. 32.
- pro. Περικοπαί: 9. 14. 19. 33. 37. 38. 39.

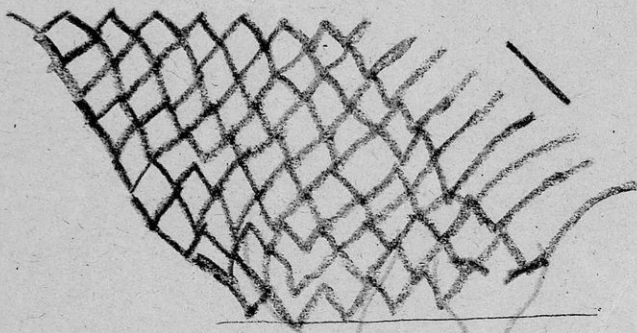
Γ'. Σύνδεσμοι.

- cum. α) χρονικός. Περικοπαί: 11. 12. 16. 17. 23. 24. 28. 36. 39. 40-52. 54. β) αἰτιολογικός. Περικοπαί: 11. 12. 14. 18. 21. 49. 50.
- postquam. Περικοπαί: 18. 27-29. 37. 43.
- quod (αἰτιολογικός). Περικοπαί: 8. 11. 15. 23. 27. 31. 39.
- ut. α) τελικός. Περικοπαί: 11. 12. 15. 21-23. 26. 28. 35. 37. 38. 40. 41. β) ἀποτελεσματικός. Περικοπαί: 37. 38. 41. 46. 49. 50.
- ne. (τελικός). Περικοπαί: 11. 19. 22. 48. 52. 53.
- si. Περικοπαί: 9. 11. 13. 14. 16. 20. 22. 24.
- nisi. Περικοπαί: 9. 12. 16. 42. 49. 50.
- quamquam. Περικοπαί: 7. 8. 27. 33. 37. 39.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. 2. Πρώτη κλίσις. Ἐνεστῶς τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
3. Πρώτη κλίσις. Παρατατικὸς τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
4. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 5-7. Οὐσιαστικά δευτέρας κλίσεως εἰς -us καὶ um. Ἐπίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς -us, a, um.
8. Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
9. Ἐνεστῶς τῆς προστακτικῆς καὶ οἱ μέλλοντες τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
10. Οὐσιαστικά δευτέρας κλίσεως εἰς -er καὶ -ir. Ἐπίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς -er, (ē)ra (ē)rum.
- 11-12. Ἐνεστῶς καὶ παρακείμενος ἀπαρεμφάτου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας. Οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 13-14. Τὸ βοηθητικὸν esse.
15. Σύνθετα τοῦ esse.
16. Τετάρτη κλίσις. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ὑπτίου σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
17. Πέμπτη κλίσις.
18. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 19-20. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστῶτος σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 21-22. Δευτέρα συζυγία. Ἐνεργητικὴ φωνή.
23. Δευτέρα συζυγία. Παθητικὴ φωνή.
- 24-25. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως ἀρσενικά.
- 26-27. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως θηλυκά.
28. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως οὐδέτερα.
29. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως εἰς -is, e.
30. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως εἰς -er, (ē)ris, (ē)re.
31. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως μονοκατάληκτα.
32. Πρὸς ἐπανάληψιν.
33. Ὁμαλὴ σύγκρισις ἐπιθέτων.
34. Ἀνάμалος σύγκρισις ἐπιθέτων.
35. Προσωπικαὶ καὶ κτητικαὶ ἀντωνυμιαί.
- 36-37. Δεικτικαὶ ἀντωνυμιαί.
38. Ἀναφορικαὶ καὶ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμιαί.
39. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 40-42. Τετάρτη συζυγία.
43. Ἀριθμητικά.
- 44-46. Τρίτη συζυγία.
- 47-49. Ρήματα τρίτης συζυγίας εἰς -io λήγοντα.
- 50-52. Ρήματα ἀποθετικά καὶ ἡμιαποθετικά.
- 53-54. Πρὸς ἐπανάληψιν.

-

3065

1/9

482

1605

